VEREENIGING TOT BEOEFENING
VAN OVERIJSSELSCH REGT EN GESCHIEDENIS.

ACTA VISITATIONIS

DIOECESIS DAVENTRIENSIS,

AB

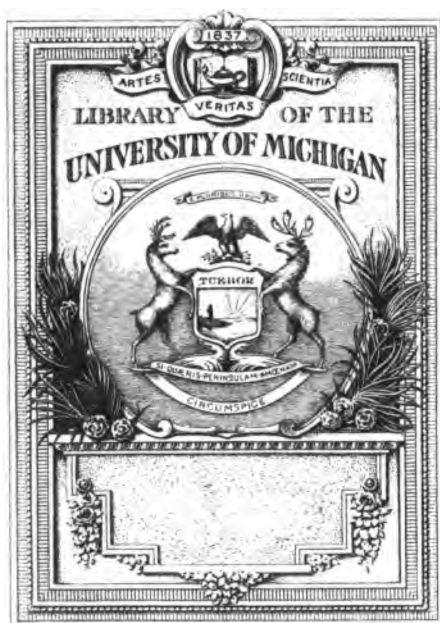
AEGIDIO DE MONTE

FACTAE,

BEWERKT DOOR

MR. R. E. HATTINK.

ZWOLLE,
DE ERVEN J. J. TIJL.
1888.


1837
ARTES
SCIENTIA
VERITAS
LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN
TUEBOR
SI QUÆRIS PENINSULAM AMŒNAM
CIRCUMSPICE

VEREENIGING TOT BEOEFENING

VAN OVERIJSSELSCH REGT EN GESCHIEDENIS.

ACTA VISITATIONIS

DIOECESIS DAVENTRIENSIS,

AB

AEGIDIO DE MONTE

FACTAE,

BEWERKT DOOR

MR. R. E. HATTINK.

ZWOLLE,

DE ERVEN J. J. TIJL.

1888.

Aegidius de Monte, den 29en October 1570 tot bisschop van het bisdom Deventer benoemd, nam dit 30 November daaraanvolgende in bezit en was tot aan zijnen dood, 26 Mei 1577, met deze waardigheid bekleed.

Uit de *Historia sive Notitia episcopatus Daventriensis,* bewerkt door Lindeborn, is het bekend dat genoemde bisschop ten spoedigste zich aangordde tot eene visitatie van het hem aanbetrouwd bisdom (blz. 40); en blijkt het dat de destijds gehouden aanteekeningen aan Lindeborn niet onbekend zijn geweest.

Dat Lindeborn het visitatieboek zelf gebruikt had, werd duidelijk in het licht gesteld, toen aan een opstel, in den Overijsselschen almanak voor oudheid en letteren van 1843 gewijd aan Aegidius de Monte, een extract werd toegevoegd uit zijn visitatieboek, eigenhandig door Lindeborn geschreven.

Hieruit bleek dat in 1677, toen deze uittreksels vervaardigd werden, waaromtrent de notaris van Lochem verklaarde, dat ze overeenstemden met het origineel, het visitatieboek nog bestond.

Deze authentieke extracten waren met den begeleidenden brief van Lindeborn, in den catalogus der Geschied-

kundig-Overijsselsche tentoonstelling onder no. 1605 vermeld, in mijn bezit en gaven mij aanleiding om, nadat ik in 1873 bij de bewerking mijner bijdrage tot de kerkelijke geschiedenis van Tubbergen [1]) mij te vergeefs tot den heer pastoor der Mariakerk van de oud-bisschoppelijke cleresie te Utrecht gewend had, in 1884 tot den heer Mr. S. Muller Fz., rijks-archivaris te Utrecht, de vraag te richten, of deze over dit visitatieboek soms inlichtingen kon geven.

Ik mocht toen van hem vernemen dat hij, korten tijd te voren iets nazoekende in de archieven van de oud-bisschoppelijke cleresie, het door mij bedoeld visitatieboek tusschen andere stukken toevallig ontdekt had.

Onmiddellijk deed ik nu het verzoek tot den Aartsbisschop van genoemd kerkgenootschap om het visitatieboek in bruikleen te mogen hebben; ten einde de uitgave er van in de werken onzer Vereeniging te bezorgen, hetgeen mij, na raadpleging van het kapittel, werd ingewilligd.

Dientengevolge ontving ik, door de welwillende tusschenkomst van den heer Mr. Muller voornoemd, twee handschriften; het eene, hierna als A. aangeduid, bestaande uit losse bladen oud-hollandsch papier, waarvan het voorste buitenblad tot titel heeft: *„Acta visitationis Dioecesis Daven- „triensis ab Aegidio de Monte factae 1571";* het tweede blad een alphabetisch register bevat; terwijl het H.S. voorts inhoudt vijftig genummerde en beschreven folio's en twee ongenummerden, waarvan alleen het eerste gedeeltelijk beschreven is.

1) Verslagen en Mededeelingen IX, blz. 53.

Het tweede, als B. aangeduide, handschrift is mede in folio formaat op hollandsch papier geschreven en in een perkamenten omslag, met het opschrift *„Visitationes eccle- „siarum Dioecesis Daventriensis 1571",* ingenaaid; terwijl de overblijfselen van een koperen sluiting op den voorsten omslag aanduiden, dat het vroeger kon gesloten worden op dien omslag. Dit bevat een schutblad met een afschrift der kerken onder het archidiakonaat Deventer hebbende behoord, een ongefolieerd blad met inhoudsopgaaf, voor zooveel de genummerde folio's betreft, en voorts 52 achtereenvolgens genummerde folio's, benevens onderscheiden ongenummerden, welke voor het meerendeel onbeschreven zijn.

Bij de behandeling der vraag welk handschrift als grondtekst uitgegeven zoude worden, werd in de bestuursvergadering der Vereeniging de meening, dat A. daarvoor in aanmerking moest komen, door mij verdedigd; allereerst op grond, dat de voormelde, door Lindeborn vervaardigde uittreksels, op een gering verschil van lezing na, overeenstemden met dit handschrift, ook wat de aangewezen folio's betreft; terwijl deze drie visitaties op een niet geheel overeenkomstig folio en ook eenigszins afwijkend in B. voorkwamen; liggende er in A. zelf nog eene eigenhandige notitie van Lindeborn betreffende deze visitaties, luidende: folio 33, latere 2do Rijssen; fol. 46, latere 2do Marckel; fol. 28, latere 1mo Holten.

Voorts gaf ik de voorkeur aan dit handschrift, omdat alleen daarin de visitaties van Groenlo, Brummen, Spankeren, Ellekom, Dieren, Vaassen, Kamperveen en Oosterwolde voorkomen, zoodat B., al bevat het ook menige

aanvullende en verbeterende aanteekening van latere hand, op den achtergrond moest komen.

Na kennisneming van beide handschriften besloot het bestuur, zonder over de betrekkelijke meerdere of mindere waarde van beiden uitspraak te doen, dat het handschrift A. zoude uitgegeven en met hetgeen B. meer of anders bevat, aangevuld worden.

Eene toevallige omstandigheid bracht, tijdens het afdrukken van vel vijf, aan het licht dat deze beslissing juist genomen was.

Immers vond Mr. van Doorninck in de boekerij van de Maatschappij der. Nederlandsche Letterkunde te Leiden een met wit papier doorschoten exemplaar van Lindeborn's *Historia episcopatus*, waarvan men vermoedde dat het door hem eigenhandig van aanteekeningen voorzien was. Bij het afschrijven van deze, heb ik bevonden dat ze, op eene enkele uitzondering na, door Lindeborn zelven geschreven zijn; zulks na vergelijking met het schrift van voormelde uittreksels en begeleidend schrijven. Het trof mij daarbij dat hij het handschrift B. als *registra Francisci de Monte,* des bisschops broeder, aanmerkte, en dit eerst na de uitgave zijner *Historia episcopatus* had leeren kennen.

Tot staving hiervan kan dienen, dat de in B. voorkomende aanteekening omtrent de verheffing der kapel te *Diepbargen* — in de Oudheden en Gestichten van het Deventer Bisdom *Diexbergen* genoemd — tot parochiekerk te Tubbergen [1]), door Lindeborn in het met wit papier

[1]) Mrs. van Doorninck en Nanninga Uitterdijk, Bijdragen tot de Geschiedenis van Overijssel VIII, bl. 93.

doorschoten exemplaar opgeteekend is, waarin hij ook de zonder opgaaf van plaatsnaam in B. folio 50 recto, voorkomende visitatie betrekkelijk Netterden excerpeerde.

Terwijl Lindeborn er reeds over klaagde dat A. moeilijk te lezen was, geldt dit in nog grootere mate van B., dat met vele, dikwijls onleesbare of ter nauwernood te ontcijferen, aanteekeningen is voorzien, en behalve eene, in A. ontbrekende, latere visitatie der kerken te Kampen en Hasselt, eenige memorabilia bevat, welke met onderscheidene losse stukken omtrent Steenwijk en andere plaatsen, eene handleiding hoe de visitatie moet geschieden, enz., in een aanhangsel zijn opgenomen.

De tekst is, als door vreemde klerken geschreven, vol fouten, vooral in de eigen- en plaatsnamen; ik heb mij echter geene wijzigingen bij de uitgave veroorloofd. Iets vrijer heb ik mij moeten bewegen ten aanzien der opgaven van inkomsten, enz., welke onverstaanbaar voor den lezer zouden zijn, indien zij niet wat duidelijker gemaakt waren, door de wijze waarop en de leesteekens waartusschen zij geplaatst zijn.

Voor het overige heb ik bij de spelling, het plaatsen van hoofdletters, enz., trachten te volgen het voorschrift, door de Vereeniging zelve voor eenigen tijd vastgesteld in aansluiting aan het Historisch Genootschap, al blijkt het mij dat ik mij bij de eind-correctie niet altijd daaraan heb gehouden. De gewoonte had dan de overhand boven het pas aangeleerde.

Terwijl ik het voordeel heb hier mijne erkentelijkheid uit te spreken aan diegenen mijner voormalige en tegen-

woordige medeleden in het bestuur, wier zeer gewaardeerde voorlichting en hulp ik bij het ontcijferen en ophelderen van menige moeilijke plaats mocht ondervinden, reken ik het mij tot een aangenamen plicht tevens openlijk mijnen dank te betuigen aan Z. D. H. den Aartsbisschop en het kapittel van de oud-bisschoppelijke cleresie voor het welwillend ter leen verstrekken der handschriften en aan Mr. Muller voornoemd voor zijne daarbij verleende medewerking.

ALMELO, Januari 1888. H.

BLADWIJZER.

VERBETERINGEN.

Blz. 91 reg. 17 v. o. staat: ZELDAM, lees: ZEEDAM.
" 103 " 2 v. o. " aartsbisbom, lees: aartsbisdom.
" 111 " 5 v. b. " Dwolshagen, lees: Drolshagen; waarbij op te merken valt, dat in het authentiek extract *Dwolshagen* en in den Ov. Alm. *dwolfshagen* staat.
" 135 " 1 v. b. " de, lees: in.
" 177 noot 3 staat: M.esz, lees: Maesz.
" 192 " 1 " XVCLXXXXV, lees: XVCLXXXV.

Visitationes ecclesiarum per Reverendissimum et Amplissimum dominum nostrum Episcopum Daventriensem cum suis in civitatibus et pagis infrascriptis factae [1]) anno Domini 1571.

IN ECCLESIA PAROCHIALI DIVAE VIRGINIS [2]) MARIAE DAVENTRIENSIS.

Pastor eiusdem Philippus Boestius ab Helmonte [3]) sacrae theologiae licentiatus.

Item aedilibus mandatum est ut de dote pastoris inquiratur.

Item summum altare habet quotidie onus summam missam decantandi quod fit per pastorem vel eius sacellanos.

Preterea in eodem altari singulis diebus festivis quando contionatur cantatur prima missa statim post matutinas et legitur primum sacrum in eodem [4]) qualibet hebdomada diebus Martis et Jovis.

---

[1]) B.: factae tam per Rmum quam per archidiaconum Daventriensem.

[2]) B.: Primo Daventriae in ecclesia divae Virginis 5° februarij. — B. (op den kant): Pro juribus visitationis nihil.

[3]) B.: Pastor ecclesiae Philippus Boest ab Helmonte theologiae bacchalaureus.

[4]) B.: in.

Item altare S. Annae quot habeat missas inquiretur. Collatio eiusdem penes Capitulum Daventriense.

Item vicaria divi Jacobi ad collationem pastoris pro tempore, habet in certis quindecim florenos, possidetur et administratur per dominum Lambertum Cuyper sacellanum [1]. De onere inquiratur.

Altare S. Catherinae habet feria quarta onus primae missae pro annuo dote iij flor.

Item altare S. Barbarae solet esse fraternitas quae jam deperiit et nihil remansit praeter calicem et quaedam altaris ornamenta.

Item altare Compassionis beatae Mariae virginis non est beneficium sed tantum fraternitas; habet annuos redditus iiij modiorum siliginis et circiter quadraginta florenorum. Solet in illo altari Sabatho die missa decantari, habentur de aliis missis duae fundationes, una apud seniorum contubernium, altera apud viduam Tellingnes [2]. Praeterea fundatio docebit quid pauperibus debeatur.

Item de redditibus fraternitatis divi Jacobi apostoli inquiretur.

Item venerabilis Sacramenti fraternitas habet in ipsa capella quotidianam missam, dicitur esse vicaria, inquiratur ab heredibus Rodolphi de Twickel; fundatio est apud seniorum contubernium; D. Mathias de Drunen deservit ex parte fraternitatis.

Item de exequiis mensalibus et anniversariis inquiratur.

IN ECCLESIA S. NICOLAI MONTENSI [3] DAVENTRIAE.

Dominus prior Hermannus Cloister pastor ecclesiae habet certos redditus et bona; obligatur singulis festivis

---

[1]) B.: Lambertum sacellanum.

[2]) B.: Telliges.

[3]) B.: In Ecclesia Montensi. (Op den kant): Haec visitatio per me Franciscum de Monte archidiaconum facta est. Doorgehaald is aan den kant: Nihil pro legibus visitationis.

diebus celebrare sacrum et in quatuor summis festis contionari, alit tres sacellanos; duo tenentur dominicis et aliis diebus festis predicare.

Vicariae monasterio de Vaerloe incorporatae.

Vicariae S. Catherinae rector seu possessor D. Joannes a Coeverden [1]).

Redditus vel corpus vicariae, habet duo predia in parochia Daventriensi sita.

Onus missarum, juxta fundationem, cuius copiam R^mo^ daturus est, non satisfacit officio seu fundationi.

Vicariae S. Joannis Baptistae. Rector eiusdem D. Ludovicus Hamacker [2]).

Corpus praedium unum et aliqua prata cum certis redditibus.

Onus trium aut quatuor missarum in hebdomada, et habet tertiam contionem iuxta litteras fundationis [3]); residet.

Vicaria altaris Mariae Magdalenae est incorporata capellaniae. Habet propriam domum et xxxij flor. annuos quos percipit D. prior.

Vicaria altaris divae Virginis. Rector eiusdem D. Henricus Splinter pastor in Coestelt; personaliter residet.

Corpus, propria domus et XL flor. aurei annui.

Aliae vicariae eiusdem ecclesiae quae
conferuntur tempore vacationis per fraternitatis seniores.

Vicariae S. Anthonii possessor Theodericus Hamaicker provisor in de Idest [4]); residet.

Redditus — — — — —

[1]) B. voegt er bij: Pastor in Goer, non residet in loco.

[2] In A. boven dien naam geschreven: Egbertus Rolofsz. In B. de naam doorgehaald en veranderd in D. Simon Spaeler.

[3]) B: Corporaliter residet.

[4]) B.: Provisor in die Vdest. — Men zal Voerst (d. w. z. het Voorster gasthuis te Deventer) moeten lezen.

Onus trium missarum in hebdomada juxta fundati tenorem.

Vicarius sanctae Crucis, D. Joannes de Enschede, residet.

Redditus — — — — —

Onus trium missarum in hebdomada.

Vicarius altaris S. Sebastiani Theodericus de Brunstelt. [1]).

Redditus 240 gl. gl. [2])

Onus ex fundatione habet quotidianam missam, dabitur D Rmo copia fundationis quae in archivo ecclesiae reclusa est.

Collator D. prior et alii in fundatione expressi.

Vicarius altaris D. Annae D. Everhardus ther Clock; residet.

Redditus xLviij fl• aureos et propria domus, 55 gl. gl. 7 str. [3])

Onus trium missarum in qualibet hebdomada.

Vicariae S. Georgii possessor Hermannus Holst [4]), clericus, non studet sed redditus aliquorum contubernorum emonet quasi quaestorem agens.

Redditus xxij flor. aur.

Onus duarum missarum, non curavit hactenus legi seu peragi.

---

1) Er heeft eerst gestaan gelijk B. nog heeft: Ludolphus de Averenck, non residet neque curat fieri officium sed ad aliquot annos ministerium eiusdem intermissum est.

2) B.: ontbreekt 240 gl.

3) 55 gl. enz. ontbreekt in B.; in A. later bijgeschreven.

4) In A. is de naam van Holst niet doorgehaald, maar er boven gesteld: Joannes a Dottekom. En op den kant: vht Lambert van Wezeken huys 5 gl. gl., Berent Lensincks huys 5 gl. gl., Jan van Keiserswеerts huys in die Groot Averstr. 3 gl. gl., vth een huys vpt Groten Kerckhof bij Speldemaker tusschen Goesen Kuepers huys 5 gl. gl. Item vth Wibelt Jacobs huys in die Goltstraet 2 gl. gl. und die kercke 2 gl. gl.

Vicarius altaris venerabilis Sacramenti et Barbarae virginis D. Bernardus Hermanni organista.

Redditus $48^1/_2$ gl. gl. [1])

Corpus L flor. et propriae aedes.

Onus juxta fundationem in organis ludere et in qualibet septimana sacra celebrare.

Vicaria altaris S. Joannis Evangelistae vacat, alias secundus sacellanus possideret. Prior percipit redditus.

Fraternitates.

Sancti Anthonij, bene administratur.

Sante Crucis, recte administratur.

Divae virginis Mariae, bene administratur. [2]) R[mus] petiit sibi omnium fraternitatum copias [3]) fundationis dari quas suis expensis promiserunt se daturas.

Reperti sunt in ecclesia Montensi decem calices.

Secunda visitatio praefatae ecclesiae facta [4])
2ª Maij Anno 71.

Decretum est per R[um] quod bona vicariarum Coeverden et Splinter sequestrentur, donec in dicta ecclesia per mercenarios sacerdotes aut alios divina ad quae obligantur procurent fieri.

Item mandatum et impositum est Averenck sub poena sequestrationis bonorum vicariae suae, quod ab instanti, onera et officia sui beneficii per sacerdotem aliquem bonum peragi curabit.

Item mandatum est D. priori quod sollicitabit pro viribus habere secundum sacellanum, alias sibi redditus vicariae S. Joannis Evangelistae quos hactenus percepit et adhuc percipit adimi debere et applici seminario.

---

¹) **Later ingevoegd, ontbreekt in B.**

²) **B.: recte administratur.**

³) **B.: copiae.**

⁴) **B.: Secunda Maij anno quo supra.**

Item Hermanno Holst possesori vicariae S. Georgij demandatum est debere chorum visitare, quod aperte negavit et propterea ulterius decretum debere et beneficio et fructibus eiusdem privari.

Item relatum est altare S. Nicolai habuisse proprium calicem et per provisores fraternitatis S. Crucis alienatum. Decrevit R^mus^ citationem.

WHY [1]

12 Maij.

Pastor D. Alexander Dansz.

Collator Capitulum Daventriense.

Copiam omnium reddituum, possessionum et jurium ordinariorum pollicitus est dare.

Onus [2] dominicis et omnibus festivis diebus celebrare et contionari.

Vicarius altaris S. Crucis Everhardus de Broeckhuysen introductus anno 1559 24 Oct. per Joachimum Ther Ynden notarium publicum [3]; non residet sed D. David Buschof tanquam mercenarius ceu conductitius modo possidet et deservit; de institutione fiet inquisitio [4].

Redditus [5] — — — — —

---

[1] B.: Wyhe 12 Maij facta visitatio en laat voorafgaan:

Haec visitatio fuit facta per me Franciscum de Monte archidiaconum Daventriensem anno 1574.

En heeft op den kant:

Pernoctavit R^us^: solverunt omnes expensas praeterea pro juribus visitationis dederunt R^mo^ iiij daler.

[2] B.: Onus pastoratus.

[3] In A. en B. zijn doorgehaald de woorden *Everhardus* tot en met *publicum*. In A. staat er boven: Theodericus van der Beeck, clericus Daventriensis dioecesis; in B. Theodericus van der Beke. B. heeft op den kant: Altare reperitur plane desolatum, eget magna reparatione. Deservitor est D. David Buscop.

[4] In B. zijn doorgehaald: de institutione fiet inquisitio.

[5] B.: circiter j^c^ flor. aur.

Onus trium missarum in hebdomada videlicet 3., 5. et 6. feriis [1]).

Vicarius altaris [2]) St. Annae filius Wilhelmi Colomensis civis Swollensis; non residet; de institutione sua dubitatur.

Corpus xxxv floreni aurei.

Onus trium missarum in hebdomada [3]).

D. David praedictus administrat.

Collatores heredes Bernardi Hackforten [4]).

Vicarius altaris [5]) divae Virginis filius Joannis Vriese edilis; ibidem non residet, sed studet. Praefatus D. David facit ministerium eiusdem.

Collatores ediles ibidem.

Valet fere annue xxxviii florenos.

Onus duarum missarum in hebdomada.

D. Pastor habet registrum huius et praenominatae [6]) vicariae.

Fabrica quantum valet nescitia.

Curam ipsius habent aediles qui ad reddendam rationem postea compellentur.

HATTEM [7])

14 Maij.

Patroni ecclesiae S. Andreas et diva Katherina.

Pastor Gerardus ab Apeldoern.

Redditus — — — — —

[1]) B. laat na feriis volgen: fit duntaxat unica missa feria sexta; altare eget ornamentis, antipendio et aliis necessariis.

[2]) Altare caret mappis et aliis necessariis; ad ea cogatur rector.

[3]) B. laat volgen: fit duntaxat unica missa.

[4]) B.: Bernardi de Hackforden.

[5]) B. heeft aan den kant: altare istud generaliter caret omnibus necessariis.

[6]) B.: prementionatae.

[7]) B.: In Hattem visitatio facta 14 Maij. Op den kant: Nihil pro visitatione sed sumptus unius prandii solverunt.

Onus pastoratus singulis dominicis et festivis diebus celebrare et contionari.

Vicaria sub organis habet tres vicarios. Primus D. Wesselus [1]) Andreae, residet. Secundus filius Joannis van den Sande annorum viginti. Tertius Timannus ten Barghe obtinuit jure devoluto anno proxime praeterito.

Collator — — — — —

Corpus cuiuslibet valet circiter xxv flor. Huic vicariae subest altare divae virginis Mariae in sacello [2]).

Vicaria seu altare S. Crucis habet duos rectores. Primus D. Petrus Hermanni, residet; secundus Henricus Bentinck in studiis degens.

Collator — — — — —

Corpus unius vicariae eiusdem altaris circiter xxx flor [3]).

Onus trium missarum in qualibet hebdomada.

Vicariae St. Annae rector [4]) N. Reijneri, studet Swollis.

Corpus — — — — —

Onus ii missarum. Deservitur per praefatum D. Erselum [5]) Andreae.

Nomen custodis Wilhelmus de Laer.

Item septem sunt [6]) ecclesiae calices; ecclesia pauper est.

CLARA AQUA.

Praepositus in Clara Aqua cum suis monialibus R^um^ inhumaniter admodum exceperunt et tractaverunt; pernoctavit sed non visitavit ibidem.

---

[1]) B.: Eersellus.

[2]) B. laat aan dezen regel voorafgaan: Onera — — — —

[3]) B.: xxx flor. aut circiter.

[4]) B.: eiusdem.

[5]) B.: Eersellum.

[6]) B. voegt er insimul tusschen.

OLDENBROICK.

14 Maij 2ᵃ visit 7 Sept. anno 1575 [1]).

Pastor D, Henricus Hermanni [2]).

Collator [3]) — — — — —

Corpus circiter LX aureos Gelr.

Obligatur dominicis et [4]) festivis diebus celebrare et contionari.

Primum officium altaris divae virginis Mariae Rector eiusdem Hieronymus Cornelii.

Collatores pretor cum edilíciis [5]).

Onus duarum missarum.

Corpus propriae aedes iiij modios siliginis et xxviij aur. gelr.

Secundum officium altaris S. Annae.

Tertium S. Anthonii. Utrique deservit D. Timannus N. ibidem residens.

Ab utroque habet proprias aedes [6]) et xxxvi aur. gelr.

Obligatur ad quatuor missas in hebdomada.

Collator ut supra [7]).

Aediles [8]) Henricus Jacobi et Hartgerus Rensonis.

Fabrica valet annue L flor. aur. [9])

Nomen custodis Henricus Arnoldi, bene suo officio fungitur [10]).

---

[1]) B.: In Oldenbroick 14 Maij; de 2e visitatie wordt daarin niet genoemd.

[2]) In A. en B. veranderd in Staempaerth.

[3]) B.: Collator Regia Majestas.

[4]) B.: singulis.

[5]) De collators bij B. niet ingevuld. Bij A. eerst later; terwijl in A. eerst stond confraternitas S. Annae.

[6]) B.: propriam seu liberam domum.

[7]) „Ut supra," later in A. bijgevoegd, ontbreekt in B.

[8]) B.: Aediles seu magistri fabricae.

[9]) B.: annuis quinquagenta florenis aureis.

[10]) Hierna volgt met latere hand in A. 40 avenae modios (?). Communicantes 800 circiter.

ELBURG [1]

2ª visitatio 9ª Septembri anno 1575.

Patronus S. Nicolaus et Madalena.
Pastor Theodericus Dorren [2]).
Collator — — — — —
Corpus xvij flor.

Habet vicariam Joannis Baptistae et evangelistae curae annexam sed non incorporatam [3]).
Corpus vicariae L flor.
Onus curae dominicis et festivis diebus decantare matutinas, missam, vesperas et contionari.
Onus vicariae quater in hebdomada celebrare incertis diebus.

Vicarius altaris S. Katherinae D. Gerardus Hannegraeff residet.
Collator — — — — —
Corpus propriae aedes, sed nunc combustae et XL flor. [4])
Onus ix missarum in duabus septimanis, una scil quatuor, altera vero quinque.

Vicarius altaris S. Jacobi apostoli, xiª virginum et beatae Annae D. Bernardus Luttincken, [5]) residet.
Collator — — — — —
Corpus ultra iᶜ flor. [6])
Onus quinque missarum in hebdomada [7]).

---

[1]) B.: In Elburch. Hier ontbreekt de vermelding van de 2e visitatie en van de patronen, welke in A. later zijn bijgevoegd.

[2]) Hierachter staat in A. met latere hand et proprius pastor est Dornspict, hetgeen in B. ontbreekt en voor pastor het woord vir.

[3]) Aan den kant heeft A.. communicantes 1100.

[4]) B.: Corpus quadraginta floreni et propriae aedes, sed nunc combustae.

[5]) B.: Lutticken.

[6]) B.: corpus centum flor. et ultra.

[7]) B.: in qualibet hebdomada.

Vicarius altaris divi Anthonij D. Wilhelmus Nagge est et ipse pastor in Dornspict [1]).

Corpus vel certi redditus L flor.

Onus quinque missarum in qualibet hebdomada.

Vicarius S. Petri et Pauli apostolorum D. Joannes then Vitslaege [2]), residet.

Collator — — — — —

Corpus ex elocatione unius prati xxxii flor [3]).

Onus quatuor missarum in hebdomada.

Perfungitur idem dominus divino officio altaris sancti Sebastiani in eadem ecclesia unde annue habet xiiii aur. gelr.

Eiusdem beneficii vel magis officii verus possessor est Henricus Bigge filius defuncti praetoris [4]).

Valet annue 40 aur gelr.

Vicarii altaris S. Hieronimi D. Lubbertus Bernardi et Dominus Henricus Wachtendonck [5]); uterque residet et habet quilibet singulis annis plus minus L flor. aur.

Onus septem missarum in qualibet hebdomada quae recta per ipsos administrantur.

Sunt in eadem ecclesia sex diversa officia quorum divinis juxta fundationem per praelatos vicarios perfungitur quotidie unum sacrum cantando [6]).

---

[1]) B.: Dornspick.

[2]) Later in A. veranderd in Martinus Bentinck, clericus Daventriensis.

[3]) B.: circiter XXXII flor.

[4]) Op den kant in A. Hermannus Nicolai ... deservit... officiationes anni 1575.

[5]) Later in A. veranderd in Arnoldus Gerardi clericus Daventriensis diocesis.

[6]) In A. is later bijgevoegd: S. Georgii dominica die; D. Virginis feria 2a, S. Annae feria 3a; feria 4 D. Anthonii; feria 5 de venerabili Sacramento; feria 6 S. Crucis.

Aeditui Petrus de Apeldoern et Gerardus Joannis [1]).

Nomen custodis Albertus Theoderici [2]).

DORNSPICT [3])

2ª visitatio 8 Septr. anno 1575.

Pastor D. Wilhelmus Nagge,

Collator [4]) — — — — —

Corpus circiter LX flor.

Estque mater ecclesiae Elburghensis.

Onus dominicis et festivis celebrare et contionari.

Vicarius altaris divae Virginis dominus Judocus N. [5]).

Corpus circiter xxxvij flor.

Onus singulis testis principalibus et quando funus aliquod seu puerpera venerit, missam celebrare.

Estque jus patronatus.

Idem habet officium divae Virginis unde gaudet quotannis xii flor.

Aeditui Hermannus Ottensz, Henricus Gerritz et Lambertus Meen.

Fabrica valet annue circiter LX flor. aureor.

Custos Jacobus Lamberti habet circiter 12 flor.

Communicantes circiter 500 [6]).

NUNSPEET [7]).

Pastor D. Henricus Leten.

---

1) In A. staan de namen Gerlacus Joannis en Gerardus Joannis met latere hand er onder geschreven.

2) Met latere hand is in A. achter den naam van Albertus Theoderici geschreven: petit stipendium alioquin vult relinquere officium; habet a communitate 10 flor.

3) B. heeft tot opschrift: In Dornspick est parochia maritima.

4) Later in A. ingevuld: Abbas Wijerdensis in Clivis.

5) In A. veranderd in: Henricus Huberti, studet.

6) Dit is in A. later bijgevoegd. De laatste regels luiden in B.:
Fabrica valet annue — — — —
Custos Jacobus Lamberti.

7) B.: In Nunspick.

Collator — — — — —
Corpus habet agros et circiter xxx daler.
Onus diebus dominicis et festivis celebrare et contionari.

Vicarius altaris S. Anthonii D. Anthonius de Leeten, residet.
Corpus [1]) circiter xxx aur. gelr.
Onus unius missae in hebdomada.
Officia sunt duo in eadem ecclesia quibus deservit idem D. Anthonius videlicet S. Crucis et divae virginis Mariae.
Habet de utroque quotannis xxxi aur. gelr.
Aediles Mathias Gerardi et Andreas Gerardi.
Fabrica valet annue circiter xx aur. gelr [2]).
Habet ecclesia tantum duos calices [3]).
Custos Bernardus Joannis [4]).

HARDERWIJCK [5]).

Patronus S. Martinus Episcopus [6]).
Pastor Rotgerus a Baer.
Collator — — — — —
Corpus habet proprias aedes et circiter Liij aur. carolini [7]).
Onus singulis dominicis et festivis diebus bis contionari et quotidie celebrare.
Idem habet vicariam S. Georgii extra civitatem sitam valentem annue xxxij karolinos [8]).

Vicarius altaris beatae Mariae virginis et Theobaldi D. Abedus Godefridi.

---

[1]) B.: corpus vicariae xxx aurei gelr. vel circiter.
[2]) B.: Fabrica valet viginti aureos gelrens, plus minus.
[3]) B.: Ecclesia habet duos calices tantum.
[4]) B.: Nomen custodis Bernardus Joannis.
[5]) B.: In Harderwijck die Mercurij post Cantate.
[6]) B.: Patronus ecclesiae S. Martinus.
[7]) B.: Corpus pastoratus LIII aurei carolini vel circiter, habet et proprias aedes.
[8]) B.: carolinos aureos.

Collatores Joannes et Gerlacus Redanus jure patronatus.

Corpus circiter LX karol. [1])

Onus trium missarum in hebdomada.

Vicarius altaris S. Petri et Pauli apostolorum D. Christianus de Baer jure patronatus.

Corpus circiter LXXXX karol. [2])

Onus trium missarum.

Collator Hermannus Vorenberg [3]).

Praefatus D. Christianus possidet jure devoluto.

Vicarius S. Catherinae virginis D. Timannus Timanni, juris patronatus.

Collatores magistri fraternitatis S. Catherinae pro tempore.

Corpus circiter XXX kar. aur [4])

Onus unius missae in feriis sextis.

Vicarius S. Bartholomei apostoli juris patronatus.

Collatrix vidua Walteri de Boynen.

Possessor eiusdem Hesselus Lanteick, studet Noviomagi [5]).

Corpus LXX aur. car.

Onus duarum missarum in hebdomada quas celebrat dominus Gerardus de Harderwijck, nescit quo pretio [6]).

Vicarius altaris beatae Margaretae Joannes Wolffius

---

1) B.: Corpus LX aurei carolini vel circiter.

2) B.: Corpus nonaginta carolini vel circiter.

3) B.: Hademannus Vorenbarg.

4) B.: Corpus XXX aurei carolini aut circiter.

5) B.: Neomagiae.

6) B.: heeft na hebdomada: „Perfungit officio dominus Gerardus de Harderwijck, nescit quo pretio."

non residet sed ut nobilis per civitates et loca tanquam porcus vagatur [1]).

Corpus circiter xc carolinos.

Praefatus D. Gerardus de Harderwijck alias ab Horst huius vicariae administrationem habet et procurat.

Vicaria S. Laurentii est litigiosa [2]).

Collatrix vidua Wilhelmi de Hoemen.

Rector eiusdem Requinus a Zandt filius Drossati [3]).

Nescit D. pastor fructus seu proventus eiusdem.

Onus quatuor missarum, deservitur per D. Abilem et seniorem Gerardum de Harderwijck praefatos.

Corpus eiusdem circiter iiij^c^ flor [4]).

Vicaria vel beneficium Ageraeth non administratur, tres habet missas in hebdomada.

Dominus pastor non novit collatores vel rectores. Mandavit D. officialis praepositi S. Petri Trajectensis pastori redditus eiusdem emovere in usum fabricae; valent enim circiter xxviij flor. [5])

Officium S. Judoci.

Rector eiusdem Wilhelmus N. [6])

Valet annue xxiiij carolinos [7])

[1]) In A. zijn de woorden Joannes Wolffius tot en met vagatur doorgehaald en is daarboven gesteld: D. Godefridus Hulst habitans in domo fratrum. Dezelfde woorden zijn ook in B. geschrapt, waar echter staat: Dominus Godefridus Huls, residet.

Op den kant in B.: Collator autem Volterus Holst numerosis — — — consensit in resignationem Fredericus Holst.

[2]) In B. zijn de woorden est litigiosa doorgehaald en is er boven geschreven: Ricquinus Ryperbrant filius Drossardi in Harderwijck.

[3]) Deze zinsnede ontbreekt in B.

[4]) Deze zinsnede ontbreekt in B.

[5]) B.: Valent enim xxvij vel xxviij aureos carolinos.

[6]) B.: Rector Wilhelmus N.

[7]) B.: carolinos aureos.

Onus duarum missarum.

Officium Bilers altaris beati Georgii possidet Joachimus Wivelius Juris doctor quinquaginta fere annorum homo residens domi in oppido Hardewicensi [1]) laicus.

Redditus iiij^{xx} flor. aur. [2])

Onus trium missarum in qualibet hebdomada.

Perfungitur hisce sacris D. Christianus a Baer.

Solet praeterea in ecclesia Hardewicensi [3]) singulis diebus una aut altera missa decantari statuta hora tempore aestivali hora sexta hiemali autem septima, quod nunc intermissum est ad aliquot annos. Die Lunae in altari S. Bartholomaei, Martis [4]) in altari S. Annae et Anthonii, Mercurii [5]) in altari S. Laurentii, Jovis [6]) in altari venerabilis Sacramenti, Veneris [7]) in altari S. Crucis et Catharinae, Sabbatho in altari divae Virginis de Poth.

Officium de Poth non administratur.

Officium de Verlaer non administratur valet XL flor. aur. [8])

Omnia opificia solent singulis diebus in ecclesia per sacerdotem aliquem sacrum administrare et habent suos calices et ornamenta.

Ostenderunt D. Officiali pastore presente [9]).

Xenodochium Spiritus sancti ibidem est, in illo hospitantur peregrini tribus diebus.

---

[1]) B.: Harderwickensi.
[2]) B.: LXXX car. aur.
[3]) B.: Harderwijckensi.
[4]) B.: Martis die.
[5]) B.: die Mercurii.
[6]) B.: Jovis die.
[7]) B.: die Veneris.
[8]) B.: valet XXX vel XL aureos carolinos annue.
[9]) B.: Ostenderunt pastore praesente D. officiali.

ELSPEET [1]).

Pastor D. Anthonius Joannis; hic venit Hardewicum ad R^um^; ibidem examinabatur et praestitit sicut caeteri juramentum in domo fraterna.

Corpus j^c^ aur carol.

Onus dominicis et festivis celebrare et contionari.

Vicarius altaris S. Anthonii ipse pastor est, sed deservire curat per D. Gerardum Theodorici custodis filium.

Corpus circiter L flor. [2])

Onus duarum missarum in hebdomada.

Officium S. Catherinae in eadem ecclesia.

Dictus dominus Gerardus Theoderici nescit quantum valeat

Praefatus pastor fassus est se emisse suam curam a patrono, nempe pastore in Ermel idque ad minus ducentis florenis karolinis.

Fabrica valet annue XL aur. car. vel circiter [3]).

PUTTEN [4]).

Patronus S. Pancratius.

Pastor D. Bruno Fabritius.

Collator R^us^ abbas Paterbornensis.

Corpus L flor. Philippici.

Onus dominicis et festivis celebrare et contionari [5]).

---

[1]) B. heeft: In Elsith.

[2]) B.: Corpus quinquaginta car. aur. vel circiter.

[3]) B.: Fabrica ecclesiae valet annue circiter 40 aureos carolinos.

[4]) B.: In Putten.

[5]) B. laat hierachter volgen: Magistri fabricae Bernardus Walteri et Nicolaus Besseli.

Redditus fabricae ecclesiae sunt mediocres. Custos Gerardus Besseli.

Vicarius altaris divae virginis Mariae Everhardus Schriener.

Pastor in nova ecclesia. non residet.

Corpus habet certos agros et redditus sed valoris nesciunt quantum.

Obligatur ad tres missas in hebdomada; facit per D. Jacobum Everhardi et D. Goswinum Craffting-huysen administrari.

Vicarius divi Andreae apostoli Ismarus Egberti presbiter in Heerde residens.

Corpus vel certi redditus circiter j^{c} Philippici aur. [1])

Onus duarum missarum; curat per praefatos dominos singulis septimanis legi.

Collator R^{us} Paterbornensis abbas, sed Wilhelmus Bentinck in Keerenkamp ex [2]) familia Buckhorst prope Swollam sibi jus collationis vendicat jure patronatus.

Officium S. Anthonij habet duas missas et x flor.

Deservitur per D. Jacobum praefatum.

Officium S. Crucis habet unam missam et x flor.

Deservitur per D. Goswinum.

Officium venerabilis Sacramenti habet unam missam; per D. Sellarum et praedictos dominos administratur [3]).

Aeditui Bernardus Walteri et Nicolaus Besseli.

Fabrica non multum est dotata sed mediocriter.

Custos Gerardus Besseli.

ERMEL [4]).

Pastor Georgius de Coeth,

Collator — — — — —

---

[1]) B.: centum philippici aurei vel circiter.

[2]) B.: „in Kerenkamp et".

[3]) Hier eindigt B., doch zie boven.

[4]) B.: In Ermel.

Corpus quatuor agri et ex decimis xxxiij modii siliginis vel circiter, adhuc xiiij flor. ex ecclesia Hardewicensi.

Onus dominicis et festivis diebus celebrare contionarique [1]).

Vicariam divae Catherinae possidet Anthonius de Renensz [2]) studet Hardewici.

Collator Rex Hispaniarum et abbas S. Pauli civitatis Trajectensis, confertur alternatis vicibus.

Corpus L flor. aur.

Obligatur in loco residere et juxta clausulam fundationis nobis exhibitam interesse omnibus horis divinis; absente quoque pastore tenetur invisere infirmos; tres habet missas in hebdomada; non leguntur.

Officium beati Nicolai juris patronatus.

Redditus L flor. carol.

Deservitur per D. Johannem Wilhelmi Swollensem.

Magistri fabricae Hubertus Godefridi et Henricus Gerardi.

Ecclesia seu fabrica est pauper uti asseruerunt.

Custos Petrus Bruxellanus.

GARDEREN [3]).

Patronus S. Gengulphus.

Ecclesia est combusta et fabrica nihil habet.

Pastor Egbertus Kifftius seu Wilhelmi.

Collator Cornelius then Herenhaens jure emptionis.

Corpus circiter XL modii siliginis [4]).

Onus dominicis et festivis diebus celebrare et praedicare.

---

[1]) B.: et concionari.

[2]) In A. later veranderd in D. Rotgerus a Bare pastor Harderwicensis.

[3]) In B. luidt het opschrift: In Garderen die veneris post Cantate; terwijl de patroon na den pastoor voorkomt.

[4]) B.: Corpus XXX seu XL mod. siliginis.

Vicarius divae virginis Mariae D. Henricus Godefridi in Arnhem residens.

Corpus vel quid habeat certi annue nescitur.

Onus 2 vel trium missarum, non administrantur.

R[us] decrevit sequestrari vicariae huius bona in reparationem ecclesiae.

Officialis scribet praetori litteras.

Officium divi Anthonii parum habet, nam bona ipsius sunt in reparationem ecclesiae exposita; restat tamen domuncula quaedam et parvus agellus quos concessit D. R[us] magistris fabricae divendere seu pecuniaria summa gravare ad dictae ecclesiae restaurationem.

Magistri fabricae Timannus Henrici et Goswinus Hermanni.

Custos Joannes Craenenborch [1])

APELDOERN [2]).

Pastor D. Cornelius Voeth juris patronatus regiae majestatis.

Corpus ex decimis circiter xx modii siliginis [3]).

Onus dominicis et festivis diebus celebrare et contionari.

Officium cappellae habet D. Joannes Wilhelmi residet [4]).

Collatores pastor cum aedilibus.

Corpus valet circiter xx flor. [5])

Onus duarum missarum in hebdomada.

---

[1]) B.: Kroenenborch.

[2]) B.: In Apeldoern eodem die.

[3]) B.: Corpus xx mod. siliginis vel circiter ex decimis.

[4]) In B. ontbreekt residet.

[5]) B. heeft hierachter: residet idem.

Vicarius compassionis divae Virginis juris patronatus [1]) D. Jacobus Gisberti de Huyscamp.

Collator Ghisbertus de Huyscamp, praefati domini Jacobi pater.

Corpus circiter XL daler [2]).

Onus quatuor missarum una in dominica reliquae ad beneplacitum [3]).

Vicariam divae Catherinae possidet D. Arnoldus Wilhelmi.

Collatores pastor cum aedilibus [4]).

Corpus plus minus XL daler [5]).

Onus quatuor missarum, dominica die una, ceterae in septimana.

Officium S. Annae juris patronatus.

Rector eiusdem Joannes Wilhelmi Telgius, studet.

Collator pater eius dictus Wilhelmus Telgius.

Corpus vj modios siliginis et vij flor.

Onus duarum missarum quas legunt D. Jacobus et D. Arnoldus praefati.

Officium S. Huberti.

Rector eiusdem Everhardus Reyneri.

Collator Philippus de Waerick.

Corpus — — — — —

Onus 2 missarum, per residentes vicarios administrantur [6]).

Capella S. Anthonii prope parochialem ecclesiam in Apeldoern.

Rector huius D. Joannes Wilhelmi.

---

[1]) B.: Vicariam. c. d. V. j. p. possidet.
[2]) B.: Corpus quadraginta daler vel circiter.
[3]) B.: Reliquae ad placitum in hebdomada.
[4]) B.: aedituis.
[5]) B.: Corpus quadraginta daler plus minus.
[6]) B.: fungitur officio huius.

Collatores ipsi provisores seu magistri contubernii vel hospitii [1]).

Corpus xx flor.

Huic capellae est incorporatum altare sanctarum reliquiarum in ecclesia parochiali situarum quod valet xx flor.

Obligatur ad quatuor sacra, duo in capella et duo in dicto altari.

Aeditui Petrus ther Berck, Arnoldus Bartholdi et Henricus Wolthuysz.

Fabrica est pauper et praeter elemosinas nihil habet.

Custos Wilhelmus Eusebii.

BECKBERGEN [2])

18 Maij.

Patroni S. Sebastianus et Fabianus.

Pastor D. Bernardus Cobius de Grolle [3]).

Collator Rex Hispaniarum.

Corpus seu certi redditus viij modii siliginis et vj modii orgatritici.

Onus singulis dominicis et festivis celebrare et contionari.

Vicarius divae Virginis D Bernardus Gecxsken [4]).

Collator pastor cum pago.

Corpus circiter xxxiij modii siliginis [5]).

Onus trium missarum. Additum est aliquod pratum sub onere quartae missae.

Vicarius S. Catherinae D. Senior Theodoricus Wilhelmi [6]).

Corpus quidam agri et xv modii siliginis [7]).

---

[1]) B.: hospitatus.

[2]) B.: In Beeckberghen 18 Maij. Collator Rex noster.

[3]) In A. later veranderd in Jacobus Worm.

[4]) In A. later veranderd in Joannes Everardi clericus Trajectensis diocesis. B. heeft Gecxken.

[5]) B.: Corpus xxxiii mod. siliginis vel circiter.

[6]) In A. later veranderd in Egidius Hoppenkamp.

[7]) B.: Corpus xv mod. siliginis cum quibusdam agris.

Onus duarum missarum in dominica una, altera ad bene placitum [1].

Vicarius S. Annae.

Rector huius est conductitius videlicet D. Bernardus praefatus.

Corpus pratum quoddam nuncupatum Lanten off.

Sunt annue adhuc ex prato Collenkamp v flor. aur. [2].

Onus duarum missarum dominicis sc. et veneris diebus.

Custos Arnoldus Theoderici.

Aeditui [3]) magister Joannes de Broickhuysen, Gerardus Spykerman et Wilhelmus Ponth.

Fabrica seu ecclesia valet annue circiter LXXX flor. [4])

WILPE [5])
18 Maij.

Patronus S. Lebuinus.

Pastor Ludolphus Pieck.

Collator Regia Maiestas.

Redditus ex praediorum et agrorum elocatione circiter vj modii siliginis et vj modii havenae etiam j^c flor. [6])

Onus dominicis et festivis decantare missam et praedicare.

Vicarius S. Anthonii filius quondam dispensatoris in der Honnep, juvenis.

Corpus propria domus et circiter L flor. [7])

Onus duarum missarum; peragitur officium per D. Joannem Clencken ibidem residentem.

---

1) B.: ad placitum suum.

2) B.: Corpus pratum quoddam nuncupatum sunt annue adhuc quinque flor. aur. ex prato Collenkamp, terwijl Lanten off achter annue staat.

3) B.: Magistri fabricae.

4) B.: Fabrica seu ecclesia valet LXXX flor. aur. plus minus.

5) B.: In Wilpe eodem die. Collator regia Majestas jure patronatus.

6) B.: Redditus 1^c flor. ex prediorum et agrorum elocatione et circiter vi mod. silig. et vi mod. havenae.

7) B.: Corpus quinquaginta flor. aut circiter et propria domus.

Vicarius divae virginis Mariae D. Joannes Clencken praefatus.

Collatrix jure patronatus frouw van Meeckeren [1].

Corpus propriae aedes et circiter L flor. [2]

Onus duarum missarum in hebdomada.

Officium unius missae die Lunae solvit pro administratione eiusdem Dominus de Doerenwerdt duos florenos [3].

Corpus v flor. aur. ex praedio Cleteresgueth et Joannes Gulicker aliquid contribuit.

Custos Joannes Petri.

Aediles Joannes Alberti et Wilhelmus Branth.

Fabrica nihil debet et habet annue circiter XL flor aur. [4]

CAMPEN [5]

15 Junii.

Patronus S. Nicolaus.

Pastor D. Michael Hertswije theologiae licentiatus [6].

Collatores Senatus Campensis; institutio ad praepositum spectat.

Corpus ii^c flor. vel circiter et habet a Senatu annue i^c [7] facit iii^c flor.

Onus singulis diebus celebrare et dominicis atque festivis contionari.

Tenetur duos alere sacellanos cum quibus habet importabilia fere onera.

---

[1]) In B. later bijgevoegd: una cum abbatissa de Hunnep. Het woord frouw is in A. onduidelijk, zoodat men er met Lindeborn (p. 177) Fromo uit lezen kan.

[2]) B.: Corpus quinquaginta flor. vel circiter et propriae aedes.

[3]) B. laat volgen: Officium unius missae de venerabili sacramento perfungit D. Joannes Clencken praedictus.

[4]) B.: Fabrica seu ecclesia habet annue XL flor. et nihil debet.

[5]) B.: In Campis visitatio facta 15 Junii A° 1571, en aan den kant: Haec visitatio fuit facta per R^um.

[6]) B.: Pastor Michael Hetzwey, licentiatus, en daarachter: Patronus S. Nicolaus.

[7]) B.: totidem.

Vicarius S. Symonis et Judae apostolorum D. Gerardus Glaentel [1]) residet.

Onus quatuor missarum cum media.

Corpus LXXII flor. aur.

Permitit praefatus rector et possessor huius vicariae fructus seu corpus D. Thomae Chitropae [2]) gymnasiarchae Campensi gratis percipere et illis pro libitu uti, hoc onere quod deservitorem constituat.

Vicarius altaris S. Catherinae D. Henricus de Heerda [3]).

Collatores jure patronatus Agnes van der Heel [4]) et Henrica then Water [5]).

Corpus xxiiii ℔ butiri et xxviii flor. [6])

Onus trium missarum.

Eiusdem altaris adhuc alius est rector, videlicet magister Reynerus Jacobi secretarius civitatis Campensis.

In certis habet x vel xii flor., non gaudet praesentiis in hebdomada per praefatum D. Henricum unum sacrum curat fieri.

Vicarius S. Eligii primus filius Joannis Schartchot [7]). habitantis in Hasselt et jure patronatus collatoris, filius studet Zwollis.

Corpus LX flor. [8])

Onus trium missarum, duae peraguntur per D. Wilhelmum Mathiae et Lambertum Joannis, tertia intermissa est ad aliquot annos.

---

[1]) B.: Glaeuwe.
[2]) B.: Chitropeae.
[3]) B.: de Heerde.
[4]) B.: van den Heel.
[5]) B.: jure patronatus.
[6]) B.: Corpus xxviii flor. aur. et xxiiij ℔ butiri.
[7]) B.: Schwartchot.
[8]) B.: aur.

Vicarius altaris beatae Mariae virginis scabinorum, D. Arnoldus Branth non residet sed Zwollis agit.

Collatores fratres memoriae scabinorum.

Corpus — — — — —

Onera — — — — —

Vicarius altaris xi^m virginum filius Joannis Rengars non residet, agit apud R^um Monasteriensem.

Collatores juffer then Water und juffer then Helle.

Fructus circiter XL flor. aur.

Onus trium missarum, leguntur [1] per D. Cristianum Joannis de Driel.

Altarista [2] S. Gertrudis in hospitali eiusdem Henricus de Hoeve, particeps est praesentiarum in parochiali ecclesia [3].

Solvuntur ei [4] per aedituos eiusdem [5] xenodochii xxvii flor.

Onus alternatis hebdomadibus singulis diebus celebrare [6], infirmos ibidem visitare confessiones audire et sacramenta administrare.

Idem habet officium apud Cellitas in majori altari S. Lazari valens annue circiter XL flor.

Onus trium missarum.

Altarista [7] beatae Mariae virginis in hospitali S. Spiritus D. Hermanus Wolfius.

Collatores senatus Campensis, gaudet praesentiis in parochiali ecclesia.

Corpus xxxi flor.

Onus — — — — —

---

1) B.: Perfunguntur.
2) B. heeft aan den kant: officium.
3) B.: Corpus xxvij flor. aur. qui solvuntur, enz.
4) In B. ontbreekt ei.
5) B.: illius.
6) B.: et.
7) B. heeft aan den kant: officium.

Vicaria altaris S. Mathiae apostoli litigiosa, sed possidet D. Joannes Bernardi sive Gerardi jure devoluto, uti dixerunt.

Contendit cum Dno sacellano in Vullenhoeve coram Dno Cancellario et consiliariis in possessorio; in petitorio vero contendunt D. Cuyndertorff et D. Arnoldus Sloeth.

Corpus valet circiter i^c xx flor.

Onus — — — — —

Decrevit R^mus bona huius sequestrari ad finem litis usque.

Vicaria S. Crucis et beatae Mariae virginis in ambitu chori, D. Jasperus Henrici, residet.

Collatores consules et aediles pro tempore.

Corpus xxxii flor.

Onus unius missae in hebdomada.

Idem habet officium primae missae per aediles sibi collatum valens xL flor.

Altarista [1]) S Jacobi in hospitali S. Spiritus D. et magister Joannes Glaeu residet, ratione huius gaudet praesentiis in maiori ecclesia.

Collator Senatus Campensis.

Corpus xxxi flor.

Onus — — — — —

Idem habet officium S. Annae.

Collatores magister Joannes Glaeu et consul Symon Glaeu jure patronatus.

Corpus xLiii flor.

Onus quatuor missarum in hebdomada.

Vicarius altaris S. Barbarae virginis magister Stephanus Piggius, non residet; Romae hactenus apud Cardinalem Granvellanum egit, nunc vero Bruxellis.

---

[1]) B. heeft aan den kant: officium.

Collatores Pastor Campensis cum Senatu [1].

Corpus XL flor. [2]

Onus duarum missarum deservitur per D. [3] Lambertum Joannis scholae Campensis moderatorem.

Vicarius S. Georgii martyris D. Henricus Oesterveen, non residet, commissarius est R^{mi} domini Leuwardensis.

Collatrix familia Hackforden [4].

Corpus LIII flor.

Onus 2 missarum. Leguntur [5] per D. Henricum de Heerda.

Vicarius [6] S Jacobi et Catherinae dominus Wilhelmus Mathiae, residet.

Collator Symon Glaeu Gertsoen jure patronatus.

Corpus plus minus XXX flor. [7].

Onus duarum missarum.

Deservit idem officio in ipso altari per Ernestum IJselmuyden erecto, annue valente XXIII flor.

Altarista S. Anthonii in hospitali S. Gertrudis D. Aegidius Vessemius, residet.

Collator Senatus [8] Campensis.

Corpus [9] XXVII flor.

Onus altera hebdomada quotidie celebrare, infirmos domus visitare, confessiones audire et sacramenta administrare; gaudet hic praesentiis in ecclesia majori.

---

1) B.: et senatus.
2) B.: aut circiter.
3) B.: et Magistrum.
4) B.: Collator familia Hackforde.
5) B.: administratur.
6) B.: divi Jacobi et S. Catherinae.
7) B.: XXX flor. plus minus.
8) B.: Magistratus.
9) B.: Fructus.

Habet hic quoque perpetuum officium in altari animarum ecclesiae majoris.

Fructus x flor. philippici.

Onus 2 missarum.

Collator Senatus [1]) cum aedituis S. Nicolai.

Vicarius S. Crucis ante chorum in parochiali ecclesia primus [2]) D. Jacobus de Wilsem, residet .

Collator Senatus Campensis.

Corpus [3]) circiter LXX flor.

Onus trium missarum cum media in qualibet [4]) hebdomada.

Vicarius S. Crucis in ecclesia divae virginis Mariae primus [5]) D. Cristianus Joannis de Driell, residet habetque praesentias in ecclesia majori.

Collatores aeditui eiusdem ecclesiae divae Virginis.

Corpus XLV flor.

Onus quatuor missarum in hebdomada.

Vicarius altaris S. Andreae Apostoli Joannes Stepelarius studiosus Lovaniensis.

Collator — — — — —

Corpus — — — — —

Onus — — — — —

Vicarius Petri et Pauli apostolorum Conradus Bessier secularis procurator [6]) Zwollis habitans.

Collator — — — — —

Corpus [7]) — — — — —

---

[1]) B.: et provisor seu aediles D. Nicolai.
[2]) B.: primissarius.
[3]) B.: Fructus.
[4]) In B. ontbreekt qualibet.
[5]) B.: primissarius.
[6]) B.: procuratorius Swollae.
[7]) B.: Fructus.

Onus [1]) duarum missarum quas legit Gerardus de Graess octo floren. annue.

Vicarius S. Aldegundis primus D. Gerbrandus Joannis senior.

Ipsemet est nunc jure patronatus collator, eo mortuo soror eius.

Corpus xxii flor.

Onus duarum missarum.

Secundus vicarius Quirinus Egberti [2]) studet Zwollis; in corpore et onere aequalis cum primo dicti altaris vicario.

Vicarius altaris venerabilis Sacramenti in capella nostrae Dominae D. Theodericus Nevius, residet [3]).

Collatores Ludowicus Voern, Albertus then Thoern, Margareta Schellers [4]).

Corpus circiter xxx flor.

Onus quatuor missarum.

Vicarius altaris S. Joannis baptistae [5]) Hermanus de Assendorp.

Collator Godefridus ten Indick [6]).

Corpus [7]) — — — — —

Onus [8]) — — — — —

Vicarius altaris Lazari et sororum D. Gerbrandus Joannis primus residet.

---

[1]) B.: Onus 2 missarum in qualibet hebdomada. D. Gerardus de Graess perfungitur officio octo flor. annue.

[2]) In B. stond eerst Engelberti, later in Egberti veranderd.

[3]) In B. ontbreekt residet.

[4]) B. Schelers.

[5]) In B. staat Henricus Ulenbroick, studet Campis. Ditzelfde stond ook in A., maar is doorgehaald.

[6]) B.: Goethfrundt then Endick.

[7]) B.: Fructus.

[8]) B.: Onera.

Collatrix Elizabeth Voerns.

Corpus [1]) xxv flor. aur.

Onus quatuor missarum in hebdomada.

Vicarius secundus eiusdem altaris D. N. Benier non residet, sed [2]) agit sacellanus apud domicellos de Voerst.

Collatrix Jutta Benier, jure patronatus.

In corpore et onere aequalis cum primo [3]).

Vicarius [4]) S. Erasmi primus Albertus de Oerbeke [5]), studet.

Collatrix Lubbe Hoppenbrouwersche monialis conventus S. Agnetis.

Corpus vii flor.

Onus unius missae.

Vicarius secundus et tertius eiusdem altaris Joannes Cuyndertorff.

Unitae sunt hae vicariae per R^um^ Dominum Traiectensem ad vitam Cuyndertorffii tantum.

Collator pro tempore Jacobus de Lege jure patronatus.

Corpus circiter xl flor.

Onus quatuor missarum; deservitores D. Joannes Peregrini et D. Gerbrandus [6]) Joannis.

Vicaria S. Annae in capella nostrae Dominae D. Albertus then Thoern senior.

Collator — — — — —

Corpus — — — — —

Onus — — — — —

---

1) B.: Fructus.

2) In B. ontbreekt sed.

3) B.: Vicario dicti altaris B.

4) B.: Altaris S. Erasmi Episcopi et Martiris.

5) In B. heeft eerst gestaan D. Ludovicus Voeren non residet; dit is doorgehaald en daarboven geplaatst: Albertus de Coerbeecke. Voor studet heeft B. adhuc.

6) B.: Garbrandus.

Vicarius secundus S. Crucis et Willebrordi in capella nostrae Dominae D. Everhardus Witte residet [1])

Collatrix Aleydis de Westerens jure patronatus.

Corpus xxxviii [2]) flor.

Onus trium missarum in hebdomada

Idem habet officium S. Crucis in parochiali ecclesia.

Collator Goswinus van der Schuer.

Redditus xxxvi [3]) flor.

Onus quatuor missarum in qualibet hebdomada

Vicarius Agathae vel primae missae D. Aegidius Vessemius, residet [4]).

Collatores aeditui [5]) et familia de Dompseler [6]) conjunctim.

Corpus xxx flor.

Onus [7]) quinque missarum, sed R^{us} dispensavit eum eo ita ut non teneatur nisi ad tres, et hoc tantum ad vitam ipsius.

Vicarius primus S. Anthonii in capella nostrae Dominae D. Timannus Hermanni Scheer, residet.

Collator magister Jacobus Cuyndertorff, jure patronatus.

Corpus circiter xxi flor.

Onus duarum missarum.

Vicarius secundus eiusdem altaris et capellae Engelbertus Morre [8]) studet.

---

[1]) B.: Non habet institutionem.

[2]) B.: xxxvi flor. aur.

[3]) B.: xxxi flor. aur.

[4]) In B. heeft eerst gestaan: „D. Engelbertus Donseler, non residet, moratur Swollae".

[5]) B.: magistri fabricae.

[6]) B.: Donsseler.

[7]) B.: Onus celebrandi diebus dominicis et singulis festivis, administratur per D. Gerardum de Graess xiiij flor.

[8]) B. heeft: non residet, studet.

Collator [1]) — — — — —

Corpus — — — — —

Onus quatuor missarum deservitur per D. Redericum Gerardi et D. Joannes Organistam.

Vicarius altaris nostrae Dominae in sole praefatus D. Timannus Hermanni [2]).

Collator Theophilus, alias Godtfrunth then Indick [3]), jure patronatus.

Corpus circiter xxv flor.

Onus trium missarum in hebdomada.

Vicarius altaris transfigurationis Domini D. Lambertus Joannis, residet.

Collator conventus S. Agnetis Campensis.

Corpus circiter xx flor.

Onus duarum vel 3 missarum in hebdomada ad beneplacitum.

Vicarius S. Michaelis archangeli D. Hieronimus Cornelii, non residet.

Idem est collator.

Deservitur per D. Henricum Hovium [4]).

Corpus — — — — —

Onus — — — — —

Vicarius secundus altaris S. Crucis ante chorum D. Theodoricus Jacobi vel Nevius, residet.

Collator — — — — —

Corpus xxi flor.

Onus trium missarum in hebdomada.

---

[1]) B.: Collatores magistri Nicolai nl. magistri fabricae ecclesiae S. Nicolai).

[2]) B.: residet.

[3]) B.. Godthfrinth then Endick.

[4]) B. heeft deze zinsnede achter onus.

Vicarius S. Anthonii in hospitali S. Gertrudis D. Bernardus Borchardi Campensis, residet.

Collator — — — — —

Corpus xxvii flor.

Onus quinque missarum in hebdomada.

Vicarius S. Eligii secundus D Joannes Peregrini, residet.

Collator [1]) Joannes Schwarkoen [2]) in Hasselt habitans, jure patronatus.

Corpus circiter xx flor.

Onus iiii missarum, leguntur [3]) per D. Albertum then Thoern.

Officia alia in parochiali ecclesia.

Officium transfigurationis Domini in altari S. Salvatoris erectum et fundatum.

Rector eiusdem D. Jacobus de Platea, residet.

Collatores Pater in Campo S. Joannis prope Vollenhove, Pater S. Agnetis Campensis, magister Gerardus Glaeu et Martinus Wilhelmi [4]).

Corpus LXV flor. ii st. br.

Onus quinque missarum in hebdomada.

Officium S. Trinitatis in altari venerabilis Sacramenti.

Rector D. Andreas Nicolai.

Collatrix Domicella van Erp ex familia de Vene [5]).

Corpus xxv flor.

Onus quinque missarum nec gaudet distributionibus [6]).

---

[1]) B. heeft hierachter: ut supra.

[2]) B. heeft: Schvairckoe; dit zal Swartcot moeten zijn.

[3]) B.: Onus 4 missarum, deservitur.

[4]) B.: Residet praefatus rector.

[5]) B.: domicella ab Erp et familia de Veno.

[6]) B. laat volgen: ecclesiae.

Officium S. Thomae Apostoli.

Rector Nicolaus [1]) Nicolai Cruysen, aulicus.

Collator ex familia Mulert.

Onus duarum missarum, leguntur [2]) per Gerbrandum Joannis.

Editui magister Henricus Vechtius jurium licentiatus et Johan the Boickop [3]).

Fabrica ecclesiae quid valeat singulis annis nescitur. Computatio tamen ab ipsis fit coram Senatu omnibus annis.

OFFICIA CAPELLAE DIVAE VIRGINIS MARIAE CAMPENSIS.

Officium beatae Mariae virginis. Rector amovibilis est D. Henricus Henrici, residet.

Collatores magistri seu patres memoriae.

Fructus xLii flor.

Onus trium missarum in qualibet hebdomada.

Officium altaris S. Martini. Rector D. Joannes Bernardi alias Gerardi, residet sed amoveri potest, habet organum officio annexum.

Redditus xxx flor.

Onus trium missarum et in organis ludere.

Officium altaris S. Georgii. Rectore Arnoldo Rudolphi Elburgensi.

Collatores magistri memoriae.

Corpus xxi fl. v st.

Onus trium missarum et mediae.

Officium altaris divi Jacobi. Rector D. Hermannus Branth, residet.

---

[1]) B.: Nicolaus filius Nicolai Cruyser aulicus.

[2]) B.: administrantur.

[3]) B.: Magistri fabricae Johan tho Boickop und Henrick van der Vecht Licentiaet.

Collatores magistri memoriae.

Corpus xxi flor.

Onus trium missarum.

Officium altaris divae Katherinae Rector D. Henricus Joannis, residet.

Collatores ut supra.

Corpus ut supra.

Onus ut supra.

Officium altaris divae virginis Mariae Rector D. Joannes Theodorici [1]).

Collatores, corpus, onus ut supra.

Officium S. Petri et Pauli apostolorum. Rector D. Rodericus Gerardi [2]).

Collatores, corpus, onus ut supra.

Supradictus D. Johannes Theodorici habet praeter supradictum officium in eadem ecclesia aliud officium seu altare in honorem beatae Mariae virginis, Francisci et Ambrosii erectum valens xxx flor.

Onus quatuor missarum [3]).

Vicarius S. Georgii [4]) Reynerus Lubberti, filius Lubberti Gerlaci, Secretarii in Staverden, qui praetendit juxta tenorem fundationis, cuius copiam se missurum promisit, non esse [5]) vicariam sed officium.

Collator est ipse officians.

Corpus xv flor.

---

[1]) B.: in praedicto officio D. Catherinae.

[2]) B.: Campensis.

[3]) B. laat hier volgen: Magistri fabricae Symon Kuyndertorff et Egbertus tho Bockop.

Magistri memoriarum Nicolaus Louwen et Thimannus Schult.

Custos Henricus Nicolai.

Fructus custodiae xi fl.

[4]) B.: Rector eiusdem modernus.

[5]) B.: beneficium vicariae sed officium.

Onus duarum missarum in qualibet hebdomada; una legitur [1]) per dominum Arnoldum Rodolphi, altera per Minores.

Officium dolorum [2]) virginis Mariae. Rector eiusdem [3]) D Everhardus Witte.

Collatrix Fenna de Coenen [4]).

Corpus circiter x flor.

Officium S. Crucis et Jacobi [5]). Rector D. Jacobus de Wilsem [6]).

Collatores [7]) uxor Arnoldi de Borkum cum duobus aliis qui alternatis vicibus illud jure patroni conferunt [8]).

Corpus circiter xxii flor.

Onus trium missarum in quindena [9]).

Magistri fabricae Symon Kuyndertorff et Egbertus tho Boercokp.

Magistri memoriae Nicolaus Louwen et Timannus Schouwen.

Custos Henricus Nicolai.

Fructus custodiae xi flor. [10])

APUD CELLITANOS CAMPENSES [11]).

Summum altare S. Lazari habet tres officiarios, videlicet D. Henricum Hoevium, D. Gerbrandum Joannis et D. Thomam Chitropaeum.

---

1) B.: administratur.
2) B.: divae virginis.
3) In B. ontbreekt eiusdem.
4) B. laat volgen: Situm in capella dominae nostrae.
5) B. laat volgen: in capella dominae nostrae.
6) B.: de Wessen.
7) B. heeft: Collatrix.
8) In B. ontbreekt conferunt.
9) B. leest in plaats hiervan: Onus unius sacri cum dimidio in duabus scilicet hebdomadibus tria sacra.
10) B. heeft dit reeds vroeger, zie noot 3 op de vorige bladz.
11) In B. ontbreekt Campenses.

Hoevius habet in corpore circiter XL flor. [1])
Gerbrandus circiter xxxviii [2]) flor.
Citrophaeus circiter xxiiii flor.
Onus cuiuslibet trium missarum in qualibet hebdomada.

Altaris S. Annae rector [3]) filius Engelberti Aurifabri, studet Zwollis.
Corpus xxx flor.
Onus 5 missarum deservitur per dominum et magistrum Henricum Joannis, vicarium ecclesiae maioris [4]).

Officium altaris S. Augustini. Rector D. et magister Wilhelmus de Wouw, Campensis.
Collatores pro tempore Petrus Warneri, magister Gerardus Glaeu et pater Cellitanorum.
Corpus circiter XL flor.
Onus quatuor missarum cum media in hebdomada [5]).

Dominus Franciscus a Packberghen habet in eodem altari officium.
Collatores ut supra [6])
Certi redditus xxv flor. aur. et xxi st.
Onus quatuor missarum.

APUD CELLITAS CAMPENSES [7]).

Summi altaris S. Annae rector magister Wilhelmus Mathiae, vicarius residens in parochiali ecclesia.
Collatores mater Cellitarum, Symon Glaeuw [8]) et

---

[1]) B.: circiter xxx et XL flor. aur.
[2]) B.: xxxiiij flor. aur.
[3]) B.: Altare S. Annae. Rector eiusdem, en aan den kant: absens.
[4]) B. heeft aan den kant: fiunt dumtaxat tres missae cum dispensatione ordinarii.
[5]) In B. staan de collators achter de opgaaf der wekelijksche missen.
[6]) B.: eiusdem praefati viri.
[7]) In B. ontbreekt Campenses.
[8]) B.: Simon Glau filius Lamberti Glau; staande de collators na het onus vermeld.

Fredericus de Voerden cum uxore Ottonis Tengnagel.
Corpus xxx flor.
Onus quatuor missarum.

Altare S. Joannis Evangelistae. Rector eiusdem magister Wilhelmus de Borckum Jurium doctor [1]).
Collatrix uxor Arnoldi Boecopii rectoris mater.
Corpus circiter 1° flor. aur.
Onus quatuor missarum; per Franciscanos leguntur.
Hoc altare erexit fundavit et dotavit Wilhelmus Morrius.

Altare beatae Mariae, Anthonii, Francisci, Clarae et Laurentii caret possessore.
Collatores Symon Lamberti filius et uxor Ottonis Tengnagel.
Redditus xxx flor.
Onus quatuor missarum.
Praefati collatores curant per Franciscanos missas celebrari [2]).

IN XENODOCHIO S. SPIRITUS CAMPENSI [3])

Vicarius altaris S. Annae D. Gerardus Graess residet.
Collatores senatus Campensis cum provisore domus.
Fructus xxx flor. aur.
Onus trium missarum in hebdomada.

Vicarius primus altaris venerabilis sacramenti D. Hermanus Wolfius [4]).

---

1) In B. is deze naam doorgehaald en daarvoor in de plaats gesteld te Boekop, terwijl aan den kant staat „absens".

2) B.: administrari. Voorts heeft B. hier op den kant van de hand van Franciscus de Monte: „Mater harum Cellitissarum tradidit filiis „viduae Tengnagel qui militarunt cum comite Bergensi duos cali- „ces — — — — — venerabilis sacramenti haec praeparatur vidua, „qui recipit emolumenta officii."

3) In B. ontbreekt Campensi.

4) In B. doorgehaald en daarboven geplaatst: Joannes Glau.

Collator senatus Campensis.

Gaudet praesentiis ecclesiae maioris.

Fructus xxxi flor. aur..

Onus altera hebdomada quotidianae missae ibidem celebrandae [1].

Secundus vicarius S. Jacobi Apostoli D. et magister Joannes Glaeu ad idem onus pretio, quo supra, obligatur [2] gaudetque praesentiis.

Tertius vicarius altaris S. Elisabeth. Caret pro tempore hoc altare vero rectore, sed a tempore defuncti domini Hermanni Cuylen, ultimi rectoris, quidam Henricus de Dham in usum filii sui N. [3] jus sibi vindicavit.

Nescitur qui veri sint collatores [4].

Fructus xxx flor. aur.

Onus alternatis septimanis quotidie missam celebrare.

Gaudet verus rector praesentiis maioris ecclesiae.

Deservitur per D. Gerardum Hermanni [5] quasi verum rectorem cum non sit.

Provisores huius domus magistri fabricae singulis annis rationem faciunt coram scabinis, absentibus eiusdem domus vicariis.

IN XENODOCHIO S. GERTRUDIS CAMPENSIS.

Primus rector D. Egidius Vessenius [6].

---

[1]) B.: missam quotidianam ibidem celebrare.

[2]) B. heeft: obligatus et astrictus gaudet quoque praesentiis ut supra; terwijl de naam Joannes Glaeu is doorgehaald en daarboven geschreven Hendricus Kannghyter.

[3]) B. heeft in plaats van N.: Wilhelmus van den Dam.

[4]) In B. zijn de woorden nescitur qui doorgehaald en achter collatores geplaatst: familia van den Dam.

[5]) B. heeft aan den kant: Kistemaecker.

[6]) Deze naam is in B. doorgehaald, evenals de later daarnaast geschreven naam Albertus Joannis Campensis, staande er boven geschreven: divi Anthonii Egidius Wessemius sancti Anthonii.

Fructus xxvi flor. aur.

Onus altera hebdomada quotidie celebrare.

Secundus magister Henricus Hoevius [1]).

Fructus et onus ut supra.

Vicarius S. Anthonii D Bernardus Burchardi Campensis [2]).

Collatores provisores et aediles ut putatur.

Corpus xxx flor. aur.

Onus quinque missarum in hebdomada [3]).

CONVENTUS [4]) S. AGNETIS CAMPENSIS.

Pater D. Andreas Nicolai presbiter parochialis ecclesiae.

Mater Catharina filia Roberti N. Campensis.

Procuratrix Gesa Bartholdi filia, xxvii annis fuit procuratrix, singulis annis fecit receptorum et expositorum rationem.

Sorores sunt numero xxvi.

Certi redditus conventus singulis computatis sunt quingenti floreni aurei vel circiter.

YSELMUYDE [5])

15 Junij.

Patroni S Crispinus et Crispianus [6]).

Pastor D. Symon Joannis [7]).

[1]) B. heeft hier aan den kant staan: Altare sancti Gertrudis M. Hendricus Hens.

[2]) Deze naam is in B. doorgehaald en vervangen door Albertus Campensis, terwijl boven S. Anthonii is geschreven: Sebastiani secundus vicarius.

[3]) B. heeft aan den kant: Memoria quod vicaria haec sit fundata in alio — — — — — altari.

[4]) B.: Visitatio conventus.

[5]) B. heeft: In Yselmuyde facta visitatio 15 Junij, en aan den kant: haec visitatio per me archidiaconum Daventriensem facta est.

[6]) Deze staan in B. achter den pastoor vermeld.

[7]) B.: Pastoris nomen D. Alexander de Emst; deze naam is doorgehaald en aan den kant geplaatst: Simon Joannis.

Collator capitulum Daventriense.

Cura habet annue in certis circiter xc daleros.

Onus dominicis et festivis diebus celebrare et praedicare [1]).

Vicarius altaris S. Elisabeth Joannes Cuyndertorphius Campensis secularis [2]).

Collator magister Jacobus Cuyndertorffius scholaster.

Corpus [3]) — — — — —

Onus 2 missarum relatu custodis [4]), deservit D Gerardus Henrici, alias de Glaeu vel Kistemaicker uni missae.

Vicarius S. Martini filius praetoris in Yselmuyden nomine Jacobi [5]) 22 annorum uti ipse pastor et praetor dixerunt Sed dominus Timannus Hermanni [6]) dixit quod D. Jacobus Everhardi possessor sit non residens, sed in Phrisia [7]) agens.

Collatrix uxor domini consiliarii et doctoris ther Boerken.

Corpus habet domum propriam et circiter xxx flor. aur. [8])

Onus [9]) singulis dominicis et feriis sextis celebrare [10]).

Campensis perfungitur ministerio.

Custos Wilhelmus Joannis de Hagenstein.

Custodia habet certam domum et xxv flor.

Fabrica annue habet circiter xxx daleros [11]).

---

[1]) B.: contionari.

[2]) In B. is secularis doorgehaald en het woord clericus geplaatst; aan den kant staat: absens.

[3]) B.: Fructus c flor.

[4]) B.: custodis ecclesiae.

[5]) B. heeft aan den kant: absens.

[6]) B.: Timannus Hermanni Schoer, notarius.

[7]) B.: Frizia.

[8]) B.: Fructus circiter xxx flor. aur. habet domum propriam.

[9]) B.: Onera.

[10]) B.: missam.

[11]) B. heeft: Ecclesia seu fabrica annue habet circiter xxx daleros. Custos Wilhelmus Joannis de Hugensteyn.
Fructus custodiae in certis xxv flor. cum domo.

Aeditui Hermanus Wolteri et Joannes Snipperth [1]) quotannis reddunt expositorum et receptorum rationem coram pastore et heredibus.

MAESTEBROECK [2])
21 Junij.

Visitatio facta est pastore et custode absentibus, sed relatu unius aedilis haec scripta sunt.

Ecclesiae divae virginis Mariae in sole pastor non residet agit enim sacellanum in Vollenhoeve [3]).

Collatrix Regia Majestas.

Corpus xvi jugera terrae [4]), quibus collocatis annue faciunt circiter LXXX gl. gl. [5])

Onus dominicis et festivis celebrare et contionari.

Officium S. Annae habet annue circiter viginti florenos, quos recipiunt et reservant magistri contubernii S. Annae in sustentationem pastoris jam noviter conducti.

Magistri contubernii Cornelius Joannis alias Wichterghen [6]) et Nicolaus Clock [7]).

Aeditui Gerlacius Joannis et Theodoricus Joannis [8]).

---

[1]) In A. is boven Hermanus Wolteri met latere hand geschreven: Hendricus Godefridi. In B. stond eerst: Aediles Heymannus Wolteri et Johannes Snipperth, welke namen zijn doorgehaald, zijnde daarboven geschreven: Joannes Snippert senior, socius eius Hendricus Goerts.

[2]) B. heeft: In Maestebroeck 21 Junij visitatio facta, en aan den kant: Haec visitatio per me Franciscum de Monte archidiaconum Daventriensem facta est.

[3]) B.: Vullenhoe.

[4]) B.: morgen lants.

[5]) B.: quo annue collocationis facit xi daleros, hetgeen ook oorspronkelijk in A. heeft gestaan.

[6]) B.: Wichtergen.

[7]) B.: Colck.

[8]) B.: Magistri fabricae Gerlacus Joannis et Theodoricus Joannis.

Custos Joannes Joannis.
Fabrica habet in certis ii flor.
Ecclesia misere spoliata fuit in Maijo anni praesentis 71 [1].

WILSEM [2]
21 Junij.

Patronus [3] S. Lambertus.
Pastor Albertus Boelt [4].
Collator senatus Wilsemensis [5].
Corpus LIII flor. aur. unde annue exolvit [6] XV flor. et quosdam aggeres suis expensis [7] conservare tenetur.
Onus dominicis et festivis celebrare et contionari [8].

Vicaria D. Mariae, quae est in Xenodochio Wilsemensi, cuius collator est Robertus ter Beke.
Redituarius nihil.
Corpus — — — — — [9]

Officia olim fuerunt duo, sed redditus perierunt ex aggerum diruptione, Crucis videlicet et Annae.
Custos Warnerus Gijsberti.
Custodia valet circiter X flor.
Aeditui Henricus Jacobi, alter brevi obiit, non faciunt computum [10].

---

[1]) B.: 1571.
[2]) B.: In Wilsem prope Campen 21 Junij.
[3]) B.: Patronus ecclesiae.
[4]) In B. is deze naam doorgehaald en er boven geschreven Hendericus Gerardi ab Hellendoern.
[5]) B.: Senatus dicti pagi.
[6]) B. heeft aan den kant: solvit ad computationem v daleros restant duo floreni cum dimidio floreno solvendi.
[7]) B.: impensis.
[8]) B.: praedicare.
[9]) De regels Vicaria tot Corpus komen in B. niet voor en zijn in A. met latere hand bijgevoegd, waarin *in hospitali* is doorgehaald en vervangen door Xenodochio Wilsemensi, zijnde nihil achter redituarius weder doorgehaald.
[10]) B.: computationem.

Fabrica valet annue circiter ii flor. aur.
Petit pastor sibi in ornamentum ecclesiae dari casulam.

GIETHOERN [1]).

Patronus S. Martinus.
Pastor D. Joannes Coeverden [2].
Collatores aediles cum parochianis.
Corpus circiter LXXX flor. aur.
Onus 2 missas dominicis et festivis celebrare et contionari [3]).

Vicarius altaris S. Crucis D. Theodoricus Gerardi [4]) residet.
Corpus circiter xxx flor. aur.
Onus duarum missarum.
Collatores ut supra [5]).

Idem habet officium S. Annae valens annue x flor. [6])
Collator ut supra.
Onus unius missae.

Vicaria divae virginis Mariae cui annexa est custodia.
Rector eiusdem [7]) D. Andreas Wolteri senior residet.
Collator ut supra.
Corpus circiter LXX flor.
Onus 2 missarum, praeterea a festo paschatis usque Michaëlis tenetur primum sacrum celebrare omnibus diebus festivis infra vi et vii^am horam.

---

[1]) B.: In Giethoern, en op den kant: Haec visitatio per me Franciscum de Monte archidiaconum facta est.
[2]) B.: Joannes de Coeverden.
[3]) B.: Onus dominicis et festivis diebus celebrare et contionari.
[4]) B. had oorspronkelijk: D. Reynerus Gerardi senior; dit is doorgehaald en daarboven geplaatst: Theodoricus Gerardi futurus presbiter residens. Op den kant staat: institutus 5 Aprilis 1572 mortuo praedicto.
[5]) B.: Collatores aediles cum parochianis.
[6]) B.: flor. aur.
[7]) In B. ontbreekt eiusdem.

Officium venerabilis Sacramenti habent aediles ad reparationem ecclesiae.

Valet annue circiter xxx flor.

Onus duarum missarum; per praefatum pastorem administratur una, altera per dispensationem R[mi] Trajectensis omittitur, cupiunt amplius dispensari.

Aeditui Wolterus Henrici et Hermannus Wilhelmi.

Redditus fabricae vi scepelini siliginis et quarta pars unius flor.

Petunt aedificium ecclesiae aliqua in parte propter certas et rationabiles causas diminuere.

GELMUYDEN [1]).

Patronus S. Nicolaus [2]).

Pastor D. Cornelius Vos [3])

Collator capitulum Daventriense.

Corpus circiter LXX flor. aur. [4])

Onus dominicis aliisque festivis diebus praedicare et celebrare praeterea in qualibet hebdomada diebus Mercurii sacrum facere.

Vicaria seu officium altaris divae Virginis [5]).

---

[1]) B.: In Gelmueden en aan den kant: Haec visitatio per me Franciscum de Monte archidiaconum Daventriensem facta est.

[2]) In A. staat onder den patroon met latere hand: Visitatio 2ª die 15 Septembris anno 1575, communicantes circiter 500.

[3]) In A. doorgehaald en veranderd in Christianus a Driel. B. heeft: Cornelius Vos, en daarachter Patronus ecclesiae S. Nicolaus episcopus.

[4]) B.: Corpus circiter XL flor. aur. In A. is met latere hand bijgevoegd: XL flor. id computatur duplex.

[5]) B.: Officium altaris divae Virginis ad praesens vacat per obitum D. Wolteri Wesaliensis.

Onus organi huic est adjunctum.

Collator magistratus ibidem.

Corpus xxx flor. aur. vel circiter.

Rector eiusdem Nicolaus de Davveleers obtinuit institutionem ab primo R^mo domino [1]).

Corpus circiter xxxx flor [2])

Eiusdem est collator Magistratus ibidem.

Huic unius organi est administrari.

Onus omnibus diebus dominicis et festivis post matutinas sacrum facere, praeterea in qualibet hebdomada diebus Lunae, Veneris et sabatho sacrum facere [3])

Officium S. Catharinae [4]) vacavit triennio per liberam resignationem D. Petri Nicolai, commorantis in Vollenhoeve.

Collator Magistratus ibidem [5]).

Corpus xxxx flor. [6])

Onus dominicis et festivis Jovis quoque Martis diebus missam celebrare.

Officium S. Anthonii.

Rector [7]) D. Hermannus Joannis residet.

Collatores fraternitas sancti Anthonii.

Corpus circiter xxv flor. [8])

Onus diebus festivis Jovis et Veneris celebrare.

Officium divi Jacobi caret rectore fungitur autem officio ipsius D. Jacobus Petri.

Collator Magistratus ibidem [9]).

---

[1]) In A. zijn de woorden van af Nicolaus doorgehaald en daarboven geplaatst: Jacobus Petri Hermanus Joannis.

[2]) A. heeft aan den kant: Percipit ludimagister 40 et consensu R^mi ex illis recipit 10 deservitor.

[3]) B.: missam celebrare.

[4]) B.: divae Catharinae. A. heeft op den kant: Eiusdem officii reditibus percipit pastor xx flor. et fabrica totidem; deservitor pastor.

[5]) B.: qui supra voor ibidem.

[6]) B.: flor aur. vel circiter.

[7]) B.: Rector eiusdem.

[8]) B.: flor. aur.

[9]) B.: qui supra.

Corpus circiter xxxi flor. [1])

Obligatur ad quotidianam celebrationem juxta fundationem.

Custos et ludimagister Joannes Hasselt, laicus [2]),

Redditus custodiae xvi flor. aur.

Aeditui [3]) Arnoldus Lucas [4]) et Fredericus Wilhelmi.

Fabrica habet circiter iiii flor. [5])

WICHMONDT [6]).

Patronus S. Ludgerus.

Pastor D. Goswinus Dalen.

Collatores Regia Majestas et abbas de Weerdena.

Habet decimas [7]) in Velua et in aggere Zutphaniensi Beusbargen, in certa pecunia xxiiii flor., insimul [8]) i° flor. gelr.

Onus dominicis et festivis celebrare et contionari.

Habet quoque feriis sextis sacrum sed non ex parte curae.

Vicarius divae virginis Mariae [9]) D. Joannes ab Holsen [10])

Collator Wilhelmus Kuyser, J. P. [11])

Redditus circiter L flor. gelr.

Onus quatuor missarum in hebdomada.

---

[1]) B.: Corpus xxxi flor. aur. plus minus.

[2]) In A. zijn de woorden ludimagister en volgende doorgehaald en daarboven geschreven: jam Hendricus Anthonii, laicus. In B. staat: Custos Joannes Hasselt, laicus, idem est ludimagister.

[3]) B.: Magistri fabricae.

[4]) In A. staat boven Arnoldus Lucas· pro tempore Joannes Oultren.

[5]) B.: Valet fabrica ecclesiae quatuor flor. vel circiter.

[6]) B. heeft: In Comitatu Zutphaniensi primo in pago Wichmondt.

[7]) B.: Redditus decimae quaedam in Velua enz.

[8]) B.: in toto circiter.

[9]) B. heeft hierachter: St. Catharinae virginis ac martyris, en aan den kant: rector Gerardus Bosvelt.

[10]) B.: ab Holsen senior.

[11]) B.: jure patronatus, en met latere hand: Una cum vidua Joannis Voorsthusen.

Fabrica ecclesiae valet annue circiter i^c^ flor., sed maximos habet sumptus [1].

Aeditui Gerardus Tzelle et Wilhelmus Kuyser.

Custos Theodoricus Peys.

KEPPEL VETUS [2].

Patroni S. Petrus et Paulus apostoli.

Pastor D. Joannes de Venloe [3].

Collatrix Domina in castro Keppel, vidua Palantz [4].

Corpus ultra 1^c^ flor. aur.

Onus dominicis et festivis diebus, quando canuntur matutinae, celebrare et contionari [5].

Vicarius S. Andreae apostoli Stephanus Rotbeck, studet [6].

Corpus habet proprias aedes cum horto et x flor. [7]

Vicarius S. Philippi et Jacobi apostolorum Gerardus Faber int Hemken prope civitatem Geldrensem [8] habitans.

Corpus habet propriam domum et hortum simulac xx flor. [9].

Vicarius S. Anthonii Alardus Vogelsanck Gelriensis [10].

Corpus xiii aur. gelr. et novem scuta de quibus solvuntur

---

1) B.: annuos sumptus.

2) B.: In veteri Keppel, en aan den kant: Solvit apud registra visitationis antiqua jura.

3) B. heeft hierachter: Patroni ecclesiae Petrus et Paulus.

4) B.: vidua a Palanth.

5) B. laat volgen: Magistri fabricae Joannes ther Knesz et Joannes ther Brueck. Fabricae seu ecclesiae redditus circiter XL flor. gelr. valent.

6) B. heeft aan den kant: absens.

7) B.: Corpus x flor. gelr. habet et propiam domum cum horto.

8) B.: Gelriam, en aan den kant: doceat de institutione; absens.

9) B.: Corpus xx flor. gelr. plus minus habet propriam domum et hortum.

10) B. heeft aan den kant: absens.

ad praesentias tria scuta. Habet et proprias aedes [1]) cum horto.

Vicarius beatae Mariae virginis D. Albertus Hoiffsmidt [2]), canonicus Arnemiensis, non residet [3]).

Corpus habet propriam domum cum horto et xx aur. gelr. [4])

Vicarius quatuor Evangelistarum Bernardus a Raesfelt [5]), in Westfalia deget et fertur studere.

Corpus habet aedes cum horto et xxii flor. [6])

Vicarius S. Thomae apostoli D. Joannes Schaep [7]) senior, residet.

Habet domum et aream et circiter xxii daler [8]).

Vicarius S. Nicolai D. Bitterus a Raesfelt, residet [9]).

Corpus habet domum et aream et x daler [10]).

Vicarius S. Joannis Baptistae D. Petrus Hamebaerch [11]) senior, agit Versaliae in cenobio quodam.

Corpus xiii flor. [12])

---

[1]) B.: habet propriam domum.

[2]) B.: Hoiffsmith.

[3]) B.: non residet in loco.

[4]) B.: Corpus circiter xx aur. gelr. habet propriam domum et hortum, terwijl aan den kant staat: absens.

[5]) B. heeft aan den kant: absens.

[6]) B.: Corpus xxii aur. gelr. habet et propriam domum cum horto.

[7]) B.: Scaep.

[8]) B.: Corpus circiter xxii daleros habet domum et aream.

[9]) B.: residet in loco.

[10]) B.: Corpus circiter x daler, excepta eius propria domo et area.

[11]) In B. stond oorspronkelijk: Petrus Hunnebaerch senior agit Vesaliae in coenobio quodam, hetgeen later is doorgehaald en daarboven geschreven: Arnoldus Joannis Doesburgensis clericus Daventriensis diocesis.

Aan den kant staat nog: absens, en voorts: Resignavit praedictus Arnoldus ad manus collatoris, qui collator petiit terminum ad festum Galli ad praesentandum idoneum ad huiusmodi vicariam possidendam et concessus fuit terminus. Acta haec xxij[a] Julij xv[c] LXXvj.

[12]) B.: Corpus xiii flor. aur. vel circiter, non habet domum.

Vicarius S. Georgii Bernardus Broickhesen, studuit Coloniae, jam apud matrem in Doetekum [1]) agit.

Corpus circiter xv aur.

Habet hic etiam domum cum area [2]).

Officium trium Regum est onus vicariorum residentium, habet quotidianam missam pro defunctis, pro quo ministerio inter se habent dividendos xviii daleros.

Vicarius Mariae Magdalenae Henricus Rontwoeth [3]), studet Daventriae.

Corpus domum et aream et xviii aur. gelr. [4])

Promiserunt residentes vicarii praefati se copiam statutorum missuros, dicentes nullas habere vicariarum fundationes.

Aeditui Joannes ther Kness et Joannes ter Brueck [5]).

Fabrica valet circiter XL flor gelr. [6]).

KEPPEL NOVUM [7])

Patronus S. Laurentius.

Pastor Godofredus Sterck [8])

Collatrix domicella in Keppel.

---

[1]) B.: Dootinchem, en aan den kant: nunc residet.

[2]) B.: Habet domum et aream.

[3]) B.: Routvuoerth, en aan den kant: absens.

[4]) B.: Corpus xvii aur. gelr. excepta eius propria domo et area.

[5]) In B. zijn deze aan het hoofd vermeld.

[6]) In B. reeds vroeger vermeld.

[7]) Deze visitatie komt in B. voor na Hummel en heeft daar tot opschrift: In Novo Keppel.

Patronus ecclesiae Divus Laurentius.

[8]) De naam is in A. doorgehaald en er boven geschreven: Wesselus van Stameren. Ook in B. staat boven den naam geschreven: D. Wesselus de Stamerden, Borckensis.

In corpore et praesentiis habet circiter ii^c aur. gelr. [1])
Onus dominicis et festivis celebrare et contionari.

Vicarius divae virginis Mariae et S. Joannis Baptistae Joannes Wormius, studet [2]).
Corpus cum praesentiis L daler [3]).
Onus duarum missarum in hebdomada [4]).

Vicarius S. Laurentii Rodolphus a Berler, studet.
Corpus circiter XL flor. gelr.
Onus — — — — — [5])

Vicarius S. Anthonii Wernerus Petri Doesboergensis, studet.
Corpus XXX flor. gelr.
Onus trium missarum [6]).

Aeditui Georgius Nutenhoe [7]) et Gerardus Dornick [8]).
Fabrica habet annue 2 ℔ cerae et vi poth olei et x daler [9]).
Custodem non habent, quia custodia caret certis redditibus.
Ciboria et tres calices cum duabus argenteis ampullis

---

[1]) B.: docentos aureos equitos plus minus.
[2]) B.: filius commendatoris. Ter zijde hiervan staat: deservitur per dominum Lambertum custodem in Hummel.
[3]) B.: quinquaginta daler.
[4]) B.: feriis 4 et 6. Ter zijde hiervan staat: Praedictus custos de Hummel non addixit se nisi ad unam missam in hebdomada.
[5]) B.: Onus unius missae. Ter zijde staat: Deservitur per eundem dominum Lambertum.
[6]) B. heeft aan den kant aan de eene zijde: non deservitur, en aan de andere zijde: deservitur per supradictum sed occupante illo, dominus pastor — — — supplet vices.
[7]) B.: Nuitenhoe.
[8]) B.: Dorminck.
[9]) B.: Fabrica ecclesiae annue habet x daleros x ℔ cerae et vj. p. olei.

per dominum Anthonium Beumick [1]) pastorem olim et D. Joachimum, vicarium, traditi sunt domino domicello de Keppel et non sunt interea visi nec redditi; duo erant aurati et consecrati; unus argenteus et non consecratus. Ciborium erat deauratum et argenteum. Haec testantur Henricus Wissinck annorum LXXII et Georgius Mathennae [2]) annorum LV nati.

ANGERLOE.

Patronus S Gallus.

Non fuimus ibi sed relatu pastoris comparentis Doesboergi infrascripta annotavi [3]).

Pastor Joannes ther Heeck [4]).

Collatrix Regia Majestas jure patronatus.

Corpus circiter iiii^xx daler [5]).

Onus dominicis et festivis diebus celebrare et praedicare [6]).

Vicarius S. Theobaldi, Cornelii, Anthonii et Appolloniae, D. Petrus Doys decanus Daventriensis.

Huic vicariae deservit D. Fredericus Schull [7]).

Collationem sibi jure patronatus vendicat Joannes de Vierackeren [8]).

---

[1]) B.: Beukinck.

[2]) B.: Matennhae..

[3]) In B. vindt men in plaats hiervan: In Aggeren non fuimus sed relatu pastoris comparentis Doesborgi infrascripta annotavi, en aan den kant: Solvit pro juribus XLij st. br. 25 7bris. Ao. 1574.

[4]) Deze naam is in A. doorgehaald met de aanteekening: obiit en in de plaats daarvan is geschreven: Richoldus tho Mulraedt; ook in B. is de naam doorgehaald en daarboven geschreven: Richardus Wilhelmi. In B. volgt dan: Patronus ecclesiae S. Gallus.

[5]) B.: Corpus circiter LXX vel LXXX daler.

[6]) B.: Onera dominicis et festivis diebus praedicare et celebrare. Dan volgt in B. de vermelding der magistri fabricae en den custos, welke in A. aan het slot voorkomt.

[7]) Dit stond ook eerst in B., maar deze naam is doorgehaald en daarboven geschreven: Snell.

[8]) B.: Collationem sibi vendicat habere jure patronatus Joannes de Vierackeren.

Corpus [1]) LXX daler.

Onus trium missarum in qualibet hebdomada.

Officium divae virginis Mariae spectans ad castrum Tilloe [2]) valet annue XXX daler.

Missae leguntur ad placitum collatoris [3]).

Aeditui Anthonius Bodde et Arnoldus Waerstecker.

Fabrica valet annue circiter XL aur. gelr.

Non fecerunt rationem magistri fabricae infra quinque vel sex annos.

Custos Theodoricus Arnoldi. Custodia valet XXII daler.

DOESBOERG [4]).

Patronus S. Martinus.

Pastor est commendator nomine D. Joannes Wormius [5]).

Collator commendator terrae.

Corpus L flor. aur.

Onus [6]) singulis diebus celebrare et dominicis atque festivis contionari quod per se vel sacellanum [7]) fieri procurat.

Incorporata est huic curae vicaria S. Petri et Pauli apostolorum valet annue circiter L flor. aur. [8]).

---

[1]) B.: Corpus vel certi redditus.

[2]) B.: Kell.

[3]) B.: Habet ad placitum collatoris missas legendas.

[4]) B.: In Doesborch.

[5]) B. laat hierna volgen: Patronus ecclesiae S. Martinus.

[6]) B.: Onera.

[7]) B.: sacellanum suum.

[8]) B. laat volgen: Aediles Adamus Schaep et Rodolphus Wichelinck.

Fabrica ecclesiae valet circiter centum flor., habet et praedium ex quibus ministrant pauperibus XXXII mod. siliginis, vij mod. et i sch. tritici, in panno XXXIIII aur. gelr. ad LXIII ulnas. In minuta pecunia VIII aur. gelr. praeterea diversis pauperibus personis domi desidentibus lecto incumbentibus XL daler; in oleo et cera XXV daler.

Vicarius xi^m martyrum et Barbarae virginis D. Joannes Stenderinck senior [1]).

Corpus ex pratis L flor. [2]), de quibus ministrat pauperibus quatuor scuta antiqua.

Onus unius missae in sabatho [3]).

Vicarius S. Mariae virginis in nova capella D. Joannes Schaep [4]), residet.

Collatores duo consules pro tempore.

Redditus certi xxx daler.

Onus pro arbitratu celebrare quando dispositus fuerit.

Vicarius sanctorum Nicolai et Jacobi maioris [5]), dominus Joannes Stenderinck, junior [6]).

Vicarius S. Catherinae virginis [7]) D. Wolterus Oeveljonck est socius praefati Stenderinck habentque communem mensam [8]).

Valor utriusque i° flor. [9])

Onus utriusque liberum, resident ambo, videlicet tot missas quot spiritus sanctus inspirat celebrandas [10]).

Vicarius S. Anthonii in xenodochio D. Nicasius de Wyse [11]) gaudet praesentiis ecclesiae [12]).

---

[1]) B. heeft aan den kant: residet.

[2]) B.: Corpus L flor. carolini ex pratis.

[3]) B.: die Sabbato.

[4]) B.: Scaep.

[5]) B.: S. Nicolai et S. Jacobi maioris.

[6]) B. laat volgen: residet.

[7]) B. heeft hierboven: Alexandrinae.

[8]) B.: sunt socii, habentque communem mensam. Non residet, residet in Grollis.

Aan den kant staat: absens; non deservitur bene, en met andere hand: sed aliquomodo per Joannem juniorem Stenderinck.

[9]) B.: Valor utriusque vicariae centum floreni.

[10]) B.: Onus liberum sed tot missas quot spiritus sanctus inspiraverit celebrandas. Resident in loco.

[11]) B.: die Wyse.

[12]) B.: residet.

Redditus [1]) extendunt ad L daler.
Collatores consules pro tempore.
Onus unius missae in sabatho [2]).

Vicarius S. Anthonii, Laurentii et Stephani D. Joannes Balterman, residet.
Corpus ex certis petiis terrae viii modii silig. et vii daler.
Non obligatur ad ullas missas nisi quando dispositus fuerit. Ratione fraternitatis tenetur [3]) ad unum sacrum die Mercurii.
Collatores consules ut supra [4]).

Vicarius divae virginis Mariae D. Thomas a Weerth, sacellanus.
Collator commendator pro tempore, confertur semper sacellano.
Corpus circiter xxii daler.
Onus quotidianae missae alternatis septimanis cum commendatore.

Vicarius divae virginis Mariae et trium Regum D. Joannes upt [5]) Oerth, residet.
Corpus circiter xxx daler [6]).
Onus est liberum.

Vicarius S. Anthonii monachi et eremitae, Barbarae virginis, Fabiani et Sebastiani D. Jacobus Loskaeth [7]).
Corpus circiter xxxiiii aur.

---

[1]) B.: certi redditus, sed ad quinquaginta daler extendunt.
[2]) B.: die sabbati; dan volgt: Collatores consules tempore vacationis.
[3]) B.: obligatur.
[4]) B.: Collatores pro tempore consules.
[5]) B.: upten.
[6]) B.: xxx daler plus minus.
[7]) B.: Losecaeth.

Collator magister Wilhelmus Veer, consul Zutphaniensis.

Onus duarum missarum in hebdomada [1]).

Vicarius S. Georgii [2]) D. Albertus Gruyter, residet Arnemiae.

Redditus ex certis terrae petiis circiter v mod. frum. [3])

Non obligatur ad certas missas.

Vicaria S. Joannis Baptistae et evangelistae Fredericus Aenderinck, studet Daventriae [4]).

Collator Fredericus van der Heyde jure patronatus [5]).

Corpus circiter XL flor.

Onus liberum [6]).

Vicaria S. Galli confessoris D. Joannes Schaept [7]), in Antiquo Keppel, dicitur non habere institutionem sed bona fide possidere [8]).

Corpus circiter L daler.

Onus duarum missarum, per fratres hactenus administrantur [9]).

---

1) B.: ad placitum en daarna de collator.

2) In B. stond ook eerst Georgii; later is dit doorgehaald en daarboven geschreven: Gregorii; aan den kant: non determinatur; absens; deservitur per Gerardum Petreum olim fratrem.

3) B.: Redditus iiij vel v modii frumenti certis ex terrae petiis.

4) In B. stond ook eerst deze naam, die later is doorgehaald; toen is er boven geschreven: Sebastianus filius filii ludimagistri, studet Coloniae, hetgeen later ook weer doorgehaald is; aan den kant staat: absens, en daaronder: D. Lambertus olim frater.

5) In B. is daaraan later toegevoegd: necnon filius praedicti van der Heyde, en aan den kant: solvit officiationem pro anno LXXIIIJ.

6) Deze twee regels staan in B. voor den collator.

7) B.: Schaep.

8) In B. is in antiquo Keppel doorgehaald; aan den kant staat: non residet et dubitatur de titulo.

9) B.: Collator Hendricus Schoenmaecker olim dicunt esse senatum Doesburgensem esse collatorem. Aan den kant: deservitur per Arnoldum Muyder.

Vicaria S. Catharinae de Senis D. Gerardus, pastor in Sylvolde [1]).

Corpus xx aur. [2])

Onus duarum missarum in qualibet hebdomada [3]).

Vicarius altaris S. Ontcommetae Gerardus Munickhuys studet Daventriae [4]).

Collator civitates Doesboergenses.

Corpus xvi flor. [5])

Onus — — — — —

Vicarius S. Catherinae virginis D. Arnoldus Noviomagus frater.

Corpus xx flor. [6])

Onus quatuor missarum [7]) incertis diebus.

Vicarius S. Ursulae juxta fontem baptismalem D. Gerardus Noviomagus frater.

Redditus circiter xvi flor. [8])

Onus duarum missarum in hebdomada.

Officium altaris S. Georgii domini fratres administrant.

Corpus iiii flor. aur. [9]) et dimidiatum agellum medii flor. annui.

Onus duarum missarum.

Aediles Adamus Schaep et Rodolphus Wiecherinck.

---

[1]) B.: non residet.

[2]) B.: aur. car.

[3]) B.: Deservitur per D. Nicasium de Wyse cappellanum xenecdhochii. Aan den kant: non residet, deservitur per Nicasium de Wyse.

[4]) In B. is deze naam doorgehaald en daarboven geschreven: filius ludimagistri; aan den kant staat: absens, deservitur per D. Hermannum Geelvoet.

[5]) B.: floreni gelriaci.

[6]) B.: aurei vel circiter.

[7]) B.: in qualibet hebdomada.

[8]) B.: xvi flor. plus minus.

[9]) B.: flor. gelriaci.

Fabrica ecclesiae valet circiter centum flor. Habet et praedium ex quibus ministrant pauperibus xxxii modios silig. vi modios et unum schepeleum tritici; in panno xxxiiii aur. gelr. ad Lxiii ulnas. In minuta pecunia viii aur. gelr. praeterea diversis pauperibus personis domi desidentibus, lecto incumbentibus XL daler. In oleo et cera xxv daler [1]).

Xenodochium Doesboergense [2]).

Xenodochium in Doesboerg [3]) extat, in quo jam septem pauperes aluntur et circiter octoginta personae feriis sextis adferunt seu recipiunt ex eo elemosinas videlicet mediam ℔ [4]) butiri iiii ℔ panis et mensuram cervisiae Omnesque aegrotantes pauperes per civitatem elemosinam petentes aluntur et sustentantur [5]).

Rectores eiusdem Wolterus Schaep et Costus Riperkeller [6]).

Singulis annis faciunt scabinis receptorum et expositorum rationem.

Habet praedia, agros, decimas, et certos redditus circiter viii^c flor. aur. [7])

DREMPT. [8])

Patronus S. Georgius.

Pastor D. Joannes Ewick ordinis S. Joannis [9]).

---

[1]) B. heeft dit vroeger, zie noot 8 van blz. 54.

[2]) Dit opschrift ontbreekt in B.

[3]) B.: Doesborch.

[4]) B.: librares.

[5]) B.: sustantur.

[6]) B.: Ripeckeller.

[7]) B.: circiter octingentos flor. aureos annue efficientes.

[8]) B.: In Drempt.

[9]) B. vermeldt den patroon na den pastoor, wiens naam is doorgehaald en waarboven staat: D. Joannes Hughert, presbyter secularis Trajectensis dioeceseos, en heeft aan den kant: Solvit pro juribus visitationis XLii st. br. 25 Septembr. Ao 1574.

Collator commendator terrae in Dieren.

Redditus circiter LX dal. [1]

Onus dominicis et festivis [2] celebrare et contionari [3].

Officium altaris divae virginis Mariae.

Rector eiusdem D. Petrus Thussen.

Collatores vidua [4] satrapae defuncti Boickholt et Tellichuysen.

Corpus XL flor. [5]

Onus trium missarum feria sexta et sabbatho diebus [6].

Conqueritur hic quod non habeat unde possit commode sustentari,

Aeditui Wichardus Koipmans et Henricus Schoeckhaens.

Fabrica valet annue circiter i^{c} XL flor., de quibus numerant custodi decem et suprascripto vicario decem, facit XX flor.

Custos Theodoricus Verwey.

Custodia valet circiter XX daler [7].

HUMMEL. [8]

Patronus [9] S. Willebrordus.

Pastor D. Everhardus Joannis [10].

---

[1] B.: LX daler plus minus.

[2] B.. diebus.

[3] Hierna volgt in B.: Aediles Wichardus Koipmans et Henricus Schoeckhaens.

Fabrica ecclesiae valet annue circiter centum et XL flor. De his custodi numerant X flor. gelr. pro vino et pane celebrandis et infranominato vicario X fl.

Custos Theodorus Verwey; valet custodia circiter XX daleros.

[4] B.: relicta vidua.

[5] B.: flor. gelr.

[6] B.: dominico sexto et sabatti diebus.

[7] B. heeft dit vroeger, zie noot 3 hierboven.

[8] B.: In Hummel, en aan den kant: 24 7bris.

[9] B.: Patronus ecclesiae.

[10] In B. is boven dezen naam geschreven: Bitterus a Raisfelt, en aan den kant: solvit ad computationem pro juribus visitationis XXXII st.

Collatrix domicella in Keppel.

Corpus i° aur. gelr.

Onus dominicis et festivis pastoris officium peragere, deinde in qualibet hebdomada 4 et 6 feriis celebrare [1]).

Vicarius S. Willebrordi, Lambertus Amsinck, clericus, nunc ordinandus [2]) est et ipse [3]) custos ecclesiae [4]).

Collatrix domicella praedicta.

Corpus LX aur. gelr.

Onus duarum missarum in hebdomada [5]).

Vicarius S. Anthonii et quatuor coronatorum, filius Zeygeri de Voirst, studet [6]).

Collator Zeygerus de Voirst [7]) jure patronatus.

Corpus circiter XL aur. gelr.

Onus duarum missarum una in ecclesia, altera in castro Enghuysen [8]).

Aeditui Joannes Rensz [9]) et Henricus ther Venhuysen [10]).

Detinentur bona fabricae per Zeigerum de Voirst et Gisbertum de Broickhuysen, nunc profugum, eius sunt confiscata bona [11]).

---

[1]) B.: quarta quoque et sexta feriis in hebdomada celebrare.

[2]) Dit stond ook eerst in B., maar is veranderd in: nunc ordinatus sacerdos.

[3]) In B. ontbreekt ipse.

[4]) B. heeft in de plaats hiervan: et custos ecclesiae.

[5]) B had hierachter: una in ecclesia altera in castro Enghuysen, hetgeen is doorgehaald.

[6]) B. heeft aan den kant: deservitur per dominum Lambertum Amsinck praefatum.

[7]) B.: Collator ipse validus vir Zeigerus de Vorst.

[8]) B. heeft eerst de volgende aanteekeningen en vermeldt dan den vicarius S. Anthonii.

[9]) B.: Rensen.

[10]) B.: Fabrica ecclesiae valet annue — — — — —

[11]) B. heeft aan den kant: Memoria quod aeditui cupiunt agere contra Segerum de Vorst qui annue debet duos florenos aureos.

TER BORCHT [1].

Patroni S. Georgius et diva Barbara Virgo [2].

Pastor Henricus Tzelbach, studet, habet institutionem a praeposito Embricensi [3].

Collatrix Regia Majestas et Comitissa de Styrom [4] alternatis vicibus [5].

Corpus circiter LX daler [6].

Onus [7] singulis dominicis et festivis [8] celebrare et contionari; praeterea in qualibet hebdomada 4 et 6 feriis [9] celebrare.

Alternatis quoque septimanis quotidie laudes divae Virginis decantare; nomen vicepastoris [10] Theodoricus Langen.

Vicarius S. Stephani filius magistri Joannis Boumeister in Arnem [11].

Dicitur non habere institutionem vacavit olim per resignationem Domini Jacobi Aquensis, concionatoris Frankfordiensis.

Corpus circiter XL daler [12].

Onus unius missae cum dimidia.

---

[1]) B.: In castro nuncupato ther Borch.

[2]) B.: Patroni ecclesiae S. Georgius et S. Barbara, komende in B. na den pastoor voor.

[3]) B.: studens, investitutus et institutus per praepositum Embricensem, terwijl B. aan den kant heeft: deservitur per Theodorum de Langenn Monasteriensem.

[4]) B.: de Styrome.

[5]) B. heeft aan den kant: Receptum est tam pro visitatione quam pro officiatione XLV st. br.

[6]) B.: plus minus.

[7]) B.: Onera.

[8]) B.: festivis diebus.

[9]) B.: feria quarta et 6.

[10]) B.: vicecurati.

[11]) B.: Arnhem en aan den kant: deservitur per dominum Engelbertum Sluyter Coloniensem.

[12]) B.: Redditus XL daler vel circiter.

Deservit huic altari D. Engelbertus Coloniensis, vicarius et custos dictae ecclesiae.

Vicarius S. Mathiae apostoli D. Theodoricus Brell [1]), Zwollensis. non residet [2]); opinatur non esse institutum neque investitum; commisit Zwollae homicidium [3]).

Collatrix Regia Majestas et Comitissa de Styront [4]).

Onus [5]) 2 missarum, administrantur per praefatum dominum custodem [6]).

Vicarius trium Regum Arnoldus Stakebrant [7]), per R^um^ Daventriensem nunc investitus [8]) atque de ea provisus; studet Daventriae [9]).

Corpus circiter xxxvii daler.

Per D. Gerardum Vesterinck, pastorem in Sylvolde leguntur videlicet.

Onus duarum missarum [10]).

Officium divae virginis Mariae habet Henricus Tzelbach, pastor praenominatus [11])

Corpus xxv daler.

Onus duarum missarum per D. Joannem Hoeve,

---

[1]) B. heeft aan den kant: deservitur per eundem dominum Engelbertum.

[2]) B.: in loco.

[3]) B. laat volgen: Corpus xxx daler vel circiter.

[4]) B.: Styrome.

[5]) B.: Onera.

[6]) B.: custodem vicarium.

[7]) In B. stond ook eerst deze naam, die later is doorgehaald en daarboven geschreven: Engelbertus Eggelinck.

[8]) B.: provisus et investitus.

[9]) In B. is hierachter later Embricae geplaatst; B. heeft aan den kant: deservitur per dominum Gerardum Vesterick pastorem in Sylvolde.

[10]) B.: Onus duarum missarum per D. Gerardum Vesterinck pastorem in Sylvode administratur.

[11]) B.: praedictus, en aan den kant: deservitur per vicecuratum praefatum Theodoricum de Langen.

vicarium tEtten, administrantur, videlicet feriis 2 et sabatho [1]).

Officium divi Anthonii custodiae est incorporatum et annexum.

Custodia xvi daler [2]).

Conqueritur custos non habere unde vivat.

Aediles [3]) Fredericus Hersinck et Gerardus Huyninck.

Fabrica [4]) valet circiter XL daler.

SYLVOLDE [5]).

Patronus [6]) S. Mauritius.

Pastor Gerardus Vesterinck.

Collator R^mus Monasteriensis.

Corpus x modios siliginis et xvii aur. gelr.

Onus dominicis et festivis celebrare et contionari [7]).

Officium divi Anthonii annexum custodiae.

Rector eiusdem Dominus Joannes Kreijnenborch [8]).

Redditus v flor.

Custodia cum accidentaliis [9]) xviii aur. gelr

Onus unius missae feria [10]) tertia.

Magistri fabricae Rodolphus Gosselinck et Gerardus Humelinck.

Fabrica parum aut nihil habet propter aedificationem turris.

---

[1]) B.: onus 2 missarum feriis 2 et sabbato cantantur, per D. Joannem Hoeve, vicarium tEtten administrantur.

[2]) B.: Redditus xvi daler, corpus custodiae vi flor.

[3]) B.: Magistri fabricae.

[4]) B.: fabrica ecclesiae annue.

[5]) B.: In Sylvode.

[6]) B.: ecclesiae, komende de patroon na den pastoor voor.

[7]) B.: Onus singulis dominicis et festivis diebus contionari et celebrare.

[8]) B.: Kreyenborch.

[9]) B.: et custodiae cum accidentalibus.

[10]) B.: nempe.

ETTEN [1]).

Patronus S. Martinus episcopus.

Pastor verus Magister Gerardus Broickhese; hactenus studuit Coloniae nunc in Doetekum [2]) agit [3]).

Collatrix [4]) Regia Majestas et comitissa de Styront [5]) alternatis vicibus [6]).

Corpus circiter i° daler.

Onus diebus dominicis et festivis celebrare et contionari et in qualibet hebdomada feriis 4 et 6 celebrare.

Vicepastor D. Theodoricus Buggianus habet ex administratione curae circiter L daler.

Vicarius S. Mariae virginis D. Hartgerus ten Holten, vicarius Doetecomensis, non residet [7]).

Collatrix comitissa de Styront [8]).

Redditus certi XLVI daler [9]).

Onus 2 missarum quarum unam legit praedictus vicecuratus.

Vicarius S. Nicolai Arnoldus then Cruyth Montensis studet Emmerich [10]).

---

[1]) B.: In Etten.

[2]) B.: Doetichem.

[3]) B. heeft hierna: Patronus ecclesiae S. Martinus episcopus.

[4]) B.: Collatores.

[5]) B.: Styrome.

[6]) Hier volgt in B.: Vicecuratus D. Theodorus Buggianus (zijnde deze naam doorgehaald en daarboven geplaatst Joannes Hoevius Montensis) habet ex administratione circiter L daleros.

Corpus curae valet circiter centum daleros.

Onus omnibus diebus dominicis et festivis ordinarie celebrare et contionari extraordinarie quoque in qualibet hebdomada feriis 4 et 6 celebrare.

[7]) B.: then Holte, vicarius Doetinchemensis, non residet in loco.

[8]) B.: Styromb; in B. staat aan den kant: deservitur per vicecuratum de Borch agit praedictus sacellanus dominae de Stirumb.

[9]) B.: vel circiter.

[10]) B. heeft aan den kant: deservitur per Joannem Hoevium, vicecuratum in Etten.

Collatrix Regia Majestas.

Corpus circiter L daler.

Onus unius missae cum dimidia per D. Joannem Hoeven deservitur.

Vicarius divi Anthonii D. Gerardus Custodis, pastor in Westerfoert [1]).

Collator pastor cum heredibus.

Corpus circiter XL daler [2]).

Onus 2 missarum in hebdomada die Jovis una [3]), altera ad placitum administratur per vicecuratum praedictum pretio ix aur. gelr.

Officium [4]) S. Joannis evangelistae incorporatum est custodiae [5]) et administratur per Albertum van der Borch substitutum custodem; verus enim rector est Georgius Patburch, studens Coloniae [6]).

Corpus xii flor. philip.

Onus unius missae die Jovis [7]).

Magistri fabricae Joannes van Hueth et Theodericus de Cleve.

Fabrica habet annue aliquot cerae et xvii daler [8]).

Ecclesia est spoliata in obsessione castri Ulft.

ANHOLT [9]).

In Anholt non fuimus admissi sed dominus de An-

[1]) In B. stond ook eerst: Gerardus Custodis, pastor in Westervoerth; dit is doorgehaald en daarboven geschreven: Theodoricus Branner. In B. staat aan den kant: non deservitur: habet praedictus per resignationem pastoris de Westerfort.

[2]) B.: XL daler plus minus.

[3]) B.: una die Jovis.

[4]) B.: Officium altaris.

[5]) B.: officio custodiae.

[6]) B. heeft aan den kant: N. Branth agit portarium in Wildenborch.

[7]) B.: Scilicet per D. Joannem Hoeven administratur.

[8]) B.: Fabrica valet annue xviii daler cum quibusdam libris cerae.

[9]) B. heeft aan den kant: Nota.

holt respondit nobis se Reverendissimo Monasteriensi, cui hactenus subfuit, velle significare, etc.

GENDERINGHE [1].

Patronus S. Martinus.

Pastor D. Joannes Wreet residet, habet ultra mille communicantes [2].

Collatrix Regia Majestas ex parte Comitatus Bergensis.

Corpus L daler [3].

Onus dominicis et festivis [4]) celebrare et contionari.

Vicarius S. Petri et Pauli apostolorum Arnoldus Stakebrant brevi per R^um Daventriensem de ea provisus et institutus [5].

Corpus valet ultra L daler.

Onus trium missarum, dominica prima missa, deinde feria 3a et sabatho, incertis horis [6].

Habet hic officium unius capellae annexum et incorporatum supradictae vicariae, valens [7] xiii daler.

Ex cuius parte [8] habet in hebdomada tria sacra feriis 2, 4 et 6 celebranda [9].

Habet idem officium Mechelense valens etiam xiii daler [10].

Ratione illius [11] tenetur ad unum sacrum, relevatus est enim a duabus sacris propter organi susceptum onus [12].

---

[1]) B.: In Genderingen.

[2]) B. heeft hierna: Patronus ecclesiae S. Martinus episcopus.

[3]) B.: vel circiter.

[4]) B.: praeter alia curae pastorali incumbentia.

[5]) B.: Arnoldus Stakebrandt, brevi per R^um dominum nostrum provisus et institutus.

[6]) B.: dominica die primam missam, feria 3 et sabbato alias tenetur celebrare non statuta hora.

[7]) B.: annue.

[8]) B.: ex parte illius officii.

[9]) B.: scilicet 2, 4 et 6.

[10]) B.: Officium Mechelen idem habet valens quoque xiii daler.

[11]) B.: eius.

[12]) B.: relevatus est a duabus missis propter susceptum onus organi.

Vicarius S. Joannis Baptistae D. Jacobus de Hardenberch in Hengell sacellanus [1]).

Collator Dominus de Braeckell, non desiderat personalem residentiam.

Corpus L daler.

Onus 2 missarum per praefatum D. pastorem administratur feria 6 una de sancta Cruce cantatur, altera [2]) ad placitum.

Officii S. Anthonii Rector Theodericus Sitoer [3]). studet Embricae; parum habet subsidii [4]) praeter proventus unius [5]) officii valentis circiter XXXV daler [6]).

Onus 2 missarum una feria 5[a] altera de domina nostra Sabatho cantatur [7]).

Aeditui Ersselus op Duerwost et N. [8]); non est computatio facta de bonis fabricae [9]) ab anno [10]) XL, valet enim fabrica X daler.

Nichil est argenti in sacris vasis propter passam spoliationem.

Custos Joannes Kerwijck; curatur per Jacobum Trumpeter administrari [11]).

Custodia valet [12]) XX daler.

Conquestus est pastor quod satrapa in [13]) Schulenborch cum tota sua familia et ibidem circumquaqunque habitantes

---

[1]) B.: Hardenbaerch sacellanus in Hengell.

[2]) B.: alia.

[3]) B.: Officium S. Anthonii. Rector eiusdem Theodoricus Scuer.

[4]) B.: seu solatii.

[5]) B.: huius.

[6]) B.: xxxvi daler.

[7]) B.: alia Sabbatho de domina nostra cantatur.

[8]) B.: Magistri fabricae Eersellus op Duerworst et N.

[9]) B.: de fabricae bonis.

[10]) B.: ab annis.

[11]) B.: Custodis nomen Joannes Kerckwyock, curat per alium officium administrari videlicet Jacobum Trumpeth.

[12]) B.: Redditus custodiae.

[13]) B.: in castro.

communicent in Sylvolden [1]) non obstans quod parochiae in Genderinge subsint [2]).

's HEERENBERGHE [3]).

Patroni S. Georgius et Pancratius.

Pastor D. Gerardus de Bueren residet [4]).

Collatrix Regia Majestas.

Corpus circiter i^c flor. [5])

Onus dominicis et festivis celebrare et contionari, feriis quoque 4 et 6 missam decantare [6]).

SEPTEM HEBDOMADARIAE PRAEBENDAE [7]).

1. Dominus Hermannus ther Hobert, residet.

Corpus [8]) xxxv daler.

2. Dominus Gerardus Voirthuysz [9]), residet.

Corpus [10]) XL daler.

3. Engelbertus Scrick, studet sed [11]) habet residentem.

Corpus L daler [12]).

4. Dominus Judocus Spaen, pastor in Millingen [13])

[1]) B.: Sylvolden.

[2]) B.: non obstante quod praedicto pastori et parochiae in Genderingen subsint.

[3]) B. heeft: In Monte domini templum est prophanatum, omnia altaria et vitrea sunt demolita et destructa.

Patroni ecclesiae S. Georgius et S. Pancratius.

Collatrix Regia Majestas.

[4]) In B. heeft eerst gestaan: Pastor Theodoricus Remboldus, residet, male auditu subditis; dit is later doorgehaald en daarboven geplaatst: D. Gerardus de Bueren.

[5]) B.: Redditus curae circiter i^c flor. carolini.

[6]) B.: cantare missam.

[7]) B.: Septem hebdomadarii praebendati.

[8]) B.: circiter.

[9]) B.: Voirthuysen.

[10]) B.: circiter.

[11]) In B. ontbreekt sed.

[12]) B.: circiter quinquagenta daler.

[13]) In B. is boven pastor in Millingen, dat niet is doorgehaald, plaatst: Joannes Bruninck,

non residet neque habet residentem in loco sed [1]) residentes supplent vices eius [2]).

Corpus L daler.

5. Joannes Kersselus [3]) filius secretarii Comitatus Montensis, studet Neomagiae, non habet residentem sed residentes eius onera subeunt [4]).

. Corpus circiter L daler [5]).

6. Dominus Bernardus Ribbe sensibus orbatus; eius officium peragitur per ipsos residentes.

Corpus circiter xxxviii daler.

7. Joannes Boumeister, filius Bernardi Boumeister civis Arnemiensis, studet.

Residentes vicarii perfunguntur ipsius officio.

Corpus — — — — —

Vicarius S. Annae D. Gerardus Visscher, residet.

Corpus LX daler [6]).

Onus quatuor vel quinque missarum.

Vicarius fraternitatis divae virginis Mariae in summo altari D Theodoricus Remboldus [7]); adjuncta est haec vicaria curae.

Redditus istius xxx daler.

Onus 2 missarum feria 2 et sabatho summo altari.

Vicarius xenodochii divae Gertrudis D. Bernardus opt Huth [8]), scholasticus ad Sanctum Lambertum Coloniae.

---

[1]) B: in loco residentem sed ipsi.

[2]) B.: ipsius.

[3]) B.: Kersselius.

[4]) B.: non habet residentem in loco, domini residentes ipsius onera subeunt. B. heeft aan den kant: Solvit apud registra praedictus Kersselius officiationem pro anno LXXiii unum scutum aureum.

[5]) B.: circiter XL vel L daler.

[6]) B.: circiter LX daler.

[7]) In B. stond ook eerst deze naam, gevolgd door 't woord pastor. Later is een en ander doorgehaald en daarboven geplaatst: D. Gerardus de Bueren praefatus.

[8]) B.: opt Hutt, en aan den kant: non deservitur.

Corpus circiter xxx daler.

Onus 3 missarum, duae in xenodochio et una in summo altari feria 3a, quas legit D. Gerardus Visscher.

Vicaria divae virginis Mariae de jure vacare dixerunt, petierunt [1] enim pastor et alii vicarii quod eius redditus, valentes xxv aur. gelr. annue applicarentur [2] custodi et moderatori scholae qui parum aut nihil habent in redditibus.

Aeditui [3] Gerardus Everegen [4], consul pro tempore et Henricus Huerninck.

Fabrica non habet annue x aur. gelr.

Custos [5] Petrus Pockoma; nihil certi habere aiunt.

Xenodochium S. Gertrudis habet annue circiter i^c [6] aur. flor. de quibus vicario, pauperibus administratur et certae elemosinae dantur per anni cursum [7], ita quod nihil restat.

ZELDAM.

Patronus S. Oswaldus [8].

Pastor D, Joannes Kniest.

Collatrix Regia Maiestas ratione Comitatus Bergensis [9].

Corpus circiter i^cxxx daler.

---

[1]) B.: petivit.

[2]) B.: applicentur.

[3]) B.: Magistri fabricae.

[4]) B.: Everege.

[5]) B.: Custodis nomen.

[6]) B.: centum.

[7]) B.: statutis diebus.

[8]) B.: In pago Sedam. Patronus ecclesiae S. Oswaldus, en aan den kant: Haec visitatio per me Franciscum de Monte archidiaconum Daventriensem facta est.

Solvit praedictus iura visitationis.

[9]) B.: Montensis.

Onus praeter consueta curae officia dominicis et festivis [1]) celebrare et contionari [2]).

Vicarius S. Oswaldi D. Joannes Herde [3]), non residet [4]), sed habet residentem Wilhelmum Bell [5]).

Collatrix Regia Majestas et pastor pro tempore.

Corpus [6]) circiter XL daler.

Onus omnibus diebus festivis sacrum facere [7]) et duobus diebus in hebdomada ad placitum, in Aesewyn [8]).

Vicarius S. Crucis Gerardus ther Steghen [9]), studet, filius defuncti pastoris in Zedam [10]); vacavit per mortem domini Joannis Vecht [11]).

Collator pastor in tempore, provisus a suo patre Gerardo ter Steghe [12]).

Corpus xxxvi daler [13]).

Onus duarum missarum quas peragit praefatus D. Wilhelmus Kell.

Vicarius S, Nicolai Reynerus Poer, studet, non habet residentem.

Redditus circiter xxx daler.

Onus 2 missarum, deservitur per praefatum D. Wilhelmum [14]).

---

[1]) B.: diebus.

[2]) B. heeft aan den kant: absentat praedictus dominus Joannes et deservitur per D. Petrum Mensen.

Nota quod citatur praedictus ad dicendum de titulo.

[3]) In B. boven dezen naam geschreven: Petrus Mensen.

[4]) B.: in loco.

[5]) B.: nomine Wilhelmi Kell.

[6]) B.: corpus vicariae.

[7]) In B. ontbreekt: facere

[8]) B.: Aeswijn.

[9]) B.: Stegen.

[10]) B.: Seden.

[11]) B.: Wecht.

[12]) B.: ter Stegen, pastore.

[13]) B.: vel circiter.

[14]) B.: deservitur per D. Wilhelmum Kell.

Collatores pastor et Panorth nobilis.

Concilio R^mi^ Domini nostri providebitur praedictus D. Wilhelmus Kell in alia ecclesia quia verbi divini concionator est.

Vicarius S. Anthonii D. Hermannus Hobert vicarius praebendarius Bergensis [1].

Redditus certi [2] circiter xLiiii daler.

Onus in organis ludere et in die festivo primum simul et feria tertia in hebdomada sacrum celebrare [3].

Aeditui [4] Henricus Kniest et Henricus Scheperhaens [5].

Fabrica relatu custodis valet annue circiter xxx daler [6].

Custos Joannes Scherpenhend petit ut custodiae aliquid addatur, nam in certis cum accidentalibus habet nisi circiter xviii daler [7].

VARSEVELT [8].

Patronus [9] S. Ludgerus.

Pastor D. Gerardus ab Aerth, professus canonicus regularis in Bethleem.

Collator praepositus Betlehemeticus.

Corpus circiter ii^c^ flor. aur. [10]

---

[1]) B.: vicarius in Monte domini ibidem residens.

[2]) B.: cum onere organi.

[3]) B.: Onus omni die festivo primum sacrum celebrare et feria 3 in qualibet hebdomada.

[4]) B.: Magistri fabricae.

[5]) B.: Scheperhemd.

[6]) B. laat volgen: Infra sex annos ecclesia bis est spoliata imagine scilicet argentea S. Oswaldi, quatuor calicibus consecratis et uno non consecrato argenteo nondum deaurato, duobus ciboriis argenteis deauratis ac aliis vasis sacris cum aliquibus lineis ornamentis.

[7]) B.: Custos Joannes Scherpenhemd. In certis cum quotidianis proventibus circiter xvijj daler habet, petit ut melioretur.

[8]) B.: In Varsevelt.

[9]) B.: patronus ecclesiae.

[10]) B.: Corpus ii^c^ flor. aur. vel circiter.

Onus habet quinque sacra in septimano cum sacellano deinde alia curae incumbentia onera [1]).

Vicarius venerabilis sacramenti D. Anthonius Vaersevelt [2]), residet.

Corpus circiter i^c aur. gelr. [3])

Onus duarum missarum Jovis scilicet et Sabatho [4]).

Vicarius divae Annae D. Adamus Planten, residet.

Corpus circiter xxx daler.

Onus 2 missarum 3 et 6 feriis.

Custos N. Preter, nihil praeter accidentalia certi aut parum habet [5]).

Aeditui Bernardus Olthoff [6]) et Franciscus Schilderinck.

Dominus pastor dixit se nescire quantum fabrica valeat, sed bene velle interrogare et R^mo scribere [7]),

DOETEKUM [8]).

Patrona S. Catherina.

Pastor D. Joannes Bomelianus regularis canonicus [9]).

Collator praepositus Bethemeticus [10]).

Corpus LX daler.

Onus singulis diebus celebrare et festivis contionari.

---

[1]) B.: Onus praeter consueta cuiuslibet curae officia dominicis et festivis diebus celebrare et contionari et quinque sacra in qualibet hebdomada cum sacellano.

[2]) B.: Varssevelt.

[3]) B.: Redditus certi circiter centum aur. gelr.

[4]) B.: Jovis scilicet et sabbathi diebus.

[5]) B.: Custos N. Preter; accidentalia parum aut nihil habet certi.

[6]) B.: Magistri fabricae Bernardus upt Hoff.

[7]) B.: quantum habeat ecclesia sed velle interrogare et brevi Reverendissimo scribere.

[8]) B.: In oppido Doetechem.

[9]) In B. doorgehaald en daarboven geschreven: Hendricus Preyen Walbeccensis patriae Geldriae.

[10]) B.: Bethlehemeticus pro tempore.

Vicarius S. Barbarae virginis [1]) sacellanus in tempore.
Collator praepositus ut supra.

Vicarius S. Nicolai D. Albertus Zweghusen [2]), residet.
Collator praepositus ut supra [3]).
Corpus circiter xxv flor. [4])
Onus [5]) ad placitum celebrare.

Vicarius trium Regum D. Franco de Sterren [6]).
Collatores Scabini.
Corpus circiter xxx daler [7]).
Onus trium missarum [8]).

Vicarius S. Mathiae et Andreae [9]) apostolorum D. Henricus Buscher [10]), residet.
Collator Gisbertus de Broickhuysen cum suis fratribus.
Corpus circiter XLV aur. gelr.
Onus duarum missarum ad placitum in hebdomada [11]).

---

[1]) B.: S. Barbarae, en aan den kant: Vacat et caret possessore. Onus 2 missarum ad placitum. Valor 17 aur. gelr. et 4 mod. silig. Deservitur per D. Henricum Harlemensem cappellanum.

[2]) Deze naam is in A. doorgehaald en daarboven geschreven: Henricus Jolingh, clericus Daventriensis dioecesis.

In B. stond eerst D. Albertus Zwechuysen, welke naam is doorgehaald, zijnde daarboven geschreven: Henricus Jolingh ultime provisus.

[3]) B.: Collator qui supra.

[4]) B.: xxv flor. vel circiter.

[5]) B.: Onus liberum.

[6]) B. had Franco de Sterren senior; deze naam is doorgehaald en daarboven geschreven: Schroeten.

[7]) B.: xxx daler plus minus.

[8]) Hierachter stond in B.: in hebdomada ad placitnm, hetgeen is doorgehaald; dan volgt in B.: praeterea duae missae ex certo precio, residet in loco.

[9]) B.: S. Andreae et Mathiae.

[10]) B.: Buscher.

[11]) B.: in hebdomada ad placitum.

Vicarius omnium Sanctorum D. Bernardus de Huyssen, residet.

Collatores scabini.

Corpus circiter L daler.

Onus trium missarum in hebdomada incertis etiam diebus [1].

Vicarius xenodochii trium Regum D. Henricus Thoeren.

Collatores scabini.

Corpus circiter xxxiiii daler [2].

Onus 3 missarum Lunae [3], Mercurii et Veneris diebus [4].

Vicarius beatae Mariae virginis D. Henricus Stael [5], residet.

Collatores scabini [6].

Corpus xxi daler.

Onus 2 missarum in hebdomada, diebus Veneris tenetur cantare missam [7].

Vicaria S. Martini et Walburgis [8] habet duos rectores, dominum Hartgerum ten Holte residentem et magistrum Gerardum Huetinck S. Severini Coloniensis canonicum [9].

Collatores scabini [10].

Redditus certi iiii^xx daler.

Onus singulis diebus celebrare.

---

[1]) B.: incertis diebus.

[2]) B.: xxxiii daler aut circiter.

[3]) B.: videlicet.

[4]) In B. volgt hier: residet.

[5]) B: Staell.

[6]) B.: praedicti.

[7]) B.: die Veneris decantare missam tenetur.

[8]) B.: S. Walburgis.

[9]) B.: canonicum ad sanctum Severinum Coloniae, en aan den kant: deservitur per D. Franconem de Schroeten ex parte D. et magistri Gerardi Huetinck.

Item ex parte altaris per D. Henricum Harlemensem, cappellanum.

[10]) B.: Doetinchemenses.

Vicarius S. Thomae apostoli D. Assuerus Voghelsanck [1]), residet.

Collatores ut [2]) supra.

Corpus circiter XL daler [3]).

Onus quatuor missarum in qualibet hebdomada.

Vicarius S. Catherinae Joannes Scaep [4]), studet Lovanii.

Collator praepositus Betlehemeticus.

Corpus circiter L daler [5]).

Onus unius missae in hebdomada [6]).

Vicarius divae virginis Mariae D. Nicasius die Wyse, residet Doesboergi ibidem vicarius [7]).

Collator praepositus ut supra.

Corpus XXX daler.

Onus duarum missarum per dominum Albertum Süerhuysen administratur [8]).

Vicarius S. Maurorum N. Poerma, studet Hardewici [9]).

Collator ut supra.

Corpus circiter XXV flor.

Onus unius missae.

Vicarius venerabilis sacramenti Gerardus Selst, studet Embricae.

---

1) B.: Vogelsanck.

2) B.: qui.

3) B.: XL daler vel circiter.

4) Deze naam is in B. doorgehaald en daarboven geschreven: Fredericus Perna. B. heeft aan den kant: deservitur per D. Wilhelmum Zutphaniensem canonicum regularem de Belheem.

5) B.: L daler vel circiter.

6) B.: septimana.

7) B.: ibidem existens vicarius.

8) B. heeft aan den kant: deservitur per supradictum D. Wilhelmum Zutphaniensem.

9) B. had ook N. Poerma, studet Hardewicae; dit is doorgehaald en daarboven geschreven: Franciscus Henrici Doesburgensis; aan den kant staat: deservitur per dominum Henricum Thoeven.

Collatores scabini [1]).
Corpus circiter XL daler [2]).

Vicaria S. Stephani.
Rector eiusdem Gerardus Asse, studet Daventriae [3]).
Collator ut supra.
Corpus circiter xxviii daler [4]).
Onus duarum missarum, per dominum Henricum Stael leguntur [5]).

Officium S. Annae.
Rector [6]) Bernardus de Ansen, studet.
Collatores scabini ut supra [7])
Corpus circiter XL flor. [8]).
Onus quatuor missarum quas legit praedictus dominus Stael [9]).

Officium divae virginis Mariae habet duos rectores sed altero caret propter tenuitatem.

---

[1]) B.: Doetinchemenses, en aan den kant: deservitur per Henricum Stael vicarium. Nog staat hier aan den kant: Tenetur quoque feriis sextis 4or temporum primam canere missam pro defunctis.

[2]) B.: XL daler plus minus: dan volgt hier: Feria 5 tenetur de venerabili sacramento canere missam.

[3]) Gerardus Asse, studet Daventriae is in A. doorgehaald en daarboven geschreven: Joannes Huetinck, clericus Daventriensis diocesis. Ook in B. is Gerardus Asse doorgehaald en daarboven geschreven: Joannes Huetinck.

[4]) B.: vel circiter.

[5]) B.: leguntur feriis 3 et 6, en aan den kant: deservitur per dominum Jacobum Haep, Bethlehemiticum religiosum, zijnde in den tekst de naam van Henricus Stael doorgehaald.

[6]) In B. ontbreekt: rector.

[7]) In B. ontbreekt: ut supra.

[8]) B.: XL flor. vel circiter.

[9]) B.: Onus quatuor missarum in hebdomada D. Joannes Stael perfungitur officio; canitur duntaxat una missa feria 3; restant celebrandae 3 missae, en aan den kant: deservitur per D. Henricum Stael.

Rector modernus est D. Joannes Stael [1]).
Collatores scabini.
Corpus xxv flor. gelr. [2])
Onus trium missarum cum dimidia.

Aeditui [3]) Gerardus Steeden [4]) et Petrus de Solst.
Fabrica [5]) annue valet circiter XLV daler.
Computatio singulis annis fit in praesentia scabinorum Doetechemensium [6]).

STIENRE [7]).

Patronus S. Remigius.
Pastor D. Joannes Arnoldi Doetechemensis [8]) regularis canonicus residet.
Collator praepositus Betlehemeticus [9]).
Corpus ultra i^c XL daler [10]).
Onus dominicis et festivis celebrare et contionari feriis quoque 2 et 6 celebrare [11]).

Vicarius capellae S. Mariae virginis [12]).
Collatrix comitissa de Bronckhorst et Borckeloe [13]).

---

[1]) B.: Joannes Staell; de voornaam is later doorgehaald en daarboven geschreven: Henricus.
[2]) B.: xxv aur. gelrici.
[3]) B.. Magistri fabricae.
[4]) B.: de Steeden.
[5]) B.: ecclesiae.
[6]) B.: Doetinchemensium.
[7]) B.: In pago Stienre.
[8]) B.: Doetinchemensis.
[9]) B. heeft hierna: Patronus ecclesiae S. Remigius.
[10]) B.: Corpus centum et XL daler.
[11]) B.: Onus dominicis et festivis diebus celebrare et concionari; feriis quoque 2 et 6 habet in qualibet hebdomada sacrum.
[12]) In B. volgt: caret vero possessoro, quamvis Wilhelmus Rosier sibi vindicet, qui est saecularis habens uxorem et liberos, non habet institutionem quod sciatur. Aan den kant staat in B. nog: eam possidet nepos M. Bernardi Heringii.
[13]) B.: Domina et comitissa de Brunchorst et Borculoe.

Corpus juxta aestimationem i° coronati.

Onus duarum missarum videlicet 4 et 6 feriis, tenetur vicarius suis expensis lumen diurnum et nocturnum in ipsa cappella servare [1].

Vicarius S. Radboldi D. Joannes Graes, regularis canonicus, residet.

Corpus iiii^xx daler [2].

Onus 2 missarum die Jovis et sabatho [3].

Vicarius S Catherinae D. Joannes Arnoldi pastor praelatus.

Collatrix familia de Braesenborch [4].

Corpus xii aur. gelr.

Onus 2 missarum feria nempe tertia et sabatho.

Officium divae Annae.

Collatores aeditui.

Corpus [5] xxxv st. b.

Onus unius missae in quindena [6].

Aeditui [7] Fredericus Mossell et Henricus then Nyenhuysen [8].

Fabrica valet circiter xx flor. [9]

Custos Gotscalcus [10] Wolteri est et organista habetque [11] in certis xx daler.

---

[1]) In B. volgt: et non fit.
[2]) B.: vel circiter.
[3]) B.: feria 5 et sabbato.
[4]) B.: Collatores familia de Brasenborch.
[5]) B.: Redditus.
[6]) B.: singulis quindenis.
[7]) B.: Magistri fabricae.
[8]) B.: Nyenvhuysen.
[9]) B.: Valet fabrica ecclesiae annue circiter xxv flor.
[10]) B.: Godtscalcus.
[11]) B.: habet.

BRONCHORST.

Filia ecclesiae in Stienre [1]).

Vicariae sunt ibidem duae, altera vacabat [2]) per dimissionem cuiusdam Sebastiani, magistro Bernardo Herinck cognati [3]), hanc nunc provisione R^mi^ possidet Joannes Hoyer, nepos magistri Andreae Esselinck, licentiati. Aliam possidet nunc justo titulo Godefridus ther Wylen [4]), studens.

ZUTPHEN [5]).

Collegiata ecclesia S. Walburgis.

Praepositus D et magister Joannes Schetter.

Duodecim sunt canonicatus et praebendae.

Nomina residentium [6]):

D. Petrus a Stienbarge decanus et pastor ecclesiae.
D. Magister Henricus Hovius, licentiatus et senior.
D. Petrus van der Vecht, scholaster.
D. Franciscus a Thil.
D. Magister Henricus Conradi [7]).
D. Magister Andreas Esselinck, licentiatus.
D. Magister Wilhelmus Barner [8]), licentiatus.
D. Henricus Bentinck.
D. Henricus Schetter.
D. Arnoldus [9]) a Thil [10]).
D. Magister Henricus Becker.

---

[1]) B.: Bronchorst est filia ecclesiae in Styenre.

[2]) B.: vacat.

[3]) B. heeft aan den kant: Lector eiusdem ad praesens Theodoricus Senwys, juvenis.

[4]) B.: ther Vielen.

[5]) B.: In civitate Zutphaniensi. Primo in collegiata ecclesia sanctae Walburgis virginis.

[6]) B.: Nomina residentium dominorum.

[7]) B.: D. et magister Henricus Conrardi.

[8]) B.; Barnier.

[9]) B.: Albertus.

[10]) In B. volgt dan: nomina absentium dominorum D. Henricus Verheiden et D. ac magister Henricus Beckere.

Unus non residet, D. Henricus Verheyden Daventriensis canonicus [1].

Canonicatus [2] et praebenda valet annue circiter ii^{c} flor.

Vicarius venerabilis Sacramenti D. Gerardus Aitsaick, residet.

Corpus circiter xxxvi flor. [3]

Vicarius trium Regum et S. Crucis fecit capitulum incorporari fabricae capituli.

Corpus ultra iiii^{xx} flor. [4]

Vicarius S. Severini [5] episcopi D. Theodoricus Wichardth, residet.

Corpus circiter xviii flor.

Vicarius S. Michaelis D. Joannes then Koer, residet.

Corpus circiter vij flor. [6]

Vicarius S. Ceciliae D. Welmarus Schultgen, residet, hebdomadarius.

Corpus circiter xxvi flor. [7]

Vicarius S. Thomae et Anthonii D. Symon Kaell, residet, hebdomadarius.

Corpus circiter xxiiii flor. [8]

Vicarius S. Sebastiani et Elizabeth D. Joannes Huerinck, hebdomadarius, residet [9].

Corpus circiter xvii flor. [10]

---

[1] Dit ontbreekt in B.

[2] B.: Item canonicatus.

[3] B.: xxxvi flor. vel circiter.

[4] B.: iiij^{xx} flor. et ultra.

[5] B.: S. Severii.

[6] B.: vii flor. vel circiter.

[7] B.: xxvi flor. vel circiter.

[8] B.: xxiiii flor. vel circiter.

[9] B.: residet, hebdomadarius.

[10] B.: xvii flor. vel circiter.

Vicarius quatuor Doctorum D. Wilhelmus Antsinck [1], residet, hebdomadarius.
Corpus habet proprias aedes et circiter xxx flor. [2]

Vicarius divae virginis Mariae et S. Christophori, D. Joannes Besselinck, residet, hebdomadarius.
Corpus circiter xxxii flor. [3]

Vicarius quatuor Marschaltorum [4], D. Theodoricus Spitholt, residet, hebdomadarius.
Corpus xviii flor.

Vicarius S Petri et Pauli apostolorum Theodoricus Blanckelil [5], non residet.
Corpus circiter xxxv flor. [6]

Vicarius S. Laurentii D. Nicolaus Merckinck [7].
Corpus circiter xxxv flor.

Vicarius S Andreae D. Andreas Kranenborch, residet, primissarius.
Corpus habet propriam domum et circiter xix flor. [8]

Vicarius S. Ludgeri et aliorum D. Petrus a Stienbargen, residet, custos ecclesiae.
Non est particeps praesentiarum omnium ecclesiae; habet enim circiter XL flor. [9]

Vicarius S. Symonis et Judae apostolorum D. Bernardus Moerse, residet.
Corpus habet propriam domum et xviii flor. [10]

1 B.: Antsuck.
2) B.: Corpus xxx flor. vel circiter, habet quoque propriam domum.
3) B.: xxxii flor. vel circiter.
4) B.: Marscaltorum.
5) B.: Blanckebyl.
6) B.: circiter vij flor.
7) B.: Merkinck.
8) B.: Corpus xix floreni vel circiter et propriam habet domum.
9) B. laat na residet volgen: Corpus XL flor., non est particeps omnium praesentiarum; idem est custos ecclesiae.
10) B.: Corpus xviii flor. et habet propriam domum.

Vicarius S. Annae et Nicolai D. Andreas Yttersum [1], sensibus orbatus est.
Corpus circiter xxx flor.

Vicarius S. Innocentium D. Henricus Lochemensis, residet, sacellanus ecclesiae.
Corpus circiter xx flor.

Officium capellae S. Margaretae filius consulis Arnemensis, studet, non gaudet praesentiis.
Habet in certis circiter xLii flor. [2])

Vicarius S. Barbarae virginis D. Joannes Stakebrant, pastor in Gorsel primissarius [3]).
Corpus circiter xi flor. [4])

Vicarius S. Lamberti D. Rotgerus Schwerth [5]), sacellanus ecclesiae.
Corpus circiter xxviii flor. [6])

Vicarius S. Catherinae D. et Magister Bernardus Bouhusius, residet.
Corpus xiii flor. [7])

Vicarius S. Martini D. Andreas a Luchteren, residet.
Corpus circiter xx flor.

Vicarius S. Agnetis D. Carolus de Aerssen [8]), residet.
Corpus habet propriam domum et circiter xxv flor. [9]).

---

[1]) B.: Ytersum.

[2]) B.: filius consulis Arnemiensis possidet non residet sed studet. Corpus circiter xLii flor. et non gaudet etiam residens praesentiis ecclesiae.

[3]) B.: Stakebrandth, non residet, sed agit pastorem in Gorssel primissarius.

[4]) B.: xi flor. vel circiter.

[5]) B.: residet.

[6]) B.: xxviii flor. plus minus.

[7]) B.: vel circiter.

[8]) B.: de Airssen.

[9]) B.: Corpus xxv flor. vel circiter habet et propriam domum.

Item tres sunt chorisocii, unus in novo xenodochio nomine Henricus Carsen [1], residet; duo in antiquo xenodochio videlicet D. Wilhelmus Aitsaick et Andreas Yseren [2].

Aeditui [3] Hermannus Barner et Everhardus van der Cappelle.

Fabrica ecclesiae valet annue circiter v° [4] daler, unde ecclesia reparatur et multi pauperes statutis temporibus vestiuntur et sustentantur. Electio aedilium [5] est penes Senatum [6]; non faciunt receptorum neque [7] expositorum rationem, sed eorum fidei committitur.

NOVA ZUTPHANIA [8].

Patronus S. Nicolaus.

Pastor D. Theodoricus a Cortwijck.

Collatrix Regia Maiestas [9].

Corpus circiter xLvi flor. [10])

Onus singulis dominicis et festivis celebrare et contionari [11].

Vicarius beatae Mariae virginis in capella [12] Gisbertus a Delen, nescitur ubi sit an studeat sive inserviat alicui pastori.

---

[1]) B.: Cansen.
[2]) B.: praefati.
[3]) B.: magistri fabricae.
[4]) B.: quingentos.
[5]) B.: Magistrorum fabricae.
[6]) B.: apud Senatum Zutphaniensem.
[7]) B.: et.
[8]) B.: In nova civitate Zutphaniensi.
[9]) In B. volgt: Patronus ecclesiae S. Nicolaus episcopus.
[10]) B.: xLvi flor. vel circiter.
[11]) B.: contionari et celebrare, etc.
[12]) B.: cappella.

Collatores Theodoricus et Joannes [1]) a Keppel et [2]) Karolus a Stienbarge jure patronatus.

Corpus XLV aur. gelr.

Onus trium missarum et in singulis festivitatibus beatae Mariae virginis et apostolorum solemnium, Michaelis, Joannis Baptistae, Laurentii et Magdalenae habet primam missam sub matutinis. Praefatus D. pastor pro parte nempe feria 2 et sabatho [3]) huius vicariae onera subit et peragit. feria quarta in cenobio monialium Adami fungitur missae officio; socius patris praefati monasterii.

Vicarius S. Anthonii D. Meynardus de Quaquenbrugghe [4]), residet [5]).

Collatores pastor cum aedituis et fraternitatis sancti Anthonii magistris [6]).

Corpus [7]) circiter xx equites gelr.

Onus 2 missarum estque socius chori in omnibus horis [8]).

Vicarius S. Annae D. Bernardus Moerse, residet [9]).

Collatores pastor cum aedilibus et fraternitate S. Annae [10]).

Corpus circiter XL aur. gelr. [11])

Onus 2 missarum.

Socius chori in omnibus horis exceptis vigiliis mortuorum, quae in exequiis fiunt [12]).

---

[1]) B.: Joachimus.

[2]) B.: necnon.

[3]) B.: sabbato.

[4]) B.: Quakenbrugghe.

[5]) In B. ontbreekt: residet.

[6]) B.: Collatores pastor in tempore cum magistris fabricae et fraternitatis divi Anthonii.

[7]) B.: valet.

[8]) B.: residet.

[9]) In B. ontbreekt: residet.

[10]) B.: Collatores pastor in tempore cum magistris fabricae et fraternitatis S. Annae.

[11]) B.: Corpus XL aur. gelr. plus minus.

[12]) B. laat volgen: residet.

Officium S. Agathae et compassionis B. Mariae virginis caret possessore sed per pastorem [1]) administratur.

Corpus x floren.

Collatores pastor cum tinctoribus.

Onus unius missae feria sexta [2]).

Aeditui [3]) Thomas Tinctor et Joannes then Kolcke. Fabrica [4]) paupera est. D. pastor petit reparari domus dotis per aedituos [5]) et parochianos, quia desunt illi facultates, sed [6]) recusant.

SPITAEL, ZUTPHANIAE [7]).

In illa domo ex fundatione sunt duodecim personae tertiae regulae S. Francisci. Mater Gelmera Schimmelpenninck; procuratrix Mechteldis ab Achtevelt.

Provisores et collatores Senatus Zutphaniensis; speciales quidem superintendentes duo ex eis Stephanus Bentinck; alter brevi obiit.

Earum visitator pater conventus de Galilea ibidem guardianus [8]).

Certi annui redditus circiter iiii^{c} daler [9]).

Nulla apud illas sunt gravamina, nisi quod a pauperibus molestantur.

DOMUS ADAMI ZUTPHANIENSIS [10]).

Pater Andreas Kuerwyn [11]) Doesboerghensis, frater

---

[1]) B.: dominum pastorem.
[2]) In B. staan de collatores na het onus.
[3]) B.: magistri fabricae.
[4]) B.: ecclesiae.
[5]) B.: magistros fabricae.
[6]) B.: et.
[7]) B.: Visitatio facta in monasteriis Zutphaniae sitis et primo int Spittael.
[8]) B.: Visitator earum D. gardianus de conventu Galilea.
[9]) B.: valent.
[10]) B.: In conventu domus Adami fratrissae habitant.
[11]) B.: Everwyn.

domus Florentianae civitatis Daventriensis; mater Anthonia ab Apeldoern.

Procuratrix Aleydis Rueps de Wenterswijck.

Sunt sorores in praesenti numero xxix, fundatio habet XLviii personas; de pleniori et ampliori numero requiritur consensus capituli.

Provisores seu collatores, pater et mater domus cum consensu sororum; in rebus saecularibus et arduis habent provisorem D. consulem Joannem Voirthuysen. Visitatores [1]) patres fratrum.

Certi redditus conventus circiter iiii^{c} et xxx daler [2]).

Curam omnium bonorum habet solus pater; nulli facit [3]) receptorum aut [4]) expositorum rationem, quia non fuit hactenus consuetudo.

Gravamina allegarunt nulla, nisi quod in usum civitatis equum alere [5]) cogantur, quo conventus solummodo tempore vacationis utitur.

Conventus Ysendoern Zutphaniensis sorores tertiae regulae S. Francisci [6]).

Pater D. Marcellus Paente, Amesfordiensis professione fratrum de bona voluntate ex cenobio Hulsbergensi.

Mater Andrea Bentinck. Procuratrix Maria ab Arnem [7]).

Pro tempore numero xxviii personae; A^{o} 1548 fuerunt xxxv [8]).

---

[1]) B.: earum.

[2]) B.: plus minus.

[3]) B.: non facit ulli.

[4]) B.: et.

[5]) B.: alimentare.

[6]) B.: In conventu Ysendoern virgines de tertia regula S. patris nostri Francisci.

[7]) B.: Arnhem.

[8]) B. laat volgen: Collatores: pater, mater et totus conventus.

Visitator Generalis cum prioribus ordinis Minoritarum [1]. Certi redditus annui ex praediis, redditibus et agricultura eiusdem conventus provenientes sunt vi^c daler.

Gravamina nulla praeter ea quae superius de conventu Adami dicta sunt.

Monasterium domini Henrici, Zutphaniensis, sorores 3^ae regulae S. Francisci [2].

Pater D. Gerardus Wolff, Zutphaniensis, frater conventus campi Joannis; mater Hardewich Kuysers; procuratrix — — — — —

Sunt numero xxx personae. Visitatores Generalis cum prioribus praedictis [3].

Redditus annui juxta earum meliorem calculum ex praediis, agris, pensione et agricultura provenientes sunt circiter v^c daler [4].

Gravamen alimentationis equi in usum civitatis allegarunt.

WARNSFELDE [5].

Patronus S. Martinus [6].

Pastor D. Paulus van den Have [7], residet.

Collator capitulum S. Petri Traiectensis [8].

Corpus circiter i^c daler [9].

Onus dominicis et festivis [10] celebrare et contionari [11].

---

[1]) B.: Visitatores Generalis cum patribus ordinis.

[2]) B.: In monasterio domus domini Henrici sorores tertiae regulae divi Francisci.

[3]) B.: cum prioribus ordinum.

[4]) B: v^c daler plus minus.

[5]) B.: In Warnsfelde prope Zutphaniam.

[6]) B.: Patronus ecclesiae S. Martinus episcopus.

[7]) B.: van den Have de Vemaen.

[8]) B.: Collatores collegium S. Petri in Traiecto.

[9]) B.: Corpus seu certi redditus centum daler.

[10]) B.: diebus.

[11]) B. laat volgen: aliaque curae onera.

Officium altaris S. Catherinae possidet D. Theodoricus Trichardt, Zutphaniensis vicarius [1].

Collator Gerardus van der Cappelle [2] in den Dam, jure patronatus.

Redditus circiter xxii daler [3].

Onus 2 missarum; 4 et 6 feriis per pastorem leguntur [4].

Officii altaris quatuor Marscalcorum rector Gisbertus Berner [5], studuit hactenus Lovanii nunc Zutphaniae agit.

Collatrix familia Barner [6].

Redditus circiter xii daler [7].

Onus 2 missarum; 3 et 5 feriis per Minoritas leguntur [8].

Officii altaris divae Virginis rector Joannes van den Haeve, custos Daventriae domus et xenodochii S. Spiritus.

Collator Kieminck [9].

Redditus vi aur. gelr. [10])

Onus unius missae in sabatho [11].

Custos Henricus Rotgeri.

Redditus custodiae x mod. siliginis.

Aeditui Joannes Buecker, Henricus tho Graeffel [12] et Joannes Uterdinck [13].

Fabrica valet annue circiter viii aur. gelr. [14]

---

[1]) B.: Trichardth vicarius Zutphaniensis.

[2]) B.: Cappellen.

[3]) B.: xxii daler vel circiter.

[4]) B.: Onus duarum missarum diebus mercurii et veneris administratur per pastorem.

[5]) B.: Barner.

[6]) B.: Berner.

[7]) B.: xii daler plus minus.

[8]) B.: per Franciscanos administratur.

[9]) B.: Kueminck.

[10]) B.: vi equites aur. gelr.

[11]) B : sabbato.

[12]) B.: Graffell.

[13]) B.: Utherdinck.

[14]) B.: equites.

Cupit D. pastor sibi adjunctum sacerdotem, similiter et parochiani.

GORSEL [1].

Pastor D. Joannes Stakebrant [2], Zutphaniensis vicarius, residet.

Collatrix Regia Maiestas.

Corpus circiter i^c^ flor.

Onus festivis et dominicis diebus celebrare et etc. [3]

Non sunt in hac ecclesia officia vel vicariae [4].

Custos — — — — —

Aeditui [5] Henricus in den Moegel et Hasco Vrancken.

Fabrica annue habet in certis circiter xxiiii daler [6].

HOLTEM [7].

Pastor Henricus de Kervenhem; haec cura filia est ecclesiae in Rijsen [8].

Collator Scholasticus S. Mariae Traiectensis [9].

Corpus circiter L daler [10].

Onus dominicis et festivis diebus celebrare et contionari [11]; necnon alia curae consueta officia.

Vicarius S. Anthonii D. Nicolaus Wilkens, residet.

Collatores Castilenus [12] cum omnibus heredibus.

---

[1]) B.: In Gorssel.

[2]) B.: Stakebranth.

[3]) B.: Onus praeter debitam pastoralem curam dominicis et festivis diebus celebrare et contionari.

[4]) B.: alia.

[5]) B.: Magistri fabricae.

[6]) B.: Fabrica ecclesiae annue valet circiter xxiiii daler.

[7]) B.: In Holtem; het authentiek extract: Holten.

[8]) Dit staat in B. na den collator.

[9]) B.: Collator scholasticus pro tempore ad sanctam Mariam in Traiecto.

[10]) B.: Corpus seu certi annui redditus L daler vel circiter.

[11]) B. heeft na contionari: etc.

[12]) De Ov. Alm. heeft: custisque; het authentiek extract: Custilanus.

Corpus circiter xxx daler [1].

Onus duarum missarum, socius est chori et tenetur ministrare pastori.

Aeditui [2]) Gerardus Aeltinck et Gerardus de Boer [3].

Fabrica [4] valet annue circiter LX flor.

Dabunt posthac rationem receptorum et expositorum in presentia commissarii Reverendissimi [5].

Custos Joannes ab Olst, satis bene perfungitur suo officio.

DELDEN [6].

Patronus [7] S. Blasius.

Pastor dominus Joannes Laerhuysz.

Collator summus pontifex vel archiepiscopus Traiectensis ut pastor retulit, sed nunc ordinarius loci.

Corpus ex decimis, missatico et aliis accidentalibus L daler [8].

Onus dominicis et festivis [9] celebrare et contionari praeterea [10] feria quinta missam in hebdomada decantare.

Vicarius divae virginis Mariae D. Hermannus ther Brugghen [11], residet.

Collator domicellus castri de Twickel [12].

---

[1] B.: daler vel circiter.

[2] B.: Magistri fabricae.

[3] B.: seniores.

[4] B.: Fabrica ecclesiae.

[5] B.: Dabunt de cetero rationem recepti et expositi in praesentia commissarii Rmi domini nostri et pastoris.

[6] B.: In Deelden.

[7] B.: Patronus ecclesiae.

[8] B.: plus minus.

[9] B.: festivis diebus.

[10] B.: nec non.

[11] B.: ter Bruggen.

[12] B.: tempore vacationis.

Corpus circiter L daler [1]).

Onus 3 missarum videlicet 4 et 6 feriis [2]).

Vicarius S. Nicolai D. Gerardus Verheyden [3]), residet.

Collator dominus castri de Twickeloe [4]).

Corpus ultra ijc daler [5]).

Onus quatuor missarum in hebdomada incertis diebus [6]).

Vicarius S. Joannis evangelistae filius Joannis Schulten, ministri domini de Raesfelt.

Collator possessor castri de Twickeloe [7]).

Corpus circiter L flor. aur. [8])

Onus trium vel quatuor missarum; D. Henricus Martini duas legit [9]).

Vicarius S. Mathiae apostoli dominus Anthonius de Twickeloe [10]).

Collator ut supra [11]).

Corpus ultra ic daler [12]).

Onus quatuor missarum in qualibet hebdomada. residet [13])

---

1) B.: vel circiter.

2) B. heeft: Onus 3 missarum videlicet 1, 4 et 6 feriis.

3) B.: Verheiden.

4) B.: Twickelloe.

5) B.: iic daler et ultra.

6) B.: Onus 4 missarum in hebdomada non habens certos limitatos dies. Deze vicarie volgt in B. na die van Joannes evangelista.

7) B.: Twickello.

8) B.: Corpus L floren. aurei plus minus.

9) B.: in hebdomada.

10) B.: Twikkello, en aan den kant: litigiosum.

11) B.: Collator domicellus castri praedicti.

12) B.: Corpus centum daler et ultra.

13) B. heeft aan den kant: Super iustitiam recepi quinque daleros ad computum.

Vicarius S. Annae dominus Egbertus Nitert [1] officialis Oldenzalensis.

Collatrix domicella de Averhagen.

Corpus circiter LXX flor. [2])

Onus 2 missarum administrat dominus Henricus Martini.

Vicarius S Catherinae D. Gerardus Kerstgens, residet.

Collator dominus castri de Twickelloe.

Corpus circiter L flor. [3]).

Vicarius trium Regum D. Everhardus Korten, residet.

Collatores heredes Bruggemans jure patronatus.

Corpus ultra LXX flor. [4]).

Vicarius S. Crucis filius Theodorici Engelkens, judicis in Delden, studet.

Collator dominus castri [5]) de Twickelloe.

Corpus circiter XL flor. [6]).

Onus 2 missarum et fit tantum una per dominum Henricum Martini.

Custos Bernardus Custodis.

Aeditui magister Henricus Barbetosoris, Gerardus Beminck thoe Wolde, Hermanus Tranest in Ulen, Wilhelmus Bromere [7]) in Beckum, Joannes Maiszman iu Bentloe, die meyer van Wedehoen, etc.

---

[1]) Deze naam is in B. doorgehaald en daarboven geschreven: Christophorus ab Averhagen, en daarboven Nunc Assuerus ab Twickelo canonicus.

[2]) B.: LXX flor. vel circiter, en aan den kant: conceditur absentia salvis juribus archidiaconalibus.

[3]) B.: L flor. aur. vel circiter en daarna: Onus — — — — —

[4]) B.: LXX flor. aur. et ultra en daarna: Onus — — — — —

[5]) B.: possessor domus.

[6]) B.: XL flor. aur. vel circiter.

[7] B.: Boemere.

Fabrica [1]) valet annue circiter LX flor. [2]).
Singulis annis fecerunt aeditui computum [3]).

HENGEL [4]).

Patronus [5]) S. Lambertus.
Pastor dominus Lôdowicus Salingen, residet.
Collator Adolphus de Twickelloe jure patronatus
Corpus circiter LX flor. [6]).
Onus dominicis et festivis [7]) celebrare et contionari.
Custos Joannes Groenevelt.

Aeditui Theodoricus Vemerink [8]) et Everhardus Gyrinck; supremus vero et superintendens domicellus castri de Hengel [9]).

OLDEZEEL [10]).

Collegiata ecclesia S. Plechelmi habet canonicatus et praebendas xv½; residentes duodecim, valet enim residenti canonico cum praesentiis circiter i^c aur. flor. [11])

Vicarius S. Anthonii D. Egbertus Nitert.
Collatores pontifex et capitulum.

---

1) B.: ecclesiae.
2) B.: circiter L vel LX flor. aur.
3) B.: Singulis annis receptorum et expositorum suorum fecerunt computum.
4) B.: In Hengelo.
5) B.: ecclesiae.
6) B.: Corpus LX flor. aut circiter.
7) B.: diebus.
8) B.: Vemerynck.
9) B.: Hengele.
10) B.: In Oldenzeel.
11) B.: Collegiata ecclesia S. Plechelmi. Canonicatus et praebendae xv et media; residentes duodecim, valet praebenda residenti canonico centum aur. flor. cum praesentiis plus minus.

Corpus circiter L daler [1]).

Onus duarum missarum ad placitum [2]).

Vicarius S. Stephani D. Theodoricus de Daventria, residet.

Collatores ut supra [3]).

Corpus xxvij flor. aurei vel tot modii siliginis.

Onus primae missae feria 2ª [4]) et adhuc unius ad placitum.

Vicarius divae virginis Mariae D. Conradus Koeytenbrouwer [5]).

Collatores ut supra.

Corpus circiter xxx flor. [6])

Onus quatuor [7]) missarum matutinarum et unius in dominica sub summo sacro.

Vicarius S. Lamberti D. Hermannus Martini.

Collatores ut supra.

Corpus circiter xxii flor. aur. [8])

Onus unius missae matutinae in die Veneris.

Vicarius S. Annae D. Nicolaus Horstman, residet.

Collatores aeditui ecclesiae.

Corpus circiter xxviii flor. [9]).

Onus decem festis deputatis dividere pauperibus scholasticis per anni cursum quinque flor. aur. et solemnibus [10]). festis habet concionem promeridianam et tres missas in hebdomada.

---

1) B.: Corpus L flor. aur. vel circiter.

2) B.: in hebdomada.

3) B.: pontifex et capitulum.

4) B.: in die Lunae.

5) B.: Koextenbrouwer.

6) B.: xxx flor. aurei aut circiter.

7) B.: 3.

8) B.: vel circiter.

9) B.: xxviii flor. plus minus.

10) B.: solemnitatibus.

Vicarius S. Mariae Magdalenae Gerardus Duvelken.
Collatores Pontifex et capitulum.
Corpus circiter XL flor. [1]
Onus trium missarum in hebdomada ad placitum.

Vicarius S Joannis D. Georgius Drolshagen [2].
Collatores ut supra.
Corpus circiter xx flor. [3]
Onus feriis 4 matutinae missae et adhuc unius ad placitum in hebdomada [4].

Vicaria trium Regum D. Gerardus Hollend.
Collatores ut supra.
Corpus circiter xxvi flor. [5]
Onus unius missae matutinae in dominica et in choro tempore vigiliarum orare pro defunctis.

Vicarius S. Crucis D. Senior Joannes Duvelken.
Collatores ut supra.
Corpus circiter xxx flor. [6]
Onus 2 missarum et unius diebus Veneris de S. Cruce decantandi [7].

Est in Oldezeel [8] fraternitas divae virginis Mariae habens annue in certis redditibus centum modios siliginis et ij^c daler. Statutis temporibus et diebus, bene et laudabiliter administratur.

Pro tempore est administrator Anthonius Reygher [9] consul, habens decem coadiutores.

---

[1] B.: XL flor. aut circiter.
[2] B.: Georgius a Drolshagen.
[3] B.: xx flor. aur. vel circiter.
[4] B.: Onus unius matutinae missae feria quarta et in hebdomada adhuc unius ad placitum.
[5] B.: xxvi flor. aurei plus minus.
[6] B.: xxx flor. aur. vel circiter.
[7] B.: Onus 2 missarum et unius solemniter die Veneris cantando ipsam de sancta Cruce.
[8] B.: Oldezael.
[9] B.: Reyger.

Aeditui [1]) D. Hermannus Helmiche ex parte Capituli, Joannes Tinctorius nomine civitatis et Lambertus Bueker nomine buronum [2]).

Fabrica [3]) habet duo praedia valentia circiter xx modios siliginis [4]).

XENODOCHIUM OLDENZALENSE [5]).

Xenodochium S. Spiritus, in quo xix personae cum pauperibus morantur, valet circiter XL flor. aur., habet tria praedia quae coluntur per familiam, et certas decimas. Computantur annue [6]) coram Senatum. Optime administatur. Pro tempore administratores D. Theodoricus de Daventria et Anthonius Nitert consul.

Officii rector in capella eiusdem xenodochii dominus Theodoricus praefatus [7]).

Collatores Senatus.

Corpus circiter xxxvi flor. [8])

Onus trium missarum ad placitum in hebdomada.

LINGEN [9]).

Patrona [10]) S. Walburgis.

Pastor Gerardus a Broickholt, residet.

Collator dominus terrae.

Corpus circiter LX mod. siliginis [11]).

Onus dominicis et festivis [12]) celebrare et contionari,

---

[1]) B.: Magistri fabricae ecclesiae.
[2]) B.: baronium.
[3]) B.: Fabrica ecclesiae.
[4]) B.: circiter xx mod. siliginis valentia.
[5]) Dit opschrift ontbreekt in B.
[6]) B.: in annum.
[7]) B.: Theodoricus de Daventria praedictus.
[8]) B.: Certi redditus corporis officii xxxvi flor. aur. vel circiter.
[9]) B.: In Lingen.
[10]) B.: ecclesiae.
[11]) B.: LX mod. siliginis vel circiter.
[12]) B.: diebus.

tenetur etiam feriis 2 et 4 in qualibet hebdomada celebrare [1]).

Vicarius S. Crucis D. Eersselus Dieckman, residet.

Collator ut supra [2]).

Corpus xxv mod. siliginis.

Conqueritur vicarius praefatus aliquot sibi fructus [3]) vicariae suae alienari vel retineri per quaestorem regiae maiestatis.

Onus duarum missarum in hebdomada [4]).

Adiuncta est huic vicariae propter tenuitatem vicaria Sancti Georgii unde idem vicarius percipit [5]) x daler.

Tenetur ratione huius ad duo sacra.

Vicarius S. Joannis evangelistae non habet proprium altare.

Rector huius Conraidus [6]) Meijer, filius cancellarii in Teekelenborch, non residet neque hactenus curavit administrari; officiatur tamen per sacellanum uti dixerunt.

Corpus tria parva praedia, servituti obnoxia, cum propria domo et nonnullis arenosis agris.

Onus 2 missarum in qualibet hebdomada.

Vicarius S. Andreae apostoli in castro D. Nicolaus a Teekelenborch, residet [7]).

Collator dominus terrae.

Corpus — — —. — —

Onus praedicandi et sacrificandi in arce diebus dominicis et festivis.

---

[1]) B.: obligatur quoque feriis 2 et 4 in qualibet hebdomada sacrum facere.

[2]) B.: Regia maiestas.

[3]) B.: redditus.

[4]) B.: 2 missarum.

[5]) B.: habet.

[6]) B.: Conrardus.

[7]) B.: Vicaria S. Andreae apostoli in castro; rector eiusdem D. Nicolaus a Tekelenborch, residet.

Vicarius S. Martini non habet proprium altare [1].

Rector eiusdem idem D. Nicolaus [2] pertinens in parochiali ecclesia Lingae [3].

Collator ut supra.

Hae duae vicariae unitae sunt et habet annue ab utraque i^c daler [4].

Ratione huius tenetur ad duo sacra in septimana [5].

Aeditui Joannes Ronde et Conrardus Theodorici; singulis annis reddunt receptorum et expositorum rationem [6].

Valet annue fabrica circiter iiij^xx daleros.

Custos Nicolaus Meler.

Custodia habet in certis ·v modios siliginis [7].

OETMAERSEM [8].

Patroni [9] S. Symon et Judas apostoli.

Pastor D. Fredericus a Delden.

Collatores Papa [10] et domina de [11] Wertzello alternatis vicibus.

Corpus xx modii siliginis et ex missalico xxx modii siliginis praeterea praedium, quod pastor ipse colit et propriam domum quam tenentur parochiani aedificare.

Onus duos sacellanos sustentare, dominicis et festivis

---

[1] B.: Vicaria S. Martini non habens proprium altare.

[2] B.: Nicolaus Tekelenborch.

[3] B.: Lingensi.

[4] B.: et habet ab utraque annue centum daleros plus minus.

[5] B.: Ratione vicarii S. Martini obligatur ad duo sacra in hebdomada.

[6] B.: rationem faciunt accepti et expositi.

[7] B.: Fabrica ecclesiae valet annue iiii^xx daleros vel circiter.
Custodis nomen Nicolaus Meler, laicus.
Custodia annue valet v mod. siliginis vel circiter.

[8] B.: In Oetmarsen.

[9] B.: Patroni ecclesiae.

[10] B.: Pontifex.

[11] B.: in.

diebus celebrare et contionari in hac ecclesia, per sacellanum suum in Tubburghen [1]), huius curae filiam, et celebrare et contionari; ad quotidianam quoque celebrationem cum sacellanis obligatur.

Vicarius S. Catherinae Bruno a Marck, studet hactenus nec residet [2]).

Collator Georgius a Marck Brunonis pater [3]) jure patronatus.

Corpus duo praediola et certi aliqui redditus et propria aedes [4]).

Onus 2 missarum; administratur per dominum Hermannum Nagell [5]).

Vicarius S, Anthonii et Mariae Magdalenae D. Bernardus a Bevervoerde, residet [6]).

Collator conventus in Albergen.

Corpus xxxv modii siliginis v modii hordei x flor. et domus propria.

Onus trium missarum.

Vicarius S. Joannis evangelistae Wilhelmus a Delden, studet Lovanii [7]).

Collator pastor cum scabinis in Oitmaersen.

Corpus propria domus et circiter LX flor. [8]).

Onus feriis 2, 3 et 4 primi sacri; legit ea [9]) D. Joannes Badinck.

---

[1]) B.: Tubburggen.

[2]) B.: studuit hactenus, non residet, en aan den kant: Doceat decanus Marc de deservitura.

[3]) B.: pater Brunonis.

[4]) B.: ac propriae domus.

[5]) B.: per Hermannum Nagell.

[6]) B. heeft aan den kant: Exhibeat fundationem.

[7]) In B. zijn deze woorden doorgehaald en er boven geschreven: Gerardus a Raveld, en aan den kant: Embricae studet.

[8]) B.: Corpus LX flor. plus minus et propria domus.

[9]) B.: primum sacrum quo perfungitur, en aan den kant: arrestentur fructus.

Vicarius S Annae D. Hermannus Nagell, residet.
Collatores ut supra [1].
Corpus propria domus et circiter xxx flor. [2]
Onus trium missarum [3].

Vicarius S. Crucis D. Joannes Wolff [4], residet, Collatores pastor, prior in Sibbekeloe et scabini in Oitmairsen [5].
Corpus propria domus et L flor. [6]
Onus dominicis et festivis ac veneris diebus primam missam celebrare [7].

Aeditui [8] D. Bernardus a Bevervoerde et Hermannus then Hamme.
Fabrica valet circiter x flor [9].
Custos Gerlacus Korten [10], laicus; custodia annue valet xxviij mod. siliginis.

XENODOCHIUM OITMAERSEN [11].

Xenodochium S. Spiritus est in praedicto oppido.

---

[1]) B.: Collatores pastor et scabini ut supra.
[2]) B.: Corpus xxx flor. vel circiter et propria domus.
[3]) B. heeft aan den kant: Vacat, en daaronder: Scabini praetendunt pastorem non habere jus conferendi; non dant fundationem. In termino trium mensium praesentabunt ad vicariam S. Annae aliquem et petunt unionem.
[4]) In B. is deze naam doorgehaald en Hermannus Nagell er boven geplaatst. Aan den kant staat: residet.
[5]) B.: Sybbekeloe et scabini huius oppidi.
[6]) B.: Corpus L flor. plus minus et propria domus.
[7]) B.: Onus dominicis diebus et festivis ac feriis 6 missam matutinam celebrare.
[8]) B.: Magistri fabricae, zijnde de naam van den laatstgenoemde hunner doorgehaald en Joannes Egberti er boven geschreven.
[9]) B.: Fabrica ecclesiae valet circiter viii vel x flor. aur.
[10]) B.: Kortten.
[11]) Dit opschrift ontbreekt in B., waar aan den kant staat: Vacat per obitum Alberti Herinck; petunt unionem cum vicaria S. Annae.

Vicarius altaris [1]) S. Anthonii D. Swederus de Bever senex fere xc annorum [2]).

Corpus circiter xl flor. [3])

Onus 3 missarum feriis 5 et sabbato in cappella xenodochii feriis 3 in parochiali ecclesia; non potest prae senio suo officio fungi neque per alium curat fieri. In hoc xenodochio pro depauperatis civibus et aliis senio confectis extructo et fundato aluntur in praesenti viginti personae [4]).

Provisores eiusdem Joannes Huysken et magister Melchior Wynhoff.

Vicarius in Diepbargen D. Joannes Sartoris, residet [5]).

Collator pastor in Oitmaersen [6]).

Corpus circiter xl flor. [7])

Onus trium vel quatuor missarum [8]), infirmos visitare et infantes baptizare.

[Hieronder staat in handschrift B., op folio 31 verso onderaan beginnende, het volgende met latere hand geschreven:

TUBERGEN.

Parochiae Sancti Pancratii pagi de Tubbergen pastor est Dns Fredericus Schilhusen qui primus existit post erectionem capellae de Tubberghe [9]) in parochialem eccle-

---

[1]) B.: Vicarius illius videlicet altaris.

[2]) B.: senex nonaginta fere annorum, waarna volgt: Collatores scabini.

[3]) B.: Corpus xl flor. vel circiter.

[4]) B. heeft aan den kant: Vacat.

[5]) B. heeft boven deze regels met latere hand: Tubbergen.

[6]) B.: Oetmarsen.

[7]) B.: Corpus vel redditus viccariae xl flor. vel circiter.

[8]) B.: Onus tres vel quatuor missas hebdomadatim celebrare.

[9]) De fundatiebrief is afgedrukt in de Versl. en Meded. der Vereeniging, d. IX, bl. 77 en in Arch. v. d. gesch. v. h. aartsbisbom Utrecht, d. III, bl. 260.

siam et pro prima vice est institutus ab Rmo in Christo patre Aegidio de Monte, primo episcopo Daventriensi. In ea parochia et eodem templo est fundata vicaria sanctae Mariae virginis quae olim spectabat ad collationem pastoris de Otmarsem, nunc vero per novam erectionem et separationem ad pastorem de Tubberghe, ad quam praesentatus et institutus est D. Henricus Degner, presbyter diocesis Coloniensis [1], uti per litteras ordinationis usque ad presbiteratum inclusive fidem facit.]

DENICKHAM [2]).

Pastor D. et magister Gerardus Pese, comparuit in Oitmaersen et ex ipsius relatu haec scripta sunt [3]).

Collatores Pontifex et ordinarius loci alternatis vicibus.

Corpus L flor. [4])

Onus ut in aliis curis [5]).

Vicarius S. Catharinae, Agnetis et Barbarae D. Joannes Eppinck nondum institutus.

Collatores pastor et comes de Benthem ac provisores eiusdem ecclesiae, simul ac [6]) indivisum.

---

[1]) Deze regels komen tot hiertoe ook voor in het met wit papier doorschoten exemplaar van Lindeborn, door hem eigenhandig van aanteekeningen voorzien, berustende in de boekerij van de Maatschappij der Nederlandsche letterkunde te Leiden; hij leidt deze aanteekening op cap. VIII § XI in met de woorden: Integram notitiam suppeditant registra Francisci de Monte, archidiaconi Daventr. in quibus habetur folio 31: Parochiae, enz., en heeft gelezen: ad quam promotus et institutus est D. Henricus de Gier, presbyter Colon: dioecesis.

[2]) B.: In Denickham.

[3]) B.: Pastor eiusdem comparuit in Oetmarsen et ibidem ex ipsius relatu haec scripta sunt. Pastor D. et magister Gerardus Pese, residet.

[4]) B.: flor. aur.

[5]) B.: Onus consuetum curae et dominicis ac festivis diebus celebrare et concionari.

[6]) B.: et,

Corpus propria domus et XL modii siliginis [1].

Onus duo vel tria sacra in ecclesia legere et unum in Siggraven [2].

Custodia est huic vicariae annexa et incorporata.

Vicarius divi Anthonii D. Thomas Braencampius, residet.

Collatores pastor et duo provisores laici seniores.

Corpus propria domus et circiter XLV flor. [3]

Onus 3 missarum et ludere [4] in organis.

Aeditui [5] D. pastor, Arnoldus Schultis, Jacobus then Bonningherhaens, Hermannus ter Onstede, Joannes de Bade et Joannes Zegherdinck [6].

Fabrica ecclesiae habet duo praedia et duas casulas ac certos aliquot redditus in toto efficientes xxx mod. siliginis et iiij flor.

WERTZELLOE [7].

Patronus [8] S. Remigius.

Pastor D. Georgius Hermelinck.

Collatrix domina de Wertzelloe.

Corpus xxii flor. ex praebenda praeterea quinque modii siliginis et x flor. adhuc ratione decimarum iiij modii siliginis, unus modius orgotritici praeter haec septem schepel siliginis et propriae aedes [9].

Conquestus est pastor domum esse ruinosam et fere [10])

---

1) B.: Corpus XL modii siliginis et propria domus.

2) B.: Onus duo vel tria in ecclesia legere sacra et unum in Singgraven.

3) B.: Corpus XLV flor. vel circiter et propria domus.

4) B.: ludendi.

5) B.: Magistri fabricae.

6) B.: Zegerdinck.

7) B.: In Weertzello.

8) B.: Patronus ecclesiae.

9) B.: domus.

10) B.: jam fere.

collapsam petens sibi sumptibus parochianorum reparari et restaurari Rmi Dmi commissione et mandato.

Onus praeter consueta feriis 5, 6 et sabbato celebrandi [1].

Vicarius divae virginis Mariae D. Hermannus Beyerinck, residet.

Collatrix ut supra [2].

Corpus xxii flor. [3] ex praebenda dicti conventus Wertzelloe adhuc quinque modii siliginis cum praesentiis et xvii floreni ex redditibus

Dignus est hic aliqua cura pastorali.

ALMELOE [4].

Patronus [5] S. Georgius.

Pastor D. Joannes Holman [6].

Collatrix domicella de Almeloe.

Corpus. propria domus et circiter LX flor. [7]

Onus singulis diebus summam missam decantare et dominicis et festivis [8] contionari.

Vicarius trium Regum Godefridus Becckerinck [9], studet in Nyeyhenborch [10] Monasteriensis dioecesis

Collatrix domicella praefata [11].

Redditus circiter LX flor. [12]

---

[1] B.: Onus curae singulis dominicis et festivis diebus concionari et celebrare praeterea in qualibet hebdomada feriis 5, 6 et sabbato sacrificare.

[2] B.: Collatrix domina de Weertzelloe.

[3] B.: vel circiter.

[4] B.: In Almeloe.

[5] B.: Pátronus ecclesiae.

[6] B.: residet.

[7] B.: Corpus LX flor. aur. aut circiter et propria domus.

[8] B.: et diebus dominicis ac festivis.

[9] B.: Berckerinck.

[10] B.: Nyegenborch.

[11] B.: Collatrix praefata domicella.

[12] B.: Redditus LX flor. vel circiter.

Onus singulis diebus post lectum offertorium summae missae sacrum facere; D. Joannes Werdensis vicarius in Frizenveen [1]) deservit huic officio.

Vicarius beatae Mariae virginis D. Gerardus de Tybburghen [2]), residet.

Collator ut supra.

Redditus praediolum unum annue faciens xii flor. iiii modii siliginis et vi modii hordei [3]) habet et propriam domum.

Conquestus est dictus D. Gerhardus aliquot redditus redemptos et per praedecessorem suum Zeynonem de Ruytenborch, vicarium in Daelffzen, alienatos [4]).

Vicarius S. Annae D. Egbertus Nitert [5]), non residet.

Collator ut supra.

Corpus propria domus cum praesentiis et L floren. [6])

Onus 3 missarum quibus perfungitur dominus Adrianus Schoentoech.

Vicarius S. Mariae D. Wilhelmus Hasselensis.

Collator ut supra.

Corpus habet propriam domum et circiter L floren. [7])

Onus 3 missarum [8]) 2 matutinarum et alterius [9]) ad placitum.

---

[1]) B.: Vrisenveen.

[2]) B.: Tybburgen.

[3]) B.: ordei.

[4]) B.: et per praedecessorem suum alienatos, videlicet Zeynonem de Rutenborch, vicarium in Dalffzen et Rechteren, waarna volgt: Onus 2 missarum in hebdomada.

[5]) B.: Nytert.

[6]) B.: Redditus L floren. aur. cum praesentiis et propria domo.

[7]) B.: Redditus L flor. vel circiter, habet et propriam domum.

[8]) B.: in hebdomada.

[9]) B.: unius.

Vicarius S. Anthonii D. Michael Arnemensis, residet.

Collator ut supra.

Corpus circiter xxx floren. [1]

Onus 2 missarum in hebdomada.

Vicarius S. Georgii Arnoldus Reygher [2], studet Daventriae.

Collator ut supra.

Corpus propria domus et circiter XL flor. [3]

Onus 3 missarum deservitur per D. Gerardum a Tylbergen et D. Michaelem Arnemensem.

Vicarius S. Anthonii et Andreae D. Hadrianus Schoentoech possidet in gratiam et favorem cuiusdam [4] juvenis de familia Westerholt.

Corpus propria domus et xxvii mod. siliginis [5].

Onus 2 missarum, legit eas D. Gerardus a Tylboerch [6].

Aeditui, pastor primarius, Otto de Langhen et alii rustici [7]

Fabrica valet annue circiter XL flor. [8]

Custos Nicolaus Lenellius; valet annue custodia juxta pretium siliginis circiter xxx flor. [9]

FRIZEVEEN [10].

Patronus S Anthonius.

---

[1]) B.: xxx flor. aur. vel circiter.

[2]) B.: Reyger.

[3]) B.: Corpus XL flor. vel circiter et propria domus.

[4]) B.: alicuius.

[5]) B.: Corpus xxvii mod. siliginis et propria domus.

[6]) B.: deservit D. Gerardus a Tylburch.

[7]) B.: Otto de Langen et Joannes Smit jam defunctus, neconon quidam alii rustici.

[8]) B.: Fabrica ecclesiae valet annue XL flor. plus minus.

[9]) B.: Custodia valet annue circiter xx vel xxx flor. juxta precium siliginis.

[10]) B.: In Vriesenween.

Pastor cum aedituis comparuit in Almeloe [1].

Pastor D. Goswinus [2] Rommelman, residet.

Collatrix domicella in Almeloe.

Corpus circiter iiij^{xx} flor. [3]

Onus dominicis et festivis diebus celebrare et contionari. Praeterea ex fundatione cuiusdam presbiteri Bernardi Wesselinck obligatur quarta hebdomada die veneris sacrum de S. Cruce legere [4] et ratione curae singulis diebus sabathi [5] missam pro una defuncta.

Vicarius S. Crucis D. Joannes Vernsz [6] de Weerden, residet.

Collator ut supra.

Corpus domus propria et circiter L flor. [7]

Onus trium missarum hebdomadatim.

Vicarius S. Anthonii D. Wernerus Pielsmith, residet.

Collator ut supra.

Corpus propria domus et XL flor. [8]

Onus quatuor missarum in qualibet hebdomada.

Vicarius divae Annae D. Hermanus Schult, residet.

Collatrix ut supra.

Corpus propria domus et xxvi flor. [9]

Onus duarum missarum.

Aediles Joannes Henrici, Joannes Esbini, Ja-

---

1) B.: Pastor pagi et aeditui ibidem comparuerunt in Almeloe; patronus ecclesiae S. Anthonius.

2) B.: Gossuinus.

3) B.: iiii^{xx} flor. vel circiter.

4) B.: sacrum legere de S. Cruce.

5) B.: sabbati.

6) B.: Vernszen.

7) B.: Corpus circiter L aur. flor. cum domo propria.

8) B.: Corpus XL aur. flor. et propria domus.

9) B.: Corpus xxvi aur. flor. vel circiter et propria domus.

cobus Arnoldi et Lubbertus Gerardi non reddunt receptorum nec expositorum rationem [1]).

Fabrica valet annue xx flor. [2])

Custos Joachimus Bernardi.

Custodia valet annue [3]) circiter xvj aureos carolinos. Habetque propriam domum.

WIERDEN [4]).

Patronus [5]) S. Joannes Baptista.

Pastor D. Joannes Nyenhoff [6]), residet.

Collatrix domicella in Almeloe.

Corpus circiter iiii^{xx} aur. gelr. [7])

Onus dominicis et festivis [8]) celebrare [9]) et contionari.

Vicarius beatae Mariae virginis D. Hermanus Othoff, residet.

Collatrix ut supra

Corpus circiter xxx flor. [10])

Onus 2 missarum.

Aeditui Albertus Meyerinck, Gerardus Berninck, Gerardus Vrielinck et Joannes die Meyer.

Fabrica [11]) habet [12]) annue circiter xxv flor.

Custos Joannes Smith; custodia valet circiter x aur. gelr.

---

1) B.: non faciunt rationem acceptorum nec expositorum.
2) B.: Fabrica ecclesiae valet annue xxx flor. aur. vel circiter
3) B.: annue valet.
4) B.: In Wierden.
5) B.: ecclesiae.
6) B.: Nyhenhoff.
7) B.: iiii^{xx} aur. gelr. vel circiter.
8) B.: diebus.
9) B.: sacrificare.
10) B.: xxx flor. aur. vel circiter.
11) B.: ecclesiae.
12) B.: valet.

RYESSEN [1].

Patronus S. Dionisius.

Pastor Rotgerus ab Halteren.

Collator [2]) scholasticus cathedralis ecclesiae Trajectensis nunc Dwolshagen.

Corpus ultra ic flor. [3])

Onus dominicis et festivis [4]) celebrare et contionari.

Vicarius beatae Mariae virginis D. Henricus Roevenius [5]), residet

Corpus circiter L flor. [6])

Onus trium missarum feriis 2, 6 et sabatho [7]).

Vicaria seu officium (ut volunt) altaris S. Crucis caruit quinque vel sex annis possessore

Collator Joannes a Voerst jure patronatus [8]).

Vicarius S. Joannis evangelistae Hermannus Thegeder, Monasteriensis diocesis clericus [9]).

Collator Rodolphus a Langhen.

Corpus habet tria praedia, eaque per ipsum collatorem quercinis arboribus et lignis quam plurimis spoliata et

---

[1]) B.: In Ryessen, en aan den kant: Haec visitatio per me Franciscum de Monte, archidiaconum Daventriensem facta est; het authentiek extract heeft: Ryssen.

[2]) B.: Collator tempore vacationis.

[3]) B.: Redditus certi ic flor. aur. et ultra.

[4]) B.: diebus.

[5]) B.: Rovenius.

[6]) B.: Corpus L flor. aur. plus minus.

[7]) B.: feriis scilicet 2, 6 et sabbato in qualibet hebdomada.

[8]) B. laat volgen: ex domo vel castro then Grymsberge.

Corpus — — — — —

Onus — — — — —

[9]) B.: Vicaria S. Joannis evangelistae et aliorum multis annis caruit rectore et nondum possessorem habet, en aan den kant: 'Rector eiusdem ad praesens Hermannus Thegeder, Monasteriensis dioecesis clericus.

unum eorum decimis grossis et minutis gravatum, quod antea erat liberum.

Onus quotidiani sacri [1]).

Ex parte fraternitatis S. Annae olim scabini, uti provisores, curaverunt unum sacrum fieri in hebdomada, nunc vero ad aliquot annos omiserunt, dicentes nullam habere fundationem.

Custos Joannes ther Weher, laicus.

Custodia valet [2]) xxv flor.

Aediles Rodolphus Rijcken, Henricus Hoyckink [3]) tho Elssen, Gerardus Hobelinck tho Enteren, Anthonius ther Haest tho Beeckdam et Naeter.

Fabrica ecclesiae valet annue circiter xiii flor. [4])

Xenodochium S. Anthonii in hoc oppidulo [5]) est habens aliquos agellos et redditus qui convertuntur quotannis in usum pauperum.

STIENWYCK [6]).

Patronus [7]) S. Clemens.

Parochia in Stienwyck [8]), Decanus et capitulum.

Collator Regia Majestas.

Nomina canonicorum: D. et Magister Fredericus Blessinck, residet, D. Joannes Egberti, residet, D. Everhardus ab Ensse, non residet, D Albertus a Thyl, non residet, D. Wicherus Gerardi. non residet, D. Michael a Twenberge, non residet.

---

[1]) B. laat volgen: intermissum est longo tempore et nondum fit.

[2]) B.: valet annue.

[3]) B.: Hoykinck.

[4]) B.: circiter x vel xiii flor. aur.

[5]) B.: opidulo.

[6]) B.: In Stienwijck 20 die mensis Junii, en aan den kant: Haec visitatio per me Franciscum de Monto, archidiaconum Daventriensem facta est.

[7]) B.: ecclesiae.

[8]) B.: Steenwyck.

Corpus valet annue circiter 250 flor.

Absentibus dantur 10 flor. et 10 modii siliginis.

Distributiones communes quae praesentibus tantum dantur tam vicariis quam decano et capitulo valent annuatim circiter LX florenos [1]).

Vicarius beatae Virginis Jacobus Gaebrantsen.

Collatores capitulum et Gerbrandus Coepk dWynghelt [2]).

Corpus circiter i^c flor. [3]

Onus 2 missarum una in dominica altera ad placitum [4]).

Vicarius beatae Mariae virginis sub Cruce Henricus, non residet [5]).

Collator decanus cum capitulo.

Onus 3 missarum in hebdomada una in dominica, ceterae ad placitum [6]).

Corpus circiter LX flor.

Vicarius S. Anthonii D. Bernardus Kroenenberch, residet.

Collatores ut supra.

Corpus circiter L flor. [7])

Onus decantandi primam missam feria quinta [8]) in qualibet hebdomada.

Vicarius S. Crucis D. Rodolphus Wolteri. residet.

Collatores capitulum cum aedilibus.

Corpus [9]) circiter XLiii flor.

---

1) Deze zinsnede staat in B. tusschen de namen der kanunikken in.

2) B.: Dwyngelt.

3) B.: flor. aur. vel circiter.

4) B.: una die dominica, altera in hebdomada ad placitum.

5) B.: Vicaria beatae Mariae virginis sub Cruce. Rector eiusdem Henricus non residet.

6) B.: die dominica una, aliae duae ad placitum.

7) B.; L flor. vel circiter.

8) B.: feria 4.

9) B.: Corpus vel certi redditus.

Onus 3 missarum et praecipue obligatur festivis diebus celebrare.

Vicarius S. Chrispini et Crispiani archiepiscopi nepos.
Collator decanus modernus jure patronatus.
Corpus circiter xxxv flor. [1])
Onus trium missarum in qualibet hebdomada.

Vicaria S. Stephani et Laurentii est custodiae annexa; rector eiusdem Theodericus Kamerlinck [2]).
Collatores capitulum cum aedituis.
Corpus circiter xxxii flor.
Onus fideliter fungi officio [3]) custodis atque ter sacra facere in septimana [4]) nisi legitimum fuerit impedimentum [5]).

Vicarius S. Eligii Boldewinus de Roon.
Collatores capitulum cum scabinis.
Corpus circiter L flor. [6])
Onus 3 missarum, deservit huic officio D. Joannes Gelijs.

Vicarius S. Barbarae virginis [7]) Henricus Henrici.
Collatores capitulum
Corpus circiter XL flor.
Onus 3 missarum deservitur per D. Joannem Egberti.

Vicarius S. Annae D. Wilhelmus Christiani [8]).
Collator ut supra.
Corpus [9]) xxx flor.
Onus trium missarum in qualibet hebdomada.

---

[1]) B.: Corpus vel certi redditus xxxv flor. aut circiter.

[2]) B. had eerst Everhardus Stephani, non residet; dit is doorgehaald en in de plaats daarvan gesteld: Theodoricus Kamerlinck.

[3]) B.: officio vel ministerio.

[4]) B.: qualibet hebdomada.

[5]) B.: nisi legitimum impedimentum fuerit.

[6]) B.: L flor. vel circiter.

[7]) B.: S. Barbarae.

[8]) B.: Cristiani.

[9]) B.: Corpus vel certi redditus.

Vicarius S. Severini D, Joannes Voncken.
Collator ut supra [1].
Corpus circiter XL flor. [2]
Onus 3 missarum, deservit huic [3] D. Rodolphus Wolteri.

Aediles Seyno Gerardi Ryckwyn, Jacobus Nicolai et Adolphus Petri.

Fabrica ecclesiae nihil habet; propterea per R^mum decretum est ut unusquisque potentiam habens atque volens in cemiterio eiusdem ecclesiae sepeliri solvat praedictae fabricae vj stuf. brab. [4]

CAPELLA DIVAE VIRGINIS [5] IN EODEM OPPIDO.

Pastor eiusdem D. et mag. Fredericus Blessinck.
Collatores consules ac scabini Steenwyckenses [6].

Vicarius fraternitatis memoriae divae virginis Mariae D. Rodolphus Wicheri Bentinck, residens.
Collatores fraternitas.
Corpus circiter XL flor.
Onus dominicis, martis, jovis atque sabatho diebus celebrare [7].

Vicarius S. Crucis et Jacobi [8].
Collatores decanus cum capitulo.
Corpus propriae aedes et circiter XX flor. [9]

---

[1]) B.: Collatores capitulum ut supra.
[2]) B.: XL flor. vel circiter.
[3]) B.: huic officio.
[4]) B.: sex st. b.
[5]) B.: Cappella divae virginis Mariae.
[6]) B.: Stienwycenses.
[7]) B.: Onus dominicis, Martis, Jovis, Sabbati diebus celebrare. Corpus XL flor. vel circiter.
[8]) B.: D. Everhardus Stephani, non residet.
[9]) B.: Corpus XX flor. vel circiter et propriae aedes. Deservitur per D. Rodolphum Wolteri.

XENODOCHIUM S. CATHERINAE IN EODEM OPPIDO.

Vicarius altaris S. Trinitatis D. Rodolphus Rodolphi.

Collatores consules et scabini.

Corpus circiter L flor.[1])

Onus 3 missarum in hebdomada.

Vicarius S. Catherinae virginis[2]) D. Rodolphus praefatus.

Collatores ut supra.

STIENWYCKERWOLDE[3]).

Patronus S. Andreas apostolus[4]).

Pastor D. Joannes Vonck. residet[5]).

Collator capitulum in Stienwyck.

Corpus circiter LXX flor.[6])

Onus dominicis et festivis celebrare et contionari.

Vicarius altaris beatae Mariae virginis D. Joannes Hermanni.

Collator Hermannus then Ham, jure patronatus.

Corpus circiter LXX flor.

Onus 2 missarum in qualibet hebdomada.

Vicarius S. Dionisii D. Petrus Wicheri.

Collatores pastor cum buronibus.

Corpus circiter XL flor.

Onus 3 missarum in qualibet hebdomada.

---

[1]) B.: L flor. vel circiter.

[2]) B.: S. Catherinae.

[3]) B.: In Steenwyckerweldis, en aan den kant: Haec visitatio per me Franciscum de Monte archidiaconum Daventriensem facta est.

[4]) B.: Patronus ecclesiae S. Andreas.

[5]) Dit is in A. doorgehaald, evenals een thans onleesbare, er boven geschreven naam. Hierboven staat: Joannes filius Joannis Boncken, residens. B. heeft Joannes Vonck, residens.

[6]) B.: flor. aur.

Vicarius S. Crucis Henricus Joannis, studet [1]).
Collatio spectat ad Schultynck.
Corpus circiter XL flor. [2])
Onus 2 missarum in hebdomada [3]).

Aeditui [4]) Nicolaus Wilhelmi et Brienys [5]) Hiddinck.
Fabrica [6]) valet annue circiter vi flor.

OLDEMARCK [7]).

Patronus [8]) S. Nicolaus
Pastor Fredericus Schuerinck [9]), residet.
Collator capitulum in Stienwyck.
Corpus circiter iiii^xx flor. [10]).
Onus dominicis et festivis [11]) celebrare et contionari.

Vicarius beatae Mariae virginis D. Johannes Maeckens sive Schouwen, residet.
Corpus circiter LX flor. [12])
Collatores heredes Hebens et Vroucke alternatis vicibus.
Onus 2 missarum in hebdomada [13]).

---

1) Met latere hand is in A. hierboven geschreven: Haec vicaria duos habet rectores, alter est pastor in Iselham Joannes Bonck nomine; hiervan komt niets voor in B., waarin de vicarius S. Dionisii na dien S. Crucis genoemd wordt.

2) B.: plus minus.

3) Deze vicarie gaat in B. vooraf aan die van S. Dionysius.

4) B.: Magistri fabricae.

5) B.: Broenys.

6) B.: ecclesiae.

7) B.: In Oldenmarckt, en aan den kant: Haec visitatio per me Franciscum de Monte archidiaconum Daventriensem facta est.

8) B.: ecclesiae.

9) B.: Schurinck.

10) B.: iiii^xx flor. vel circiter.

11) B.: diebus.

12) B.: LX flor. carolini vel circiter.

13) B.: De collatores staan in B. na het onus vermeld.

Vicarius divi Anthonii D. Henricus Hesseli, residet [1].

Collatores Nicolaus Reyner cum heredibus Mol.

Corpus circiter xxx daler.

Onus duarum missarum in hebdomada [2].

Vicaria S. Crucis pro sacellano curae est annexa.

Collator pastor.

Onus feria 6 celebrandi [3].

Vicarius S. Annae Symon Godefredi.

Collator Godefridus Heymans.

Corpus circiter xxx daler [4].

Onus 2 missarum, leguntur per D. Henricum Hesseli [5].

Aediles Henricus Henrici et Rodolphus Arentsz.

Fabrica valet annue circiter xxx flor. [6]

KUYNDERT [7].

Patronus [8] S. Nicolaus.

Pastor Cornelius Henrici, residet.

Collator Regia Majestas.

Corpus circiter xc flor.

Onus dominicis et festivis [9] celebrare et contionari.

---

[1] B. heeft hierboven: Praedictus Henricus, residet in Frisia, en aan den kant ter eenre zijde: non residet, en ter andere zijde: deservitur per D. Joannem Schowen.

[2] B. heeft aan den kant: deservitur per D. Joannem Schowen.

[3] B.: celebrare.

[4] B.: xxx daler plus minus.

[5] B. heeft aan den kant: per praedictum Schouwen.

[6] B.: Fabrica ecclesiae annue xxx flor. valet vel circiter.

[7] B.: In Kuynre, en aan den kant: Haec visitatio per me Franciscum de Monte archidiaconum Daventriensem facta est.

[8] B.: ecclesiae.

[9] B.: diebus.

Vicarius venerabilis Sacramenti Dominicus Everhardi.

Collatores aediles [1].

Corpus xix flor.

Onus unius missae decantandae feria quinta in hebdomada [2].

Vicarius beatae Mariae et S. Willebrordi Conrardus Westerholt.

Collator Regia Majestas.

Corpus circiter LXX flor. [3]

Vicaria beatae Mariae ter noirdt D. Petrus Gerardi [4].

Collatores proximiores in sanguine dicti domini possessoris [5].

Corpus xxvi flor. [6]

Onus unius missae nempe in sabatho [7].

Officium S Anthonii est fraternitas.

Rector eiusdem D. Petrus Joannis [8].

Collatores fraternitas.

Corpus xxviii flor.

Onus trium aut quatuor missarum in hebdomada.

---

[1]) B.: aediles ecclesiae.

[2]) B.: Onus unius missae nempe feria 5 in hebdomada decantandae.

[3]) B.: Corpus LXX floreni plus minus.

Onus sacellanus in Veenhuysen.

[4]) Deze naam is in A. doorgehaald en daarboven geschreven: D. Nicolaus Everardi Sticker. In B. heeft eerst gestaan: Rector eiusdem Petrus Joannis, residet; de twee laatste woorden zijn daarna doorgehaald en vervangen door Gerardi, hetgeen weder is doorgehaald en vervangen door D. Nicolaus Everardi Sticker.

[5] B. had eerst: Collatores aediles ecclesiae sed usu Regia Maiestas, hetgeen doorgehaald is en vervangen door: proximiores in sanguine dicti Dni Petri Gerardi.

[6]) B.: xxvi flor. aur.

[7]) B.: die sabbati.

[8]) B.: Petrus Joannis praedictus.

Fraternitatis S. Crucis rector [1]) Dominicus Everhardi.

Collatores fraternitas.

Corpus xxv flor. philippici.

Onus quatuor missarum.

Fraternitatis S. Annae rector [2]) D. Jacobus Petri.

Collatores fraternitas.

Corpus xxiiii flor. [3]).

Onus quatuor missarum in hebdomada.

Fraternitatis S. Nicolai rector [4]) D. Petrus Joannis.

Collatores fraternitas [5]).

Corpus xii flor [6]).

Onus duarum missarum.

Aediles Volcker Henrycksz et Loys Gheryt [7]).

Fabrica [8]) nihil habet.

Custos Reynerus Wibrandi Leeuwaerdiensis [9]).

Communia bona memoriarum valent annuatim xv [10]) flor. aur.

VOLLENHOEVE [11])

Patronus [12]) S. Nicolaus.

Visitatio 2da facta est anno 1576 16 Septembris [13]).

---

[1]) B.: Fraternitas S. Crucis. Rector eiusdem.

[2]) B.: Fraternitas S. Annae. Rector eiusdem.

[3]) B.: aur. philippici.

[4]) B.: Fraternitas S. Nicolai. Rector eiusdem.

[5]) B.: Collatio ad fraternitatem.

[6]) B.: xii philippici.

[7]) B.: Lhoys Gerryt.

[8]) B.: ecclesiae.

[9]) B.: Wybrandi Leeuwardiensis.

[10]) B.: quindecim.

[11]) B.: In Vollenhoe, en aan den kant: Haec visitatio per me Franciscum de Monte archidiaconum Daventriensem facta est.

[12]) B.: Patronus ecclesiae.

[13]) Dit ontbreekt in B.

Pastor D. Joannes Vuystius [1]).
Collator Regia Majestas.
Corpus circiter iiii^xx flor. [2])
Onus quotidiani sacri et dominicis ac festivis contionari [3]).

Vicarius S. Crucis Swederus Joannis ab Esa [4]).
Collator — — — — — [5])
Corpus ultra LXX daler [6]).
Onus 3 missarum scilicet dominicis, 4 et 6 feriis in hebdomada.

Vicarius S. Catherinae D. Jacobus then Hone, non residet, agit Traiecti [7]).
Collator pastor pro tempore.
Corpus XL flor.
Onus trium missarum in hebdomada

Vicarius S. Annae Theodoricus Roelinck [8]).
Collator R^mus Daventriensis [9]).
Corpus circiter L flor.
Onus duarum missarum in hebdomada.

Vicarius S. Gregorii D. Wicherus Schurinck, canonicus S. Mariae Traiectensis [10]).

---

[1]) B.: Vustius.
[2]) B.: iiij^xx flor. vel circiter.
[3]) B.: Onus quotidie celebrare et festivis concionari diebus.
[4]) A. heeft aan den kant: absens; B. had D. Jacobus Slot; dit is doorgehaald en vervangen door Swederus Joannis ab Eza.
[5]) B.: Collator pastor pro tempore.
[6]) B.: LXX flor. vel circiter.
[7]) A. heeft aan den kant: absens.
[8]) A. heeft aan den kant: absens; B. had: Vicaria S. Annae. Rector eiusdem pervenit ad XXV annos, non residet. De laatste woorden zijn doorgehaald en vervangen door: Theodoricus Roelinck. B. heeft aan den kant: alia est vicaria in eodem altari quam possidet Wilkerus Sturinck, canonicus sanctae Mariae Traiectensis; absens.
[9]) B.: Collatores Henricus Schouwen.
[10]) A. heeft aan den kant: absens.

Collator Regia Maiestas ex confiscatione.
Corpus xxv flor. [1])
Onus 2 missarum in hebdomada incertis diebus.

Vicarius beatae Mariae ther noirdth [2]) magister Philippus Cost non residet [3]).
Collatores pastor cum aedilibus.
Corpus circiter xxxv flor. [4])
Onus 3 missarum, leguntur per D. Henricum Ottenbeeck [5]).

Vicarius S. Martini D. Rodolphus Hatten, non residet [6]).
Collator Regia Maiestas.
Onus duarum missarum [7]).
Corpus circiter xl flor.

Officium compassionis beatae Mariae [8]) est fraternitas; huic inservit dominus Gysbertus decem aureis annue.

Officium S. Anthonii est fraternitas; huic inservit idem dominus pretio quo supra [9]).

Aediles Rodolphus ab Oestervelt et Ryckoldus Theodorici [10]).

---

[1]) B.: plus minus.
[2]) B.: noirdt.
[3]) A. heeft aan den kant: absens.
[4]) B.: xxxv flor. vel circiter.
[5]) B. heeft aan den kant: Vicaria beatae Mariae over zee, non residet magister Philippus Cost; non residet.
[6]) A. heeft aan den kant: absens; B. heeft: Hattem, pastor in Dwinghelo partium Drentiae.
[7]) B.: in hebdomada, staande in B. het onus na het corpus.
[8]) B.: Officium beatae Mariae ter noirdt.
[9]) B.: idem praedictus D. Gysbertus pretio ut supra.
[10]) B.: ab Oestenvelt. In A. zijn deze namen doorgehaald en vervangen door: Joannes van Echeten en Egbertus Atensis.

Vicarius S. Joannis evangelistae magister Aegidius Bosman, provisus a Rmo jure devoluto [1]).

Corpus circiter XL flor. [2])

Onus 3 missarum in qualibet hebdomada.

Fabrica valet annue LX flor.

Custos Petrus Leest.

CAPELLA DIVAE VIRGINIS IN EODEM OPPIDO [3]).

Vicarius beatae Mariae virginis D. Wicherus Gerardi [4]).

Collator senatus in Vollenhoeve [5]).

Corpus circiter XXV flor. [6])

Onus 2 missarum in hebdomada videlicet sabatho et dominica [7]).

Vicarius S. Petri et Pauli apostolorum D. Henricus Ottenbeeck.

Collatores pastor in Vollenhoeve, pater S. Joannis in Campo una cum patre in Claerenborch [8]).

Corpus circiter L flor. [9])

Onus duarum missarum in hebdomada [10]).

Vicarius S. Andreae et Thomae apostolorum D. Joannes Hermanni.

Collator Andreas Stratien [11]) cum suis.

---

[1]) A. heeft aan den kant: absens. B.: Vicarius S. Joannis evangelistae D. Joannes Vieuysz.

Collatores pastor pro tempore, Vorschersz in Campen et Witten in Vollenhoe.

[2]) B.: Corpus XL flor.

[3]) B.: Cappella divae virginis Mariae.

[4]) Deze naam is in A. doorgehaald en vervangen door: Gisbertus Corthen, residet; evenzoo is in B. geschied.

[5]) B.: Vollenhoe.

[6]) B.: XXV flor. plus minus.

[7]) B.: dominicis et sabbati diebus.

[8]) B.: Claerenboerch.

[9]) B.: quinquaginta floreni plus minus.

[10]) B.: qualibet hebdomada.

[11]) B.: Straetien.

Corpus circiter LXX flor. aur.
Onus 2 vel 3 missarum in hebdomada [1].
Wilhelmus Nicolai burgimagister [2]).

In hospitali S. Spiritus est vicaria.
Rector eiusdem D. Hendricus van den Slusen, residet [3]).
Collatores pastor una cum aedilibus.
Corpus XL flor.
Onus trium missarum in qualibet hebdomada.

HASSELT [4]).

Patronus S. Stephanus [5]).
Pastor Joannes Cornelii, agit Trajecti [6]),
Collator capitulum Daventriense.
Corpus in certis semitres modii siliginis et vi flor. [7])

Senatus Hasselensis incorporavit curae vicariam S. Laurentii sitam in praedicta ecclesia [8]) quod fieri absque ordinarii consensu non potuit. Valor etenim vicariae xxxv flor. retinuitque sibi ex illis praefatus senatus quindecim flor. non restant nisi xx flor. [9])

Vicarius beatae Mariae virginis [10]) et quatuor coronatorum D. Joannes Jacobi, residet

---

[1]) B.: qualibet hebdomada.
[2]) Ontbreekt in B.
[3]) B.: Rector eiusdem scholasticus Kuyndertorff, en aan den kant: vacat per mortem D. Remboldi de Wilde, en daaronder met andere hand: Rector D. Volkerus Sloot.
[4]) B.: In Hasselt.
[5]) B.: Patronus ecclesiae sanctus Stephanus.
[6]) B. had eerst: Joannes Cornelii, non residet, agit Traiecti; dit is doorgehaald en daarboven geschreven: Thomas Dincxlaken.
[7]) B.: Corpus in certis vi flor. cum semitribus mod. siliginis.
[8]) B.: praedictae curae.
[9]) B.: Valor vicariae circiter xxxv flor. Senatus retinuit sibi ex iisdem xxxv quindecim flor.
[10]) B.: S. Mariae virginis.

Collator senatus ibidem [1]).
Corpus xxviij flor.
Onus celebrandi [2]) toties quoties a senatu requisitus fuerit.

Vicarius S. Crucis D. Petrus Frederici.
Collatores scabini cum pastore [3]).
Corpus x modii siliginis, novem flor. et propria domus cum decem mansis terrae jnt broeck et iij manses terrae juxta Hasselt.
Onus trium missarum in qualibet hebdomada [4]).

Vicarius S. Hieronimi D. Hugo a Lynden Daventriensis [5]).
Collatores heredes Muylert vel scabini [6]).
Corpus xvii½ flor. et quinque modii siliginis et quartale butiri [7]).
Onus quatuor missarum in qualibet hebdomada

Vicarius S. Nicolai D. Joannes Gysberti [8]).
Collatores consules et scabini praedicti.
Onus quatuor missarum.
Corpus xxiiij flor. [9])

Vicarius S Bartholomei apostoli Gerardus then Vyer. agit in Ommen [10]).
Collatores ut supra.

---

1) B.: Collatores senatus in Hasselt.
2) B.: celebrare.
3) B.: et pastor pro tempore.
4) B. heeft aan den kant: In altari alio, in cappella sepulchri domini officium; officians est Petrus Frederici praefatus.
5) B. heeft aan den kant: prior vicaria.
6) B.: praedicti.
7) B.: Corpus v modii siliginis, semioctodecim flor. et quartale butiri.
8) B. laat volgen: non residet, agit sacellanum Trajecti, hetgeen is doorgehaald.
9) B.: vel circiter; in B. staat het onus na het corpus.
10) B.: Gerardus ten Vrier, non residet, agit in Ommen; deze woorden zijn onderstreept en daarboven geschreven: Stephanus ther Linde, litigiosa.

Corpus xviii modii siliginis et xviii flor.
Onus quatuor missarum.

Item fraternitas S. Jacobi procurat fieri unum sacrum in qualibet hebdomada cui inservit Theodoricus ab Arnem [1]) quinque aureis.

Vicarius S. Petri et Pauli apostolorum D. Theodoricus Mulert, canonicus Traiectensis, non residet.
Collatores heredes Muylert [2]).
Corpus circiter XL flor.
Onus quatuor missarum.
Deservitur per D. Joannem Ghysberti sacellanum.

Vicarius B. Mariae virginis Wilhelmus Frederici vicarium in Almeloe agit [3]).
Collatores heredes Smith [4]).
Corpus v flor. [5])

Vicaria S. Job vacat per absentiam Gerardi Dwyner sed revocatur ad residentiam [6]).
Collator [7]) senatus.
Corpus xxii flor.
Onus 4 missarum in qualibet hebdomada.

Fraternitas beatae Mariae virginis administratur per D. Hugonem ther Lynden [8]).

---

1) B.: Arnhem, en boven dezen naam: Henricus Thomae alias Duyver.

2) B.: Mulert.

3) B.: in altari beatae Mariae virginis Wilhelmus Frederici, non residet, agit vicarium in Almeloe.

4) B.: Smyet.

5) B.: Valor vj flor. et modius siliginis. Onus unius missae, deservitur per sacellanum Joannem Egberti. B. heeft aan den kant: In eodem altari est officium divae virginis; onus unius missae in hebdomada, sabbato die solemniter cantandae.

6) In B. zijn de woorden van af vacat onderstreept en daarboven geschreven: Rector D. Henricus Duyver, residet personaliter.

7) B.: Collatores.

8) B. heeft met een aanhalingsteeken aan den kant: in altari S. Crucis ante chorum in navi ecclesiae.

Fraternitas venerabilis Sacramenti administratur per praefatum [1]) Hugonem et habet ex utraque xv flor. [2])

Est adhuc nova fundatio erecta in altari S. Hieronimi [3])
Rector eiusdem D. Theodoricus ab Arnem [4]).
Collatores heredes Mulert [5]).
Corpus quindecim modii siliginis quartale butiri et semioctodecim floreni [6]).

In xenodochio S. Spiritus sustentantur quatuordecim pauperes et est in eodem officium S. Spiritus quod administratur per D. Petrum Frederici.
Corpus circiter xx flor. [7])
Onus quatuor missarum in hebdomada.
Pro tempore administratores Joannes Coeninck [8]) junior et Johan Venynck.
Distributiones communes quae praesentibus tantum dantur valent annuatim circiter LXX flor. [9])

Aediles Alffert ther Lynden [10]) et Nicolaes van Maickell.
Fabrica ecclesiae valet annue circiter LX flor. [11])

---

[1]) B.: praedictum.

[2]) B.: et habet de administratione duarum quindecim florenos.

[3]) B.: Jeronimi.

[4]) In B. is boven Theodoricus ab Arnhem geschreven: Joannes Mulairth, non residet.

[5]) B.: Muylert.

[6]) In B. volgt: Deservitur per D. Hugonem praedictum. Onera 4 missarum. Aan den kant staat in B.: secunda vicaria in praedicto S. Hyeronimi.

[7]) Valor beneficii xx flor. vel circiter.

[8]) B.: Coenynck.

[9]). B. laat volgen: mandant ut superpliceo accedat ad chorum et illo indutus decantat officium.

[10]) Deze naam is in B. doorgehaald en achter den tweeden naam geschreven: et Wesselus Cost.

[11]) B. laat volgen: Custos Joannes Veninck, uxoratus. Nog staat in B. aan den kant: Item in altari S. Jacobi prope fontem est fundatum officium. Officians est D. Henricus Thomae vel Duyver. Onus unius sacri.

ZWOL [1].

Patronus S. Michael.

Pastor [2]) D. Henricus Vockius [3]), residet

Collator capitulum Daventriense.

Corpus circiter i^c flor. [4])

Onus trium missarum quotidie cum sacellanis, et dominicis et festivis diebus contionari et alia curae officia.

Sacellani D. Henricus Pistorius, dominus Theodoricus Textorius [5]).

Vicarius S. Petri et Pauli apostolorum [6]) D. Petrus a Lichten, residet.

Collator senatus.

Corpus circiter xxviii flor. [7])

Onus quatuor missarum in hebdomada [8]).

Item in eodem altari.

Collator ut supra.

Rector D. Rodolphus Buysinck [9]), residet.

Onus ut supra [10]).

Corpus xxix flor. [11])

---

[1]) B.: Visitatio facta in Swollis xxvi^a Junij.

[2]) B.: Rector.

[3]) B.: Vockijns.

[4]) B.: centum aur. plus minus.

[5]) Deze namen zijn in B. doorgehaald en in plaats daarvan leest men: Hesselus Mulart, D. Joannes Breuwe, Hattemensis, olim pastor in Brilis.

[6]) In B. ontbreekt apostolorum.

[7]) B.: xxviii flor. aur. vel circiter.

[8]) B. heeft aan den kant: altare habet unicam mappam.

[9]) B. had eerst: Rector D. Joannes Hoyer; deze naam is doorhaald en in plaats daarvan geschreven: Rodolphus Buysinck; ook deze naam is later doorgehaald en nu leest men: successit praedictus dominus Luchten.

[10]) B. heeft aan den kant: Onus trium missarum in hebdomada.

[11]) B.: xxix aur., en daarachter: per senatum incorporata est vel unita cum vicaria praecedente.

Vicarius venerabilis sacramenti D. Joannes Hoyer [1], residet.

Collator ut supra.

Corpus xxxix flor. [2])

Onus quatuor missarum in hebdomada [3]).

Eiusdem altaris venerabilis sacramenti rector est D. Joannes Bockeman [4]), residet.

Collator senatus.

Corpus XL flor. [5])

Onus quatuor missarum in qualibet hebdomada.

Vicarius S. Petri in choro S. Anthonii D. Henricus Vockius, pastor praefatus [6]).

Collator pastor pro tempore.

Corpus — — — — — [7]).

Onus — — — — — [8]).

Vicarius S. Trinitatis et S. Annae D. Everhardus Bruyninck, residet.

---

[1]) Deze naam is in B. doorgehaald en daarboven geschreven: Andreas Stemgelt.

[2]) B.: xxxix aur. vel circiter.

[3]) B. heeft aan den kant: solet sodalitium venerabilis sacramenti teneri ad consueta et alia necessaria.

[4]) Deze naam is in B. doorgehaald en daarboven geschreven: Heselus Mulart.

[5]) B.: XL aur.

[6]) In B. doorgehaald en daarboven geschreven: D. Gerardus a Goer.

[7]) In B. ingevuld: xxxv flor.

[8]) In B. ingevuld: trium missarum. Aan het einde volgt in B.: In eodem choro est praedicta vicaria sancti Anthonii. Rector Joannes Tongeren (deze naam is doorgehaald) Everardus Jorgchen (hiernaast staat: absens); deservitur per Arnoldum Brant. Collator senatus. Valor xxx flor., trium missarum. Aan den kant heeft B.: Altare habet necessaria praeter calicem. Verder: Praedictus Gerardus a Goer habet officium in altari sancti Lucae, valens xxv flor., tres missas. In altari sunt multa sodalitia, gelde anders (?), malers, gistemaker, sellemaker.

Collator senatus.

Corpus circiter xxxix flor. [1])

Onus trium missarum, videlicet dominicis, jovis et sabatho [2]).

Vicarius S. Judoci D. Albertus a Twenhuysen, residet.

Collator ut supra.

Corpus circiter xxx aur. [3])

Onus quatuor missarum in hebdomada [4])

Vicarius S Lucae [5]) D. Gerardus Goer, residet.

Collator ut supra.

Corpus xxvi flor. [6])

Onus quatuor missarum.

Vicarius S. Crucis D. Jacobus Jacobi [7]), residet.

Corpus xxix aur. et vii st.

Collatores heren Dercks, Johan Baertschers soene [8]).

Onus 2 missarum legendarum et 2 decantandarum videlicet dominicis 4, 6 et sabathis feriis [9]).

Vicarius S. Catharinae D. Theodoricus Campen succentor [10]), residet.

Collator senatus.

---

[1]) B.: xxxix aur. plus minus.

[2]) Aan den kant heeft B.: M... eatur praedictus rector et caret altare necessariis.

[3]) B.: xxx aur. vel circiter.

[4]) Hierachter volgt in B.: D. Villebrordus a Twenhuysen.

[5]) Doorgehaald in B. en daarboven geschreven: Officium hoc tempore in vicaria in choro.

[6]) B.: xxvi flor. aur.

[7]) In B. is hierboven geschreven: Albertus Golt.

[8]) In B. volgt hierachter: Jam pro tempore senatus.

[9]) In B. volgt hierachter: Feria sexta cantat hora sexta, dominicis sexta hora.

[10]) In B. ontbreekt succentor.

Onus liberum, quum qualificatus fuerit.
Corpus LXX aur. [1])

Vicarius S. Michaelis D. Arnoldus Brant, residet.
Collator ut supra.
Corpus circiter xxxviii flor. [2])
Onus quatuor [3]) missarum in hebdomada.
In eodem altari est [4]) officium S. Michaelis, carens [5]) rectore, in corpore et onere aequale ut supra [6]).

Vicarius S. Petri ad Cathedram D. Gerardus Goer [7]).
Collatores diu confraternitates.
Corpus circiter xxxviii flor.
Onus quatuor missarum in qualibet hebdomada.

Vicarius S. Anthonii N. Tongenen, studet.
Collator senatus.
Corpus circiter xxx flor. [8])

---

[1]) In B. volgt: Item vicarius gravatur gravamine imposito a senatu, nempe quod idem gravatur officio succentoratus.

Hierachter: Habet duas missas dominicis et feria secunda.

Aan den kant heeft B.: Dicit dietim officium. Sodalitium sartorum obligatur ad calicem conservandum ex consuetudine antiqua.

[2]) B.: xxxviii flor. vel circiter.

[3]) In B. is quatuor veranderd in tres.

[4]) In B. ontbreekt est.

[5]) B.: caret.

[6]) B.: Collator ut supra, corpus ut supra, onus ut supra.

Hier volgt in B.: caret deservitore, habet cantantem missam hora sexta feria secunda. Verder heeft B. onder aan de bladzijde: Vicaria sanctae Magdalenae. Rector est pater fratrum. Collator nunc Gerit van Spuol (deze naam is later doorgehaald). Onus duarum missarum.

In eodem altari est officium, quod Theodoricus Roele (deservit), eodem onere et valore scilicet xxv flor.

B. heeft aan den kant: Officiarius Joannes, filius secretarij civitatis Joannis Graet. Pastor Hermanus Graet, absens.

[7]) B.: Mgr. Everhardus Keppell; deze naam is later doorgehaald en daarboven geschreven: Rector D. Gerardus Gore.

[8]) B.: xxx flor. vel circiter.

Onus 3 missarum, leguntur per D. Henricum Varckhuys [1].

Vicarius S. Laurentii Theodoricus Marrickmeister, succentor [2].
Collator Ittersum.
Corpus circiter xxx flor.
Onus 3 missarum, deservitur [3].

Vicarius S. Nicolai filius secretarii Graes [4].
Collator pastor in tempore.
Corpus ix flor.
Onus unius missae, legit eam D. Joannes Hoyer [5].

Vicarius S. Severi [6] D. Alexander Dans [7], pastor in Wy.
Collator pastor [8] in tempore.
Corpus xii [9] flor.
Onus 2 missarum, huic inservit D. Arnoldus Branth [10].

Vicarius S. Georgii D. Henricus Visscher, residet.
Collator senatus.
Onus quatuor missarum [11].
Corpus xxv flor.

---

[1]) Deze en de vorige aanteekening zijn later doorgehaald.
[2]) B.: Joannes ab Ittersum. Aan den kant: Nunc Theodoricus Marrickmeister, succentor Schwollensis.
[3]) In B. is hierbij gevoegd: per D. Petrum a Luchten. Aan den kant: absens bij de beide persoonsnamen. Verder aan het einde bijgevoegd: habet dumtaxat celebrari unicam missam.
[4]) B. heeft aan den kant: absens.
[5]) In B. doorgehaald en veranderd in: dominus Andreas.
[6]) B. heeft hier boven den regel: vel Joannis evangelist.
[7]) B. heeft aan den kant: absens.
[8]) B. leest: D. pastor.
[9]) In B. is dit later veranderd in: xxiii.
[10]) In B. is bijgevoegd: non deservitur. Aan den kant staat: Sodalitium sartorum habet celebrari missam.
[11]) In B. is bijgevoegd: in hebdomada.

Vicarius S. Martini D. Henricus Munter, residet [1]).
Corpus xxv flor.
Collatores Gruythuys, Spickloff [2]) cum suis.
Onus 3 missarum [3]).

Vicarius beatae Barbarae virginis [4]) D. Thomas Dyncxstacken [5]).
Collator senatus.
Onus 4 missarum in [6]) hebdomada.
Corpus xxxv flor. [7])

Vicarius trium regum — — — — — [8]).
Collatores duo seniores vicarii.
Corpus circiter xxx aur. [9])
Onus 4 missarum ad placitum in qualibet hebdomada legendarum [10]).

Altare beatae Mariae Magdalenae habet duos vicarios.
Collator senatus.
Primus vicarius pater fratrum, alter D. Theodoricus Roel.

---

[1]) In B. doorgehaald en daarboven geschreven: Rector est Bernardus Golt, Arnemensis. Verder volgt: deservitur per succentorem interdum.

[2]) B.: Splickloff.

[3]) In B. is bijgevoegd: in hebdomada. Aan den kant staat: est beneficium et creatum est per senatum Daventriensem. Verder volgt: Visitatur altare.

[4]) B.: S. Barbare.

[5]) In B. doorgehaald; aan den kant staat: succentor; boven den regel: resignavit.

[6]) In B. is tusschengevoegd: qualibet.

[7]) In B. is bijgevoegd: plus minus. Verder: Deservitur per Gerardum Raelt. Onus duarum missarum.

[8]) In B. is bijgevoegd: de possessore dubitatur. Aan den kant staat: Fockins, pastor Swollensis.

[9]) B.: xxx aureos vel circiter.

[10]) B. laat hier volgen: Officium (in de plaats van het doorgehaalde woord vicaria) sancti Lucae. Rector D. Gerardus a Goer. Valor xxv flor. Collator senatus. Onus trium missarum, dominicis, feriis quartis et sextis.

Onus, quilibet 3 sacra in hebdomada legens [1]).
Corpus xxvi flor. facit [2]) Lii flor. [3])

Vicarius S. Agnetis Stephanus Pichii, non residet [4].
Collatores de sanguine Pichii.
Corpus circiter xxxvi flor. [5])
Onus 4 missarum, legunt eas praedicatores [6]).

Vicarius S. Agathae — — — — — [7]).
Collator Georgius Hairsolth, consul Campensis.
Onus 4 missarum [8]).
Corpus circiter xxvi flor.

Vicarius S. Ursulae D. Henricus Vockius, pastor preadictus [9]).
Collator senatus.
Onus 2 missarum.
Corpus xxx aur.

Vicarius S. Gregorii pater domus fratrum.
Collator Gerardus a Spoll.
Onus 4 missarum in qualibet hebdomada.
Corpus circiter xxxvi flor. [10])

Vicarius S. Thomae procurator [11]) clericorum.

---

1) B.: unius quisque iii missarum qualibet hebdomada.
2) In B. is tusschengevoegd: simul.
3) B.: Lii flor. aur.
4) B. heeft aan den kant: absens.
5) B.: xxxvi flor. plus minus.
6) B.: predicatores funguntur divino illius officio.
7) In B. is ingevuld: D. Egbertus Danseler; dit is doorgehaald en daarboven geschreven: Wilhelmus Vossman. Aan den kant staat: absens.
8) In B. is bijgevoegd: in hebdomada. Aan den kant staat: non deservitur; dit is later doorgehaald.
9) B. heeft aan den kant: pastor.
10) B.: Corpus xxxv flor.
11) In B. staat boven den regel: horum.

Collatores prior de Winsen [1], Blehen et Alberghen.
Corpus xxx flor.
Onus quatuor missarum [2] in qualibet hebdomada.

Secundus vicarius S. Crucis D. Joannes Jodoci [3], non residet.
Collator senatus.
Onus 3 missarum, deservitur per omnes sacerdotes [4].
Corpus xxx flor.

Officium S. Crispini, rector eiusdem nepos officialis Verheyde [5].
Collator pastor in tempore.
Onus 2 missarum, deservitur per D. Henricum Munter [6].
Corpus xvi flor.

Officii divae virginis Mariae rector [7] D. Albertus Volten, non residet [8].
Collator senatus.
Corpus xxx aur.
Onus quatuor missarum, leguntur ab omnibus sacerdotibus.

VICARIAE IN TEMPLO DIVAE VIRGINIS [9].

In summo altari vicaria divae virginis Mariae et Mariae Magdalenae, caret rectore [10].

---

[1] B. had eerst: in Wijnsen, Bleheen; Wijnsen is doorgehaald en nu staat boven den regel: Winsen, Bleheen.

[2] De volgende woorden ontbreken in B.

[3] In B. doorgehaald en daarboven geschreven: Gerardus Spikerhusen.

[4] De laatste woorden zijn in B. doorgehaald; er volgt: per se deservitur.

[5] B. heeft aan den kant: absens.

[6] In B. doorgehaald; hier wordt gelezen: per D. Arnoldum Brant; celebrat unicam missam.

[7] In B. is tusschengevoegd: eiusdem.

[8] B. heeft aan den kant: absens.

[9] In B. is bijgevoegd: Mariae.

[10] In B. doorgehaald; aan den kant staat geschreven: Vilhelmus Vosman.

Collator senatus.
Corpus circiter LXX flor.
Onus trium missarum in qualibet hebdomada.

Vicarius S. Anthonii magister Willebrordus Twenhuysen.
Collator ut supra.
Onus quatuor [1] missarum.
Corpus circiter LXX flor. [2]

Vicarius altaris S. Jacobi — — — — — — [3].
Collator — — — — — — [4].
Onus trium missarum [5].
Corpus circiter XXX flor.

Vicarius [6] divae virginis Mariae D. Henricus Barckhuys [7], residet.
Collator senatus.
Onus 3 missarum [8].
Corpus XXX flor.

Vicarius S. Annae D. Henricus Munter.
Collator ut supra [9].
Onus 3 missarum [10]
Corpus XXX flor.

---

[1]) In B. doorgehaald en veranderd in trium.

[2]) B. heeft aan den kant: dominicis diebus hora sexta et feria secunda eadem hora et feria quinta eadem hora.

[3]) B. had: D. Egbertus Donseler; later is S. Jacobi en wat er volgt doorgehaald en veranderd in: S. Crucis, Joannis evangelistae, Martini, Hieronymi et Margaretae. Joannes Wynandi.

[4]) In B. volgt: Splinter in Wye (later doorgehaald), Achthuysen, sed eo mortuo, Dompseler in tempore quominus.

[5]) In B. volgt: deservitur per D. Willebrordum Twenhuysen.

[6]) In B. doorgehaald en daarboven geschreven: Officium

[7]) In B. doorgehaald.

[8]) In B. volgt: Dominicis legit hora sexta feria tertia eadem hora sabbathis canit.

[9]) B.: Collator senatus.

[10]) In B. volgt: Dominicis legit hora ut supra, feria tertia canit, feria sexta legit.

XENODOCHIUM S. SPIRITUS ZWOLLIS.

Huius xenodochii sunt tres vicariae, quas possidet [1]) D. Rodolphus [2]) Wyssinck primam, D. Henricus Vockius, pastor Zwollensis, secundam et D. Thomas Dincxloe tertiam [3]), videlicet divae Barbarae, ratione quarum ipsi tres vicarii tenentur quotidie ad duo sacra facienda et habent singuli annuatim xxx aur., unum modium siliginis. Habentque curam animarum et tenentur contionari dominicis et festivis diebus. Pastorque tenetur constituere unum sacellanum, qui pauperum illius xenodochii confessiones audiat [4]).

Item in sacello S. Laurentii sunt tres vicariae, quas possident D. Theodoricus Marckmeister [5]) succentor [6]) primam, et valet XL aur.

D. Joannes Kockeman secundam, et valet LXX flor.

D. Henricus Visscher tertiam, et valet circiter xxv flor.

Suntque onera equalia.

Extra portam Swollensem [7]) vicaria S. Crucis, caret rectore [8]).

---

[1]) B.: possident.

[2]) In B. doorgehaald.

[3]) In B. van Vockius af doorgehaald; in de plaats daarvan wordt gelezen: Grobbe, Swollanus, et Jacobus Vickers, Swollanus.

[4]) In B. volgt: Aeditui in praedicto sacello sunt M. Arnoldus Gerardi et Gerardus ter Hel.

B. heeft aan den kant: Aediles sunt Gerlacus Lamberti, Jacobus de Appeldoern.

Custos est Egbertus Vosman, habet in certis vii flor. aur.

Verder: Sunt dumtaxat ex tribus factae duae et tenentur uti (?) scriptum.

[5]) B.: D. Everhardus Keppel; dit is doorgehaald en daarboven geschreven: Theodoricus, succentor.

[6]) B. heeft aan den kant: Obiit nunc D. Theodoricus Marckmeister, succentor. Verder staat hier: fundator est Ittersum, et vicariarum et domus.

[7]) B.: Campensem, later veranderd in Swollensem.

[8]) In B. staat boven den regel geschreven: Vilhelmus Vosman.

Collatores provisores eiusdem domus [1]).
Onus dominicis et festivis [2]) feriis 4 et 6 celebrare [3]).

Inter omnes vicarios sunt sedecim, qui tenentur interesse omnibus horis canonicalibus certis et statutis diebus et habent in distributionibus xvii flor. [4]), et quando locus vacat presentatio ad duos presbyteros et confirmatio ad senatum.

Item omnes vicarii gaudent distributionibus memoriarum, quae valent annuatim unicuique circiter xii flor.

CENOBIUM DE WITTENHUYS ZVOLLIS.

Mater Gesa rexit annos 22.
Confessor illarum est pater fratrum divitum.
Sunt numero 26 personae.
Habent in certis redditibus i^c et xiii flor. [5]), habentque praedium, in quo fovent 12 vaccas, in Maestebroeck habent duodecim jugera terrae sed multa oppignorata.

DAELFSEN [6]).

Patronus [7]) S. Ciriacus.
Pastor D. Joannes Oldertyden
Collator Regia Majestas.
Corpus circiter iiii^xx daler.
Onus dominicis et festivis diebus celebrare et contionari, deservit personaliter, coadjutore D. Henrico Henrici Branth.

---

[1]) In B. ontbreekt domus.
[2]) B.: Onus diebus festivis et.
[3]) B. heeft hierachter: sacrum; daarna volgt: valor xxxi flor. aur.
[4]) B.: circiter xvii aur.
[5]) B. heeft: centum et xiiii flor.
[6]) B.: In Dallffsen xxviii Junij.
[7]) B. heeft hier tusschengevoegd: ecclesiae.

Item in eadem ecclesia nomine de Rechter.
Collatores heredes de Rechteren.
Possessor D. Seyno van Ruytenborch.
Corpus circiter LX flor.
Onus 2 vel 3 missarum.

Vicarius S. Stephani D. Henricus Henrici Branth.
Corpus [1] XL flor.
Collatores heredes de Ittersum.
Onus 2 missarum in hebdomada.

Vicarius S. Anthonii D. Bruno van Herick.
Collatores aediles ecclesiae.
Onus 2 missarum, videlicet 4 et 6.
Corpus circiter XL flor. [2]

Vicarius beatorum [3] duodecim apostolorum et beatae [4] Mariae virginis D. Wilhelmus then Holte, non residet.
Collator pastor in tempore.
Corpus circiter LX flor.
Onus 3 missarum, deservitur per pastorem loci.

Vicarius altaris S. Ciriaci Henricus Vrilinck, studet Zwollis.
Collator Hermannus van Voerst.
Corpus — — — — —
Onus unius missae, quam legit [5] D. Henricus praedictus.
Custos [6] Lambertus Henrici, custodia valet annue circiter xxiii mod. siliginis [7].

---

[1] B. heeft hier tusschengevoegd: circiter.
[2] B.: XL flor. plus minus.
[3] B.: s. ac b.
[4] B.: et g. b.
[5] In B. staat: ac legit eam.
[6] B.: Nomen custodis.
[7] B.: xxiii modios siliginis plus minus.

Aediles Johan Essens, Arendt Jans et Johan Johans.

Fabrica valet annue circiter xii flor. [1])

HEYN [2]).

Patronus [3]) S. Nicolaus.

Pastor D. Jacobus Harderwyck.

Collator capitulum Daventriense.

Corpus xiiii modii siliginis [4]), iii modii hordei et v flor. aur.

Vicarius S. Catherinae D. Joannes de Vreden.

Collator domicellus Joannes de Rechteren.

Corpus circiter xxxv flor. [5])

Onus [6]) dominicis et festivis atque feriis 6 in qualibet hebdomada celebrare.

Vicaria S. Mariae virginis vacat jure devoluto; deservitur per D. Joannem de Freden [7]), und habet quindecim flor. aur.

Collator praedictus domicellus.

Onus 2 missarum [8]).

Corpus — — — — — [9]).

Custos Nicolaus Henrici [10]).

Valet custodia circiter ix mod. siliginis et habet propriam domum cum horto [11]).

---

[1]) B.: xii flor. plus minus.

[2]) B.: In Hey.

[3]) B.: ecclesiae.

[4]) B.: et.

[5]) B.: aur.

[6]) B.: omnibus diebus.

[7]) B.: per praedictum Joannem de Vreden.

[8]) B.: in hebdomada.

[9]) Ontbreekt in B.

[10]) B.: Hendryox.

[11]) B.: Custodia valet annue circiter ix mod. siliginis, habet et propriam domum cum horto

Aediles Gerardus Wildewanck et Bernardus Hermersz.

Fabrica valet annue XL flor. [1])

BLANCKENHAM [2]).

Patronus [3]) S. Nicolaus.

Pastor D. Jacobus Momme.

Collatores pastor in Iselham cum aedilibus in Blanckenham; institutio vero ad ordinarium spectat [4]).

Corpus iiii^{xx} flor. [5])

Onus singulis dominicis et festivis [6]) celebrare et contionari.

Vicarius gloriosae Mariae virginis D. Joannes Jacobi.

Collatrix communitas.

Corpus xviii daler.

Onus 2 missarum videlicet feria 4 et sabatho [7]).

Officium S. Anthonii.

Rector [8]) D. Joannes Jacobi.

Collator ut supra.

Corpus xviii flor. [9])

Onus unius missae feria quarta.

Custos idem D. Joannes Jacobi, custodia nihil certi habet.

Aediles Joannes Nicolai et Joannes Petri.

Nihil certi habet fabrica [10]).

---

[1]) B.: flor. aur.
[2]) B.: In Blanckenham 23 Junij.
[3]) B.: Patronus ecclesiae.
[4]) B.: spectat ad ordinarium.
[5]) B.: flor. aur.
[6]) B.: festivis diebus.
[7]) B.: nempe fer. 4 et sabbato.
[8]) B.: Rector eiusdem.
[9]) B.: xviii flor. aurei.
[10]) B.: Fabrica non habet certos redditus.

BAERLE [1]),
sub Vollenhove capella.

Deservitur per D. Joannem Bernardi Dottichensis.

Collatores pastor in Vollenhoeve cum drossardo aut satrapa Vollenhoevensi [2]).

Corpus LX flor. [3])

Onus dominicis et festivis celebrare et contionari.

TERWOLDE [4]).

Patroni Cosmas et Damianus [5]).

Pastor D. Jacobus Verheyden [6]).

Collator capitulum Daventriense.

Corpus propriae aedes cum horto et LXX flor. [7])

Onus dominicis et festivis celebrare et contionari.

Vicarius S. Anthonii Joannes Fontanus, studet Daventriae [8]).

Collator Jan Troest [9]).

Corpus circiter XL flor. [10])

Onus unius missae in hebdomada [11]).

---

[1]) B.: Cappella in Baerle sub parochia de Vollenhoe.

[2]) B.: in Vollenhoe cum drossardo sive satrapa in Vollenhoe.

[3]) B.: Corpus valet annue LX flor. aur.

[4]) B.: In Terwolde 18 Julij.

[5]) B : Patroni ecclesiae S. Cosmas et Damianus.

[6]) B. had oorspronkelijk: Mathias Setther; deze naam is doorgehaald en daarboven geschreven: Jacobus Verheyden.

[7]) B.: Corpus LXX equiti gelriaci et propriae aedes cum horto.

[8]) B. had: Keppel in Grol, dit is doorgehaald en daarboven geschreven: Joannes Fontanus, studet Daventriae.

[9]) Hierna volgde in B.: Dicuntur aediles collationem vendidisse, hetgeen is doorgehaald.

[10]) B.: flor. aur.

[11]) B. had: Onus trium missarum, videlicet dominicis, feria 4 et sabbato. Dicunt aediles quod juxta fundationem teneretur diebus dominicis decantare sacrum in choro. Dit is doorgehaald en daaronder geschreven: Onus unius missae in hebdomada.

Vicarius S. Catherinae [1]) Wynandi van Twickel [2]) filius.
Collator Rodolphus van Twickel [3]).
Onus unius missae [4]).
Aediles dixerunt corpus huius vicariae esse alienatum.

Aediles Hendrik Gerryth [5]) et Jan Hermerssz.
Fabrica valet annue circiter xx flor. [6])

NYEBROECK [7]).

Patronus S. Georgius.
Pastor D. Henricus Scoenpaerth [8]).
Collator Regia Majestas [9]).
Corpus xvii jugera terrae et propria domus.
Onus dominicis et festivis [10]) celebrare et contionari.

Vicarius S. Catherinae D. Everhardus Hoestinck.
Corpus XL flor. [11])
Collator prior in Munickhuys cum pastore in Nyebroeck [12]).
Onus feriis 2, 4 et sabatho celebrandi [13]).

---

1) B.: Katherinae.
2) B.: Twyckel.
3) B.: Twyckel.
4) B.: Onus 2 missarum, sed tantum legitur una. Aan den kant: Notanda.
5) B.: Gerrytsz.
6) B.: Fabrica ecclesiae valet annue circiter xx flor. aur.
7) B.: In Nieubroeck 18 Julij.
8) In A. doorgehaald en daarboven geschreven: Reynerus a Keppel, die ook in B. voorkomt, maar doorgehaald is, terwijl de aan den kant geschreven naam Henricus Scoenpaertdt uitgeveegd is.
9) B.: princeps terrae.
10) B.: diebus.
11) B.: aur.
12) B.: prior in Monyckhuysen cum pastore in Nieubroeck. Daarna volgt het corpus.
13) B.: atque sabbato celebrare.

Vicarius S. Agathae D. Joannes Godefridi.
Collator pastor ut supra.
Corpus circiter L flor. [1]
Onus [2] feriis 3, 5 et 6 in hebdomada.

Aediles Willem Hendricx [3] et Hugo Diericx [4].
Custos Thybaldus Goswini [5].
Fabrica habet in certis ex certo praedio circiter XL flor.

WEESEP [6].

Patronus S. Nicolaus [7].
Pastor Hermannus Lysinck.
Collator capitulum Daventriense.
Corpus circiter XL flor. [8]
Onus dominicis et festivis [9] celebrare et contionari.

Altaria beatae Annae et beatae Mariae virginis carent beneficiis ac officiis [10].

Aediles Joannes Goertsz et Wilhelmus Thadeweck.
Custos Henricus Joannis.
Fabrica [11] valet annue circiter VI flor. [12]

---

[1]) B.: Corpus L flor. aur.
[2]) B.: trium missarum videlicet.
[3]) B.: Hendricxsz.
[4]) B.: Derreoxsz.
[5]) B.: Tybaldus Gosuini; komende de custos in B. voor na de fabrica.
[6]) B.: In Weesep 14 Julij.
[7]) B.: Patronus ecclesiae S. Nicolaus episcopus.
[8]) B.: aur.
[9]) B.: diebus.
[10]) B.: Altare S. Annae / Altare S. Mariae virginis } absque beneficiis ac officiis.
[11]) B.: ecclesiae.
[12]) B.: aur., komende hierna in B. de custos.

RAELTE [1]).

Patrona S. Crux.

Pastor D. Joannes [2]).

Collator praepositus ad Nigras aquas,

Corpus propria domus et xvijj mod. silig. [3])

Onus dominicis et festivis [4]) celebrare et contionari.

Altaria S. Cornelii, S. Nicolai, S. Catherinae absque beneficiis et officiis [5]).

Aediles Gerardus Joannis et Hermannus Spyckers.

Fabrica ecclesiae valet annue circiter xvijj flor. [6])

Custos Absolon Anthonii.

VORCHTEN [7]).

Patronus [8]) S. Joannes baptista.

Pastor D. Everhardus Egberti.

Collator Regia Majestas.

Corpus circiter iiii^{xx} flor.

Onus dominicis et festivis celebrare et contionari.

Vicarius S. Catherinae [9]) Joannes Kenyse cum custode.

Collator Reynyr [10]) van Essen, dyckgravius.

Corpus vicariae xxv daler.

---

[1]) B.: In Raelte 15 Julij, en aan den kant: Haec visitatio per me Franciscum de Monte, archidiaconum Daventriensem facta est.

[2]) B.: Pastor D. Everhardus, Daventriensis.

[3]) B.: Corpus xvijj; mod. silig. et propria domus.

[4]) B.: diebus.

[5]) B.: Altare S. Cornelii / Altare S. Nicolai / Altare S. Catherinae } absque beneficiis ac officiis.

[6]) B.: annue xvijj flor. aur.

[7]) B.: In Vorchten iiiia Julij.

[8]) B.: ecclesiae.

[9]) B.: Vicaria S. Katherinae. Rector eiusdem.

[10]) B.: Regner.

Corpus custodiae x flor. plus minus.
Onus duarum missarum [1].

Aediles Sthephanus [2]) Henrici et Steffen Arenths [3].
Fabrica [4] habet circiter xviii flor.

CAPELLA WEESEN, FILIA DE HEERDE [5].

Patronus S. Ewoldus.
Pastor D. Gisbertus Joannis.
Collatores burones (?).
Corpus L flor. [6]
Onus dominicis et festivis celebrandi et contionandi [7].

HEERDE [8].

Patronus [9] S. Joannes evangelista.
Pastor D. Petrus Vommele.
Collator Regia Majestas.
Corpus L flor. [10]
Onus dominicis et festivis celebrare et praedicare [11].

Vicarius S. Catherinae D. Dyrmarus Danielis, residet.
Collator Bentinck.
Corpus circiter XL flor. [12]
Onus unius missae in hebdomada nempe feria sexta.

---

[1] B.: in hebdomada.
[2] B.: Stephanus.
[3] B.: Arentsz.
[4] B.: ecclesiae.
[5] B.: In cappella Weesen, filia de Heerden.
[6] B.: plus minus.
[7] B.: Onus festivis et dominicis diebus celebrare et contionari.
[8] B.: In Heerden. A. heeft aan den kant: 2a visitatio 6 Septembris anno 1575.
[9] B.: ecclesiae.
[10] B.: L aur. vel circiter.
[11] B.: et festivis diebus celebrare et contionari.
[12] In A. staat hieronder: xxviii; B. heeft: XL flor. plus minus.

Vicarius S. Anthonii Theodoricus [1]) Ryperbrant, studet.

Collator Haffeton.

Corpus circiter XL flor. [2])

Onus 3 missarum, quas legit pastor [3]).

Officii [4]) beatae Mariae virginis rector [5]) D. Joannes Hattem.

Corpus circiter LX flor.

Collatores Joannes Kockert, Theodoricus Jacobi et Goswinus then Sterte [6]).

Onus 2 missarum in hebdomada.

Custos Henricus Joannis.

Corpus custodiae cum organis valet [7]) circiter xvj daler.

Aediles Johan Kockert [8]), Albert Goesensz, Claes Eekst [9]).

Fabrica habet annue circiter LX flor.

Communicantes circiter 700 [10]).

EEPE [11]).

Patronus [12]) S. Martinus.

---

[1]) In B. is Theodoricus doorgehaald en daarboven geschreven Otto.

[2]) B.: Corpus XL flor. carol. vel circiter.

[3]) B.: Onus trium missarum. Pastor fungitur officio.

[4]) B.: Officium.

[5]) B.: Rector eiusdem.

[6]) In B. staan de collatores voor het corpus.

[7]) B.: de annue.

[8]) B.: Bookert.

[9]) B.: Eeks; in A. zijn deze drie namen doorgehaald en daarboven geschreven: Arnoldus de Dumseler, Lubertus Gerardi.

[10]) Dit ontbreekt in B.

[11]) B.: In Eepe; in A. staat boven den plaatsnaam: 2da visitatio anno 1575 Augusti 6.

[12]) B.: ecclesiae.

Pastor D. Joannes then Holten.
Collator Regia Majestas.
Corpus ultra i^c flor. [1])
Onus dominicis ac festivis et feriis 6 celebrare, etc.

Vicarius S. Anthonii D. Gerardus Hoeckell [2]).
Corpus circiter XL flor. [3])
Collatores fraternitas S Anthonii cum pastore ibidem [4])
Onus feriis 2, 4 et sabatho celebrare.

Vicarius S. Crucis D. Andreas Ottonis [5]).
Collatores pastor cum aedilibus.
Corpus circiter xxiiii equit. gelr.
Onus trium missarum [6]).

Vicarius S. Catherinae D. Joannes Gerardi, clericus Daventriensis [7]).
Collator dominus de Keppel.
Corpus circiter iiii^xx flor. [8])
Onus trium missarum in quindena [9]).

Vicarius beatae Mariae virginis D. Andreas Ottonis praefatus, habet dispensationem a R^mo., quod possit ambo sub eodem tecto retinere [10]).
Collator Gerardus a Dompzeler [11]).

[1]) B.: Corpus centum flor. et ultra.
[2]) A. heeft aan den kant: residet; in B. is deze naam doorgehaald en in de plaats daarvan geschreven: Hetbelini.
[3]) In B. is XL flor. doorgehaald en vervangen door L flor.; staande het corpus na de collatores.
[4]) In B. ontbreekt: ibidem.
[5]) A. heeft aan den kant: residet.
[6]) B.: dominicis, tertiis feriis et sextis.
[7]) Deze toevoeging ontbreekt in B.; A. heeft aan den kant: absens.
[8]) B.: Corpus LXXX flor., en aan den kant: Detentor bonorum dictae vicariae est Lambertus Wychmynck.
[9]) In B. volgt: deservitur per pastorem dictae ecclesiae.
[10]) B.: Vicarius beatae Mariae virginis D. Andreas Ottonis; het overige ontbreekt in B.
[11]) B.: a Domseler.

Corpus XLV flor.

Onus trium missarum

Officii [1] S. Martini rector eiusdem D Andreas Venraedt.

Corpus viii flor.

Onus festivis diebus et sabatho primam missam celebrandi [2].

Aediles Johan Roeloff, Decimar Johans und Willem Hendricx [3].

Fabrica habet annue xvii modios siliginis et LX flor. (i° flor.) [4].

Custos Egbertus Rodolphi.

Custodia valet annue xx flor [5]

UN [6].

Patronus S. Dionisius.

Pastor D. Lambertus Vaesen [7].

Collator praepositus beatae Mariae Traiectensis jure patronatus.

Corpus circiter LX flor. [8]

Onus dominicis et festivis [9] celebrare et contionari.

Vicarius S. Georgii D. Arnoldus Dornensz [10].

---

[1]) B.: Officium.

[2]) B.: primum sacrum facere, waaronder met andere hand staat: Rector praedicti officii est Andreas Ottonis.

[3]) B.: Aediles Johan Roleff, Decimar Johansz, Willem Henricksz.

[4]) B.: LXvi flor. et vii modios siliginis.

[5]) B.: xxv floren.

[6]) B.: In Un; A. heeft aan den kant: 2ª visitatio anno 1575 6 Septembris.

[7]) B.: Lambertus Henrici Vasen.

[8]) B.: LX flor. vel circiter.

[9]) B.: diebus.

[10]) B.: Dormensz.

Collator Franciscus Hulsen, consul Daventriensis.
Corpus circiter L flor.
Onus 3 missarum in hebdomada videlicet diebus dominicis, martis et jovis.

Officii [1]) altaris S. Anthonii. Rector eiusdem D. Franciscus Winter.
Collatores pastor cum aedilibus.
Onus 2 missarum.
Corpus XL flor. [2])

Officii [3]) beatae Mariae virginis rector [4]) D. Arnoldus Dornensz.
Collator Franciscus Hulsen.
Onus 3 missarum.
Corpus XVI flor. [5])

Aediles Theodoricus then Camphuys et Herman Lybersz [6]) frater custodis.
Fabrica habet annue circiter LX flor. [7])
Custos Hermanus Lamberti IX flor. [8])

ISELHAM [9]).

Patronus S. Stephanus [10]).
Pastor D. Joannes Nicolai Vonck.

---

[1]) B.: Officium.
[2]) In B. staat het onus na het corpus.
[3]) B.: Officium.
[4]) B.: Rector eiusdem.
[5]) In B. staat het corpus na het onus.
[6]) Deze namen zijn in A. doorgehaald en daarboven geschreven: Gerebrandus Danielis, Bernardus Theodorici.
[7]) B.: aur.
[8]) In B. ontbreekt IX flor.
[9]) B.: In Iselhammis, en aan den kant: Haec visitatio per me D. Franciscum de Monte, archidiaconum Daventriensem facta est.
[10]) B.: Patronus ecclesiae S. Stephanus protomartyr.

Collator capitulum Steenwicense [1], quia praesens cura est annexa decanatui Steenwicensi [2].

Corpus circiter LXX flor.

Onus singulis dominicis et festivis [3] celebrare et contionari.

Vicaria S. Petri est annexa custodiae.

Rector eiusdem D. Petrus Hermanni [4].

Collatores pastor cum aedilibus.

Corpus circiter XL flor. [5]

Onus 2 missarum in [6] hebdomada et pastore absente tenetur eius officio fungi [7].

Officii beatae Virginis rector Joannes Hertkamp [8].

Collatores pastor cum aedilibus

Onus 2 missarum.

Corpus circiter XX aur. [9]

Aediles Oijer Hermansz und Haycko Claesz [10].

Fabrica habet [11] circiter VIII flor.

WANNEPEVEEN [12].

Patroni S. Philippus et Jacobus [13].

---

[1] B.: in Steenwyck.

[2] B.: Steenwycensi.

[3] B.: diebus.

[4] In B. is deze naam doorgehaald en daarboven geschreven: D. Joannes Jacobi.

[5] B.: flor. aur.

[6] B.: qualibet.

[7] B.: tenetur fungi officio pastoris.

[8] B.: Officium b. Mariae virginis; possessor eiusdem Joannes Hertcamp.

[9] B.: Corpus XX aur.; dit staat in B. voor het onus.

[10] B.: Hayko Claessen.

[11] B.: annue.

[12] B.: In Wanneppervenis, en aan den kant: Haec visitatio per me Franciscum de Monte, archidiaconum Daventriensem facta est.

[13] B.: Patroni ecclesiae S. Philippus et Jacobus apostoli.

Pastor D. Arnoldus Arnoldi, residet [1]).
Collator pastor in Vollenhoeve [2]).
Corpus propriae aedes xxvi mod. silig. et xxiiij flor. [3])
Onus dominicis et festivis diebus [4]) celebrare et contionari.

Officiorum beatae Mariae Magdalenae et Anthonii rector D. Arnoldus Arnoldi [5]).
Corpus xx modii siliginis et viii flor. aur. [6])
Onus 3 missarum [7]) videlicet dominicis, mercurii et veneris diebus.

Aediles Kerst Joansz und Goerth Lambertsz [8]).
Fabrica habet annuatim xii flor.

SCARWOLDE [9]).

Patronus [10]) S. Nicolaus.
Pastor Theodoricus Hertgersz, residet.
Collator capitulum Steenwicense [11]).
Corpus circiter xc floren. [12])
Onus dominicis et festivis celebrare et contionari.

---

[1]) B.: Pastor D. Joannes Vust, non residet, agit pastorem in Vollenhoe, sed substituit D. Joannem Styoker; de laatste woorden van substituit af zijn doorgehaald en aan den kant is geschreven: Pastor est Andreas Gerardi, welke naam is doorgehaald en vervangen door Arnoldus Arnoldi.

[2]) B. had eerst: in tempore in Voll; later zijn de twee eerste woorden doorgehaald en het laatste tot Vollenhoewe verlengd.

[3]) B.: Corpus xxvi mod. siliginis et xxiij flor. aur. atque propria domus.

[4]) B.: festivis.

[5]) B.: Officium b. Mariae Magdalenae et Anthonii. Rector eorundem D. Arnoldus Arnoldi; zijnde deze naam doorgehaald en aan den kant geschreven: caret rectore.

[6]) B.: octo aur. flor.

[7]) B.: in hebdomada.

[8]) B.: Goert Lambersz.

[9]) B.: In Scarwold, en aan den kant: Haec visitatio per me Franciscum de Monte, archidiaconum Daventriensem facta est.

[10]) B.: ecclesiae.

[11]) B.: capitulum in Steenwyck.

[12]) B.: flor. aur.

Fraternitatis S. Anthonii rector [1]) D. Joannes Mathiae, residet.

Corpus L flor [2]).

Collator eadem fraternitas cum pastore.

Onus diebus festivis et bis ad placitnm in hebdomada celebrare ac cura custodiae [3]).

Aediles Egbertus Henrici, Johan Luytgensz.

Fabrica habet annuatim [4]) viij flor.

HELENDOERN [5]).

Patronus S. Sebastianus.

Pastor D. Henricus Martini [6]).

Collator capitulum Daventriense [7]).

Corpus [8]) habet praedium et 2 agros apud domum dotis sitos [9]).

Onus dominicis et festivis diebus celebrare et contionari.

Vicarius S Anthonii et S. Annae D. Henricus Gerardi, residet.

Collatores pastor cum domicello Schaep [10]) atque provisores fraternitatis S. Anthonii

Corpus circiter XL flor. [11])

Onus trium missarum in hebdomada dominica, martis et jovis diebus.

---

[1]) B.: Item fraternitas S. Anthonii. Rector eiusdem.

[2]) B.: Corpus circiter L flor.; staande na de collatores.

[3]) B.: Onus diebus festivis celebrare et adhuc bis ad placitum in hebdomada utque cura custodis.

[4]) B.: annue.

[5]) B.: Hellendoern en aan den kant: Haec visitatio per me Franciscum de Monte, archidiaconum Davontriensem facta est.

[6]) In B. staat de patroon na den pastoor.

[7]) B. voegt er aan toe: ut putatur.

[8]) B.: Redditus.

[9]) B.: situm.

[10]) B.: Scaep.

[11]) B.: Redditus XL flor. vel circiter.

Vicarius divae virginis Mariae D. Joannes ab Enschede, residet.

Collator domicellus Joannes a Butzeller [1]).

Corpus xx modii siliginis et x flor. [2])

Onus summis festis in ecclesia celebrare; alias in castro ther Mollen [3]).

Vicarius S. Crucis D. Joannes Mensinck Romae agit apud cardinalem Gravellanum [4]).

Collator pastor in Helendoern et debet esse altera manus pastoris.

Corpus [5]) habet praedium Camphuys nuncupatum.

Onus duarum missarum in hebdomada.

Vicarius S. Annae nescitur quis sit.

Domicellus Reynerus a Coevorden [6]) collator eiusdem et curat deserviri [7]) in Goer.

Redditus — — — — —

Onus — — — — —

Vicaria [8]) S. Magdalenae caret possessore.

Collator domicellus [9]) Joannes a Butzeler; vendicat sibi jus Egbertus Arnoldi sed dubitatur de institutione [10]).

Corpus LX mod. silig.

Onus 2 missarum mercurii et veneris diebus.

Aeditui Bernardus Cruyse et Joannes then

---

1) B.: Buthzeller.
2) B.: Redditus xxv mod. silig. et x flor.
3) B.: celebrare in ecclesia, alias in castro ter Mollen.
4) B.: agit apud Granvellum.
5) B.: Redditus.
6) B.: in Gore.
7) B.: administrari seu deserviri.
8) B.: altaris.
9) B.: praedictus domicellus.
10) B.: et introductione.

Have quotannis faciunt receptorum et expositorum rationem in praesentia pastoris.

Custos Bartholdus Joannis.

Custodia valet cum accidentalibus xvii mod. silig. [1])

Fabrica parum aut nihil habet certi [2]).

TWELLOE [3]).

Patrona [4]) beata virgo Maria.

Pastor D. Joannes Wyer.

Collatores Regia Majestas et capitulum Daventriense [5]).

Corpus circiter i^c flor. aur. [6])

Onus dominicis et festivis celebrare et contionari.

Vicarius S. Sebastiani D. Bernardus Ruytenberch [7]), residet.

Collator pastor pro [8]) tempore.

Corpus L flor. [9])

Onus duarum missarum.

Vicarius S. Anthonii — — — — — [10]).

Collator Henricus de Heyden jure patronatus.

Onus 2 missarum.

Corpus L flor. [11])

---

[1]) B.: Custodia valet cum accidentalibus et singulis computatis xvii mod. siliginis; cupit meliorari.

[2]) B.: Fabrica ecclesiae parum aut nihil habet.

[3]) B.: In Twelle 8 Aprilis 1572 en aan den kant: Haec visitatio per me Franciscum de Monte, archidiaconum Daventriensem facta est.

[4]) B.: ecclesiae.

[5]) B.: secundum casus turni.

[6]) B.: Corpus centum floreni aur. vel circiter, staande in B. het corpus na het onus.

[7]) B.: Rutenberch.

[8]) B.: in.

[9]) B.: flor. aur., staande het corpus in B. na het onus.

[10]) B.: D. Wesselus Martini, non residet.

[11]) B.: quinquaginta flor. aur.

Aediles Joannes Ploech et Asken Joannis.
Custos — — — — —[1].
Corpus custodiae xxv flor. aur.
Fabrica parum aut nihil certi[2] habet.

OLST[3].

Patronus[4] S. Willebrordus
Pastor D. Joannes Cloot, residet.
Collator capitulum Daventriense.
Corpus circiter i^c flor.[5]
Onus dominicis et festivis diebus celebrare et contionari[6].

Vicarius beatae Mariae et S. Joannis evangelistae D. Hadrianus Schoenewech, residens[7].
Onus 2 missarum[8].
Collator pastor pro tempore.
Corpus ultra iii^xx flor.[9]

Custos Hermannus Metelen.
Custodia valet[10] in garbis et similibus xxviii flor
Aediles Gerlich[11] van Middelen und Herman Geertsz.
Fabrica habet annuatim circiter xiiii flor.[12]

---

[1]) B.: Custos defunctus est sed alium expectant.
[2]) B.: in certis.
[3]) B.: In Olst 9 Aprilis 72, en aan den kant: Haec visitatio per me Franciscum de Monte, archidiaconum facta est.
[4]) B.: ecclesiae.
[5]) B.: Corpus centum daler vel circiter.
[6]) B.: contionari et celebrare; staande het onus in B. voor het corpus.
[7]) B. had eerst *nondum* residens, *sed venturus;* de gecursiveerde woorden zijn doorgehaald.
[8]) B.: in hebdomada; staande in B. het onus na den collator.
[9]) B.: octoginta flor. aur. et ultra.
[10]) B.: annue.
[11]) B.: Geerlich.
[12]) B.: Fabrica habet annuatim in certis quatuordecim flor. aureos vel circiter.

VOERST [1].

Patrona [2]) S. Trinitas.

Pastor D. Israel Swaven [3]).

Corpus circiter iiii^{xx} daler [4]).

Collatores [5]) abbas de Prueren et dominus de Dornweert.

Onus dominicis et festivis [6]) celebrare et contionari.

Vicarius S. Anthonii D. Henricus Hessenius [7]), residet.

Collatores [8]) pastor cum aedilibus.

Onus 4 missarum.

Corpus circiter XL equites gelr. [9])

Vicaria [10]) S. Crucis caret rectore [11]); nam de collatione litigant dominus de Nyebeeck [12]) et Gerardus Stael [13]).

Onus celebrandi [14]) feria 6 et requirit personalem residentiam [15]) nam juxta eius fundationem tenetur rector subvenire pastori in regimine curae suae.

---

[1]) B.: In Voerst xiiii Aprilis 72.

[2]) B.: Patronus.

[3]) A. heeft aan den kant: Pastor non residet, sed datus est terminus usque ad navititatem domini et casu quo non residerit, privabitur; hetgeen later is doorgehaald. B. heeft: Pastor Reynerus Simonis, non residet sed est vicarius Arnemiae in maiori ecclesia; vicepastor ante D. Henricus Poen de Walbeeck, Coloniensis diocesis presbiter.

[4]) B.: Corpus LXXX daler vel circiter.

[5]) B.: curae.

[6]) B.: festivis et dominicis diebus; staande in B. het onus voor de collatores.

[7]) B.: Arnemiensis.

[8]) B.: Collator pro tempore.

[9]) B.: XL equites vel circiter; staande in B. het corpus voor het onus.

[10]) B.: In eadem ecclesia vicaria.

[11]) In A. is hierboven geschreven: D. Petrus Stienberghe.

[12]) B.: Nyenbeeck.

[13]) B.: Staell; zijnde in A. de voornaam Gerardus doorgehaald en vervangen door Hendricus.

[14]) B.: sacrum.

[15]) B.: requirit vicaria praedicta personalem residentiam.

Corpus propter innundationes aquarum quae [1]) plane extirpavit agros non excedit XL flor. [2])

Vicarius undecim millium Virginum Robertus Stael, studet [3]).

Collatrix domina de Steynderen.

Corpus circiter L daler [4]).

Onus dominicis diebus sacrum facere; celebratur per D. Henricum Hessenum [5]).

In altari S. Annae est erectum officium quod annexum est vicariae S. Anthonii de consensu pastoris et totius communitatis valens annue XVI equites, cuius collatores sunt pastor cum communitate [6])

Vicarius beatae Mariae virginis pastor in Hengel [7]) non residet.

Collatores Carolus de Stienberghe [8]) dominus de Nyebeeck [9]).

Onus 2 missarum.

Corpus circiter L daler [10]).

Custos Bernardus Jasperi [11]), nihil certi habet praeter hortum valens iij daler [12]).

Aediles Marten Hertsz et Jacobus Jansz.

Corpus fabricae circiter xviij daler.

---

[1]) B.: quae inundatio.

[2]) B.: non excedit valorem quadraginta florenorum aureorum.

[3]) B.: studet Buscoducis.

[4]) B.: L daler vel circiter.

[5]) B.: per D. Henricum Essenum praedictum, staande in B. het onus voor het corpus.

[6]) B.: et huius quidem officii collatores sunt pastor et communitas praedicta.

[7]) B.: prope Sellem.

[8]) B.: Stienberge.

[9]) B.: Nyenbeeck.

[10]) B.: L daler vel circiter.

[11]) B.: Jaspi.

[12]) B.: Custodia nihil certi habet praeter quoddam hortulum valens annue circiter iij daler.

HALLE [1]).

Patronus S. Ludgerus.

Non fuimus ibi sed relatu pastoris, comparentis in Voirst [2]) haec scripta sunt [3]).

Pastor D. Joannes Uchelen [4]), residet.

Collator Regia Majestas.

Corpus L daler [5]).

Onus dominicis et festivis [6]) celebrare et contionari [7]).

In eadem ecclesia est vicaria beatae Mariae virginis rectore carens; nam quia fructus sunt tam exigui et [8]) parvi momenti ut desuper se quisquam sustentare non potest [9]), de consensu pastoris et totius communitatis colliguntur [10]) eiusdem fructus ac redditus ut postea ex iisdem augmentetur corpus praefatae vicariae. Receptor illorum est enim Joannes Vehnes.

Custos Fredericus Assweri.

Custodia valet viij mod. silig.

Aedilis Joannes Gartelsz.

Fabrica habet circiter [11]) vj equites gelr.

---

[1]) B.: In Halle xiiii Aprilis 72.

[2]) B.: Voerst.

[3]) Dit staat in B. voor den patronus.

[4]) Deze naam is in A. doorgehaald en daarboven geschreven: Albertus de Wyse.

[5]) B.: circiter L daler.

[6]) B.: diebus.

[7]) Hieronder staat in A. met andere hand: Jam institutus Albertus de Wyse, hac conditione quod revertetur ad festum paschae denuo examinandus 2da Octobris 1573.

[8]) B.: ac.

[9]) B.: posset.

[10]) In B. volgt na colliguntur: iidem fructus praedicti ut ex pecunia illa applicetur ad augmentationem ipsorum fructuum; qui constitutus est illorum fructuum receptor est Joannes Vehnes.

[11]) B.: Corpus fabricae circiter.

BATHMAN [1]).

Patrona S. Maria Virgo.

Pastor — — — — — [2]).

Collator capitulum Daventriense.

Corpus. in certis redditibus habet xxvi modios siliginis, ex elocato agro v modios siliginis [3])

Onus dominicis et festivis [4]) celebrare et contionari.

Vicarius S. Anthonii D. Henricus Zutphaniensis.

Collator pastor [5]) et dominus de Dort.

Onus unius missae in hebdomada.

Corpus xii flor. [6])

De vicaria S Catherinae inquiratur diligentur a domino de Dordt [7]).

Aedilis Willem [8]) Meyers.

Custos Joannes Custodis nihil certi habet.

Fabrica habet viginti modios siliginis et xiiii flor. [9])

LOCHEM [10]).

Patrona S. Gudela.

---

[1]) B. heeft: In Bathman 7a Aprilis 72, en aan den kant: Haec visitatio per me Franciscum de Monte, archidiaconum Daventriensem facta est.

[2]) B.: Pastor D. Bartholdus van Delft.

[3]) B.: viginti sex modios silig. Item adhuc ex elocato agro habet quinque modios silig.

[4]) B.: diebus.

[5]) B.: pastor pro tempore.

[6]) B.: flor. aur.; staande in B. het corpus voor het onus.

[7]) B.: De vicaria S. Katherinae diligenter a Domino de Dort praedicto inquiratur.

[8]) B.: Wilhem.

[9]) B.: Fabrica habet viginti modios siliginis et quatuordecim florenos aureos annuatim; komende daarna de custos voor.

[10]) B.: In Lochem 9a Aprilis 72, en aan den kant: Haec visitatio per me Franciscum de Monte, archidiaconum Daventriensem facta est.

Pastor Zutphaniense capitulum [1]) sed rector eiusdem D. Jodocus Huyer.

Corpus circiter i° flor. [2])

Onus; tenetur ad quotidianam celebrationem [3]).

Vicariae duae primae missae.

Rector unius D. Anthonius Laer [4]) alterius autem D. Anthonius Duyrkoepe.

Collatores capitulum Zutphaniense cum senatu Lochemense.

Onus unius dominicis diebus et 2ª, 3ª feriis celebrare, alterius autem 4, 5 et 6 feriis [5]); sabatho vero per vices celebrant.

Corpus utriusque circiter LX daler [6]).

Vicarius xi^m virginum D. Henricus Kansden, non residet [7]).

Collator capitulum Zutphaniense [8]).

Corpus circiter xxv daler.

Onus, ad [9]) arbitrium pastoris celebrare.

Vicarius S. Henderici D. Henricus Schenck [10]), agit sacellanum Zutphaniae [11])

Collator capitulum Zutphaniense et pater maioris conventus in Lochem.

---

[1]) B.: capitulum Zutphaniense.

[2]) B.: Corpus centum flor. aur. plus minus.

[3]) B.: Onus, quotidie tenetur celebrare.

[4]) In B. staat boven dezen naam: D. Carolus de Airszen.

[5]) B.: celebrare.

[6]) B.: LX daler vel circiter.

[7]) Dit is in A. en B. evenals de naam doorgehaald en daarboven geschreven: Joannes Hoyer; aan den kant staat alleen in B.: absens A° 74. 18 Septembris.

[8]) B.: tanquam verus pastor.

[9]) B.: juxta.

[10]) In B. staat achter dezen naam, die doorgehaald is: non residet, en aan den kant: Deservitur per Carolum de Airszen.

[11]) B.: in Zutphen.

Onus unius missae in hebdomada.
Corpus xx daler [1]).

Vicarius S. Petri et Pauli apostolorum D. Adolphus Klumper [2]).
Collator domicellus in Ansem jure patronatus.
Onus unius missae [3]).

Vicarius S Philippi et Jacobi apostolorum D. Anthonius Coloniensis [4]), residet.
Collatores conventus Windesemensis et domus Florentiana Daventriensis.
Onus celebrandi semel in summo templo [5]).
Corpus xxx daler.

Vicarius S. Anthonii D. Jodocus Huyer pastor praefatus [6]).
Collatores capitulum Zutphaniense et senatus Lochemensis alternatis vicibus.
Onus unius missae feria quarta legendae [7]).
Corpus xx daler.

XENODOCHIUM LOCHEMENSE [8]).

Vicarius S. Mariae Magdalenae in xenodochio [9]) D. Reynerus Puertener, pastor in Voerden [10]).

---

[1]) In B. staat het corpus voor het onus.
[2]) B. heeft aan den kant: personaliter deservit.
[3]) B.: in hebdomada. Valor 35 aur. flor.
[4]) In B. is boven dezen naam geschreven: D. Leonardus Lumans.
[5]) B.: in magno templo; staande het onus in B. na het corpus.
[6]) B.: praedictus.
[7]) B.: Onus unius missae videlicet feria quarta; staande dit na het corpus.
[8]) B.: In xenodochio Lochemensi.
[9]) B.: Lochemensi.
[10]) B. had: D. Reynerus Puertener, non residet, agit pastorem in Voerden; de naam is doorgehaald en aan den kant geschreven: Meynardus tho Herkel, juvenis, clericus Daventriensis, Lochemensis, en daaronder: absens et deservitur per D. Carolus de Airssen.

Collator senatus [1]).
Onus duarum missarum [2]).
Corpus xxxv daler [3]).

Officii S. Annae rector D. Hermannus Lesinck, sacellanus in Lochem.
Collator senatus Lochemensis [4]).
Onus 2 missarum dominica et feria 3a.

Officii venerabilis Sacramenti rector D. Adolphus Klumper.
Collator ut supra [5]).
Corpus viii daler.
Ouus unius missae in hebdomada feria 4.

Officium septem dolorum divae Virginis est fabricae incorporatum [6]).

Aediles Egbertus Herkelen, Meijnardi filius, Johan van Graes [7]).
Custos Andreas ter Beeck.
Senatus confert custodiam, habetque in certis custodia xviij mod. silig, [8])

LAEREN [9])
prope Lochem.

Ibidem vicaria. Rector eiusdem Anthonius Duyrcoop [10]).

[1]) B.: Lochemensis.
[2]) B.: in qualibet hebdomada.
[3]) B.: Corpus triginta quinque dalerorum; zijnde de volgorde in B. dat eerst het corpus, dan het onus en laatstelijk de collator vermeld is.
[4]) B. laat volgen: Corpus xx dalerorum.
[5]) B.: Collator senatus Lochemensis.
[6]) B.: Officium de septem doloribus d. Virginis est incorporatum fabricae.
[7]) B. laat volgen; fabrica nihil certi habet.
[8]) B.: Corpus custodiae pervenit ad octodecim modios siliginis.
[9]) B.: In Laeren.
[10]) B.: Duyrkoop.

Corpus xx daler [1]).
Collator domicellus de Verwolde.
Onus celebrandi feriis 4 et 6.

DIEPENHEM [2]).
18 Aprilis 72.

Patronus S. Joannes evangelista.
Pastor D. Hermannus Busshoff [3]).
Collator Regia Majestas jure patronatus.
Corpus circiter LXX daler [4]).
Onus dominicis et festivis [5]) celebrare et contionari necnon sabatho [6]) celebrare.

Vicarius S. Georgii Henricus ab Ensis, non residet, studet Lovanii; Rmus dedit ei spatium unius anni ut faciat se ad ordines promovere [7]) quid ni fecerit, privabitur.
Collatores domicellus Joannes de Ryperda [8]) et domina de Warmelo alternatis vicibus.
Corpus LXX daler.
Onus omnibus dominicis et festivis necnon sabatho diebus celebrandi [9]).

Aediles Joannes Coeverdus et Henricus Claephuegher [10]).
Fabrica valet annue xxiiij equites gelr.
Custos Arnoldus Custodis.
Custodia habet proprias aedes cum horto et ij½ mod. sil. [11])

1) Het corpus staat in B. na den collator.
2) B.: In Diepenhem.
3) B.: Bushoff.
4) B.: Corpus 70 daler.
5) B.: diebus.
6) B.: et et diebus sabati.
7) B.: promovere ad ordines.
8) B.: Riperda.
9) B.: Onus duarum missarum in hebdomada et tenetur omnibus festivis et dominicis necnon sabathi diebus celebrare.
10) B.: Klaephueger.
11) B.: Custodia habet in certis semitres modios siliginis et proprias aedes cum horto.

GOER [1]).

Patronus S. Petrus.
Pastor D. Remboldus Wynandi, residet.
Collator Regia Majestas.
Corpus ijc flor. aur. [2])
Onus diebus dominicis et festivis celebrare et contionari et lunae ac [3]) jovis diebus in xenodochio celebrare quod per suum praedecessorem Coeverden non fuit actum.

Vicarius divae Virginis D. Henricus Kremer, residet.
Corpus xl flor. [4])
Collator Henricus de Rechteren.
Onus dominicis et festivis primae missae [5]).

Vicarius S. Anthonii D. Gerardus Bellinckhoff, residet.
Collatores Borckmans et scabini de Goer.
Corpus xl daler.
Onus trium missarum in hebdomada.

Custos Everhardus Custodis.
Habet custodia in certis sex modios siliginis sex daleros et proprias aedes.
Fabrica habet in certis xxii flor. aur. [6])
Aediles ex parte senatus Herman Schulth, Gerar-

---

[1]) B.: In Goer 13 Aprilis 72, en aan den kant: Haec visitatio per me Franciscum de Monte, archidiaconum Daventriensem facta est.
[2]) B.: Corpus in certis habet ducentos flor. aur.
[3]) B.: et.
[4]) B.: flor. aur.; staande in B. na den collator.
[5]) B.: primam missam celebrare.
[6]) B.: Fabrica habet viginti duos flor. aur.

dus Hassels, ex parte rusticorum Roeloff ther Meere und Johan Luse [1]).

MARKELOE [2]).

Patronus S. Martinus.
Pastor D. Gerardus Schelinck.
Collator scholasticus S. Mariae Traiectensis.
Corpus L daler.
Onus dominicis et festivis celebrare et contionari.

Vicarius divae virginis Mariae [3]) D. Henricus Korten.
Collator pastor pro tempore.
Onus 3 missarum in hebdomada.
Corpus L daler [4]).

Vicarius S. Annae Everhardus Splinter, studet Daventriae [5]).
Collator ut supra.
Onus 3 missarum in hebdomada.
Corpus XXX daler.

Custos Herman Vissinck.

---

[1]) Aediles ex parte senatus { Herman Schultz. / Gerardus Hassels.
Aediles ex parte rusticorum { Roloff ter Meere. / Johan Luse.
Voorts heeft B. aan den kant: Vicaria in altari sacristriae.
Rector est religiosus in Farloe, nomine Hoevelen en daarboven Wolterus Hoevelen.
Onus duarum missaram.
Corpus XL flor.; non residet.
Praetacta vicaria non deservitur.

[2]) B.: In Markeloo 14 Aprilis 72; het authentiek extract heeft Markel.

[3]) B.: D. Virginis; het authentiek extract: D. M. V.

[4]) B. heeft het onus na het corpus.

[5]) B.: non residet, studet Daventriae; het authentiek extract stemt overeen met A.

Pastor cum buronibus confert [1]) custodiam, habetque in certis [2]) custos x modios siliginis.

Aediles Lambert Rossinck, Lambert Bruytgen, Arendt Dicking [3]).

Fabrica habet annue XL flor. de 24 st. br.

GROLLE.

Patronus ecclesiae S. Calixstus.

Pastor — — — — —

Collator ordinarius loci.

Corpus i^c flor.

Onus quotidie celebrare et diebus dominicis et festivis contionari.

Vicarius trium Regum D. Petrus Doys, decanus Daventriensis.

Collator pastor loci.

Onus duarum missarum in hebdomada.

Corpus 200 flor.

Deservitur per dominum Bernardum Clumper, fundatio subticetur.

Vicaria 12 apostolorum, super ea sunt litigantes Petrus de Lemendael et Winoldus Hillebrandi canonicus Oldenzalensis; tenetur vicarius esse actu sacerdos et personaliter residere.

Collator pastor loci.

Onus quatuor missarum.

Corpus in absentia i^c daler.

D. Wolterus Efftinck deservit.

---

[1]) B.: conferunt; het authentiek extract stemt overeen met A.

[2]) B.: in certis habet.

[3]) De Ov. Alm. heeft Duking, hetgeen uit het authentiek extract kan gelezen worden.

Vicarius S. Sylvestri D. Christophorus Wolffs, residet.

Collator pastor ibidem.

Onus celebrandi ad placitum.

Corpus i^{c} flor.

Vicarius S. Joannis baptistae D^{ns} Henricus Verheyden.

Collator ut supra.

Onus quatuor missarum in hebdomada et tempore quadragesimali quotidianae missae onus habet et requirit personalem residentiam.

Corpus i^{c} flor. equitum.

Vicarius beatae Mariae et S. Andreae ac Bartholomei apostolorum D, Wolterus Efnelionck, residet.

Collator ut supra

Nescitur onus.

Corpus iiij^{xx} equites gelr.

Vicarius S. Catherinae Henricus Hackenbroeck, studens Daventriae.

Requirit actu sacerdotem ibidem personaliter residentem.

Onus quatuor missarum in hebdomada.

Corpus circiter iiii^{xx} equites gelri.

Vicarius x^{m} martyrum D^{us} Wilhelmus Marckquerinck.

Collator ut supra.

Onus quatuor missarum in hebdomada.

Corpus LX equites gelriaci.

Vicarius S. Anthonii D. Bernardus Clunnenberch, residet.

Collator ut supra

Onus ii missarum.

Corpus 20 daler.

Pastor promisit omnium praescriptarum vicariarum copias ante Egiidii Daventriae missurum.

Harum infrascriptarum vicariarum collator est senatus Grollensis.

Vicarius S. Crucis Anthonus Keppel subdiaconus, residens.

Onus duarum missarum in hebdomada.

Corpus circiter 30 daler.

Vicarius venerabilis Sacramenti D. Bernardus Rodolphi.

Onus 4 missarum, videlicet sabatho 2, 3 et 6 feriis in hebdomada.

Corpus circiter 40 equites gelr.

Vicaria beatae Mariae in Angulo requirit personalem residentiam.

Rector eiusdem D. Rutgerus a Baer, pastor Harderwicensis.

Eiusdem collatores sunt senatus et confraternitas sartorum et cum consensu pastoris.

Onus unius missae decantandae die sabatho in qualibet hebdomada, non deservitur.

Corpus 20 equites gelr.

Vicarius S. Annae D. Joannes Camphuys.

Onus feria 3 decantandae missae.

Collator domicellus Fridericus Marhulst jure patronatus.

Corpus habet unum praedium.

Defungitur per D. Bernardum Clumper.

Aediles Gerardus then Have et Sirinus, consul ibidem.

Fabrica — — — — —

BRUMEN.

Patronus S. Pancratius.

Pastor D. Wolterus de Brun.

Collatrix abbatissa in Elten.

Corpus ex certis agris et praediis circiter LXX daler.

Onus dominicis et festivis diebus celebrandi et contionandi necnon singulis diebus veneris celebrandi.

Vicarius beatae Mariae virginis D. Joannes Schetter praepositus Zutphaniensis.

Collator pastor cum aedilibus.

Haec vicaria requirit actu sacerdotem personaliter residentem.

Habuit hactenus proprium calicem sed non scitur ubi sit.

Onus duarum vel trium missarum in hebdomada, non curavit deserviri abhinc tribus annis.

Corpus ultra ii^{c} equites gelr.

Colonus Roeloff Vuercampe habitans Daventriae in de Papestraete.

Sunt in eadem ecclesia tria consecrata altaria et unum non consecratum, habentque nisi unum calicem.

Fabrica nihil certi in redditibus habet; diligentia tamen aedilium valet ex fructu pomorum ac arboribus aliis, necnon columbis et aliis similibus circiter xxv flor. aur., aliquando etiam xxx flor.

Custos Gerardus Gerardi. habet certi tres vel quatuor florenos.

Aediles Henricus van Scharpestene et Henricus Oeleslaegher.

Henricus Vree ibidem habitans contraxit matrimonium clandestinum sed non sciunt nomen mulieris.

SPANKEREN.

Patronus S. Petrus.

Pastor D. Remigius Top.

Collator Philippus van Riesenback.

Onus festivis et dominicis diebus celebrandi et contionandi necnon diebus veneris sacrificandi in hebdomada.

Corpus in siligine circiter L daler.

Nulla ibidem est fabrica, nullos habet aediles, sed ipse pastor tenetur ipsam ecclesiam et eiusdem lumen ac omnia necessaria suis sumptibus.

Estque parva parochia non habens 40 communicantes, sed est antiquissa ecclesia totius Veluae.

Custos Otto Joannis.

Custodia valet virciter x daler.

Retulit nobis pastor quod commendator terrae tenetur ad reparandum sepem ipsius cemiterii quam milites guesii abstulerunt.

ELLEKOM.

Patronus S, Nicolaus.

Pastor D. Anthonius van der Borch.

Collator capitulum Zutphaniense.

Corpus ex agris, decimis et certis redditibus circiter LX daler.

Onus singulis dominicis et festivis diebus celebrare et contionari.

Vicarius S Nicolai D. Arnoldus, sacellanus in castro Middach.

Collatrix domicella in castro Middach.

Corpus — — — — —

Onus celebrare missam divae Annae diebus martis, in hebdomada, non fecit a tempore quo pastor residerit.

Officium divae Annae est annexum custodiae, habetque onus unius missae quam legit pastor.

Collatrix domicella Middach.

Corpus circiter xxxx flor.

Ipse pastor fungitur officio custodis custodiens claves ecclesiae conduxitque custodem, qui singulis dominicis et festivis diebus venit ex Renen ibidem cantatum missam.

Fabrica habet in certis circiter viii daler.

Habent tres calices, duo custodiuntur in castro Middach.

Aediles Gisbertus Lucas colonus in Middach, alter brevi obiit.

Singulis annis reddunt receptorum et expositorum rationem coram pastore et communitate.

DIEREN.

Vicepastor D. Rodolphus de Wamoe, Kuckanus, presbyter Rurelmondanus, habet a commendatore terrae singulis annis iiii[xx] flor. carolinos.

Custos Sandrinus, ipse et percipit a commendatore singulis annis vi daler.

Non habent fabricam neque aediles.

VAESEN.

Patrona S. Ursula cum sodalibus.

Pastor D. Wilhelmus Joannis.

Collatores summus Pontifex et Regia Majestas alternatis vicibus, ipse obtinuit a Regia Majestate habuitque institutionem ab Archiepiscopo.

Onus dominicis et festivis diebus celebrandi et contionandi.

Corpus ex possessione agrorum circiter XL flor,

Vicarius S. Spiritus dominus Pereginus van Heerde, residet.

Collator domicellus Isendoren.

Corpus circiter XL flor.

Onus trium missarum in hebdomada. videlicet sabatho et 2 ac 3 feriis; non requirit personalem residentiam.

Vicarius S. Annae ipse pastor est [1]).

Collatores pastor cum pago.

Onus juxta fundationem debet esse actu sacerdos et personaliter residere, teneturque esse ludimagister et organista et dominica, martis et mercurii diebus celebrare in hebdomada.

Corpus ex certis agris et redditibus circiter xxv modios siliginis

Ipse pastor est paratus resignare, si sciret aliquem bonum sacerdotem velle ibidem residere.

Officii S. Crucis rector D. Peregrinus praefatus.

Collator proximior in sanguine domini Joannis then Holten, defuncti pastoris illius officii fundatoris, sed pastor dicit eius collationem spectare ad pastorem et aediles pro tempore.

Onus feria 6 celebrandi.

Corpus circiter xii flor.

Custos Wilhelmus Petri.

Custodia habet in certis x flor.

Fabrica valet annue circiter xvi flor.

Aediles Regnerus Joannis, Joannes Gerardi et Joannes Joannis.

Quotannis reddunt receptorum et expositorum rationem coram pastore et communitate.

Memoria Theodericus Besz.

SALLICK [2]).

Patronus ecclesiae S. Nicolaus.

---

[1]) De drie laatste woorden zijn doorgehaald en daarboven geschreven: D. Joannes then Holten, pastor in Epe.

[2]) Aan den kant: Visitatio facta per D. vicarium generalem prima Maij anno 1574 et secunda 14 Septembris anna 1575.

Pastor D. Joannes Sanderi a Colderveen prope Stienwijck, Traiecti ordinatus sacerdos, studuit Zwollis.

Collator curae domicellus Joannes de Bouckhorst.

Redditus ex agris habet in certis LXXX flor.

Onus dominicis et festivis contionandi et celebrandi necnon bis in hebdomada celebrandi. Ipse fuit sex annis pastor habuitque in festo paschae ultime praeterito centum et LXXV communicantes.

In eadem ecclesia est vicaria in honorem divae Virginis erecta sed nullum habet rectorem; ex cuius fructibus domicellus de Buckhorst administrat pastori xiij florenos aureos, reliquos ipse percipit.

Custos dicit quod ante triginta annos, dum ipse custos factus est, residebat super eadem vicaria unus vicarius nomine Heere Henrick Geerts, eo defuncto successit ei D. Sanderus, qui postquam pastoratum in Iselmuyden consequutus fuisset, dictam vicariam dimisit et postea nullum amplius habuit rectorem, sed domicellus de Bouckhorst occupat et convertit in suos usus agros et bona ad eandem pertinentia.

Ibidem est altare erectum in honorem S. Annae sed nullam fundationem ibidem esse aiunt.

Custos Henricus Burchardi, laicus.

Custodia praeter accidentalia nihil certi habet quae ascendunt circiter ad xii florenos.

Aeditui Cornelius Joannis et Gerardus Gerbrandi.

Reddunt singulis annis coram pastore et domicello de Bouckhorst receptorum et expositorum rationem

Fabrica habet in certis xv½ florenos aureos.

Et praeterea habet unum praedium quod communitas concessit in usum fabricae valens circiter xiii flor. aur.

Communicantes circiter ij^c^.

CAMPERVENE.

14 May 74 et 2a visitatio anno 1575 14 Septem.

Patronus ecclesiae S. Nicolaus.

Pastor Wickboldus Gesinck, residet; obtinuit institutionem a Rmo nostro abhinc duobus annis.

Collator capitulum Daventriense, vero tanquam turnarius ei dedit.

Corpus ex agris et pascuis circiter LXXIX flor et proprias aedes.

Onus dominicis et festivis diebus celebrandi et contionandi.

Item in eadem ecclesia sunt adhuc tria altaria, duo tantum consecrata, unum in honorem S. Annae, alterum in honorem divae Virginis et Anthonii, sed nihil est desuper fundatum. Hactenus tamen solebant esse confraternitates quae in hebdomada curabant fieri unum sacrum, sed quoniam pagus multis et variis solutionibus et intertentionibus militum gravatur adeo omittuntur.

Aediles Hermannus Henrici et Bartholdus Henrici; quotannis coram pastore et schulteto Campensi reddunt receptorum et expositorum rationem.

Fabrica habet in certis circiter XXV flor.

Custos Petrus Bernardi, laicus conjugatus.

Custodia habet in certis VIII flor.

Habet nisi unum calicem et unicam casulam.

Fuerunt in festo paschatis trecenti communicantes minus 18.

OISTERWOLDE.

14 Maij 74 et 2da visitatio facta est 14 Septem. anno 1575.

Patronus S. Nicolaus.

Pastor Ludolphus Wamincx Zwollensis [1], anno

---

[1]) Deze naam is doorgehaald en daarboven geschreven: Andreas Oustrebeke.

66 institutionem habuit ab officiali Sancti Petri Traiectensis.

Collator Abbas in Weerden.

Corpus circiter LXXV flor. et proprias aedes.

Onus dominicis et festivis celebrandi et contionandi.

Habet circiter iii^c communicantes.

Est in eadem ecclesia altare in honorem divae Virginis consecratum sed nihil desuper fundatum est.

Vicarius S. Anthonii Joannes Foeckinck, studet Hardewici; habet residentem dominum Joannem Luck.

Collator familia Foeckinck.

Corpus neque onus ignorant sed audierunt quod vicarius non teneatur nisi ad celebrationem unius missae in hebdomada et hoc in dominica die.

Aediles Andreas Henrici et Egbertus Luck; reddunt rationem quotannis coram pastore et schulteto.

Fabrica habet in certis circiter L flor.

Custos Gerardus ab Hasselt conjugatus.

Custodia habet proprias aedes et in certis vij daler

Habent nisi unam casulam et unicum calicem pertinentem ad vicariam S. Anthonii.

OMMEN.

xxiiij Septembris Anno 1575 [1]).

Patrona ecclesiae S. Brigida.

Pastor D Arnoldus Sloett [2]).

Corpus LXXX mod. silig. vel circiter in specie.

Collator Regia Majestas [3]).

---

[1]) **B.: Visitatio parochialis ecclesiae Ommensis facta 24 Septembris anno 1575, en aan den kant: Per me Franciscum de Monte, archidiaconum Daventriensem.**

[2]) **B.; Sloeth; staande de patrona in B. na den pastor.**

[3]) **Deze staat in B. voor het corpus.**

Onera dominicis et festivis diebus sacrum et concionem facere, insuper feria 3, 5 et 6 ad missam obligatur.

Vicariae sancti Anthonii possessor Dnus Bernardus Schwollensis, residet.

Corpus valet xxviii mod. silig. habet propriam domum.

Onera singulis festivis diebus praedicabilibus et mercurii hebdomadatim celebrare missam.

Collatores pastor et schabini Ommensis oppidi.

Vicariae S. Mariae virginis rector D. Joannes Theodorici, residet.

Corpus xxv mod. silig. et proprias habet aedes [1]).

Onera sabbatis diebus celebrare missam.

Idem rector dixit se habere festivis diebus primum sacrum; pro quo petitionem habet per oppidum et totam parochiam, dominicis quoque diebus teneri ad primam missam tanquam vicepastor.

Vicariae S. Crucis.

Vicariae sanctae Trinitatis in xenodochio sancti Spiritus possessor Dnus Bernardus Wullener [2]), residet.

Corpus xvi mod. silig. vel circiter, octo floren. aur. quos habet pro decimis praedii Laer, Ernesto Mularth pertinentis, habet et pratum juxta oppidum Ommensem situm.

Onera singulis septimanis, diebus mercurii et veneris celebrare missam.

Collator Ernestus Mularth jure emptionis.

Aeditui in oppido Ommensi morantes Gerardus Maessens [3]), annorum septuaginta et Wilhelmus Hermanni alias Becker annorum circiter L vel LV dicentes se nunquam novisse rectorem vicariae sanctae Crucis.

---

[1]) B.: et proprias aedes.

[2]) B.: Wllener.

[3]) B.: M esz.

Redditus fabricae ecclesiae, duae decimae valentes annue circiter xvi modios siliginis; de his pastori ii mod. et unum modium hordei et pauperibus sex mod. siliginis quotannis administrantur. Adhuc fabrica in certis habet ii½ modios siliginis.

Custodis nomen Christofforus; in certis habet [1]).

Habet petitionem manipulorum per totam parochiam.

IN HAMMIS

visitatio facta per Rum 26 Septembris a 1575 [2]).

Patrona S. Maria Virgo.

Nomen pastoris residentis D. Henricus Lubbertinck [3]).

Collator praepositus S. Petri Traiectensis.

Corpus curae duo praedia nempe Wedelinck et Wenecampe [4]) in parochia Hammis sita, praeterea xvij mod. silig. ex variis fundis in Ham [5]) et Ommen sitis, cum domo dotis.

Onera dominicis et singulis diebus festivis celebrare et contionari.

Vicariae divae virginis Mariae rector D. Joannes de Deveren, residet.

Collatores pastor cum praecipuis heredibus parochiae

Corpus quatuor decimae in Arrien, jurisdictionis Ommensis valentes circiter XL flor. annue, adhuc v flor. ex bonis matronae de Twikeloe [6]) in parochia Hammensi.

Onus ij sacra diebus mercurii et veneris. Tenetur ratione

---

[1]) B.: Christophorus Vorkunck in certis habet.

[2]) B.: Visitatio in Hammis per Rum facta 26 Septembris anno domini 1575a, en daaronder met andere hand: per me Franciscum de Monte, archidiaconum Daventriensem. Deze visitatie staat in B. voor die van Ommen.

[3]) In B. staat de patrona na den pastor.

[4]) B.: Verdelinck et Wemekamp.

[5]) B.: Hammen.

[6]) B.: Twickello.

fundationis assistere pastori tanquam capellanus [1]; habet proprias aedes.

Vicariae beati Antonii possessor D. Laurentius Hellender [2] pastor in Losserenn, non residet neque deservire curat.

Collatores pastor et heredes Lambertus et Wicherth [3].

Redditus xiiij aur. ex bonis Hermanni de Voerst

Item ij mod. ex praedio Halle.

Item v vel vij mod. silig. ex bonis domicellae de Twickel [4].

Item iij vel iiij aur. ex domibus Zwollensibus [5] et Ommensibus.

Habet et campum vel hortum valentem annue xii vel xiiij aur cum propria domo.

Onera feriis 3, 5 et sabbati infra hebdomadam celebrare missam.

Vicaria beatae Annae non habet rectorem neque ab xviij annis habuit; videtur suppressa.

Collatores pastor ecclesiae cum aedituis.

Redditus L vel LX aureos vel circiter; verum heredes Mariae ter Borch cum suis diviserunt bona, excepto quod ex permissione praepositi Voerthuisi [6] et Luininck singulis annis pauperibus dent xviij flor. Curetur ut per fiscum citetur ad reddendam rationem.

Aeditui Joannes Dubbinck, Bonkinck, Geersenn et Goeswinus Lampertinc [7].

---

[1] B.: cappellanus.
[2] B.: Hollander.
[3] B.: Lamberts et Wichertz.
[4] B.: Twickello.
[5] B.: Swollensibus.
[6] B.: Voirthusii.
[7] B.: Aeditui Joannes Doubbinck, Bookinck, Bersen et Gosuinus Lampertinck.

Fabrica valet annue circiter xx flor. in certis.

Custos Henricus Henrici Eskens [1].

Custodia annue habet xxxx flor. vel quasi.

Habet praeterea tempore messis petitionem manipulorum et domum custodiae cum annexo fundo.

Collatores pastor cum heredibus.

---

[1]) B.: Esskensz.

INDEX VAN HANDSCHRIFT A.

AANHANGSEL.

COPIA.

Haec sunt ecclesiae curatae Archidiaconatus Daventriensis et ipsarum ecclesiarum taxa; primo

Ecclesia Campensis . . .	LX libr.
Zwollensis . .	C libr.
Ommen . . .	XL libr.
Dozeborg. . .	L libr.
Doetekum . .	XL libr.
Logchem . . .	XL libr.
Steenre . . .	XXIIII libr.
Novum oppidum Zutphaniense . . .	XIIII libr.
Keppele . . .	XXV libr.
Wichmunde .	XII libr.
Roderloe . . .	X libr.
Dremethe . .	XV libr.
Angherloe . .	XV libr.
Hummele . .	XIII libr.
Warensfelde .	XXV libr.
Voerden . . .	XV libr.
Almen	XV libr.
Goetsloe . . .	VIII libr.
Eenese . . .	XII libr.
Camperveene .	XII libr.
Yselemuyde .	XXV libr.
Wilsem . . .	XV libr.
Genemuyden .	XII libr.
Staphorst . .	VIIII libr.
Ruwene . . .	VII libr.

Haszelt . . .	XXV libr.
Zantlake . . .	V libr.
Dalveszem . .	XXV libr.
Raelte	XXX libr.
Heyne	III libr.
Nyensteden . .	XL libr.
Hemis	X libr.
Berghen . . .	III libr.
Hamme . . .	XVI libr.
Halendoren . .	XXV libr.
Wye.	XII libr.
Olste	XII libr.
Wesepe . . .	IX libr.
Wilpe	XX libr.
Twenloe . . .	XVI libr.
Wolde	X libr.
Batmen . . .	XIIII libr.
Nyebroeck . .	VIII libr.
Ecclesia b. Mariae Daventriensis	XXV libr.
In Monte ibidem	XXX libr.
Item Coten . .	XV ℔
Item Decanus et capitulum Zutphaniae .	C ℔
Summa taxae praedictae	X^{c}LXIIIIJ ℔

INDEX VAN HANDSCHRIFT B.

[1]) **Aan den kant staat: Cenobium.**
[2]) **Lees: Garderen.**

Op folio 48 verso van B. staat, zonder vermelding van plaatsnaam, het navolgende opgeteekend betrekkelijk

ZALK.

Visitatio facta xxvij Julij xvcLxxiiij per D. Everardum Stheszen ex commissione Rmi.

Patronus ecclesiae est sanctus Nicolaus.

Pastor est D. Joannes Sanders, residet.

Onus festivis, etc.

Valor centum flor.

Collator est domicellus de Bronchorst.

In eadem ecclesia sunt vicariae tres extinctae.

Op folio 50 recto staat het navolgende opgeteekend zonder vermelding van plaatsnaam.

[NETTERDEN] [1]).

Visitatio facta in diem xxv Septembris ao Lxxiiij [2]).

Pastor est Cornelius Budinck.

Patronus est beata Virgo.

Valor xL daleros.

Onus plenae curae.

Collator est pro tempore Regia Majestas.

---

[1]) Ofschoon de plaatsnaam ontbreekt, heeft deze visitatie op Netterden betrekking blijkens het exemplaar van Lindeborn, waarvan in de inleiding en op blz. 104, noot 1, melding is gemaakt.

Daarin toch staat naast Netterden (cap. xii § vi), waarvan Lindeborn tijdens de uitgaaf zijner Historia niets wist, een uittreksel uit deze visitatie.

[2]) Aan den kant staat: solutum est pro juribus visitationis.

Vicaria divae Mariae virginis.
Rector est Rabo Philippi, residet.
Onus habet trium missarum.
Collator est Jan Mom.

Vicaria sanctae Crucis vel Catharinae.
Rector est juvenis nomine Oeswaldus Dielen, habitans in Italia. Deservitur per D. Ottonem Tuys.
Collator vidua Deelen.
Onus trium missarum in septimana.

Vicaria divae Mariae ad Nives.
Rector est filius Hoonen, habitans in Westerfort; deservitur per Joannem Cleves.
Onus trium missarum.
Collator Hoonen.

Officium divi Anthonii.
Collatores seniores confraternitatis cum pastore loci et judice.
Rector D. Joannes Cleve, residet in loco.
Onus duarum missarum.

Vicaria divae Annae.
Rector est D. Otto Tuys, habitans in Sevenaer, deservit personaliter.
Onus trium missarum.
Collatores pastor cum judice et aedituis.

Extra ecclesiam parochialem est capella divi Anthonii.
Rector D. Rabo Philippi.
Onus trium missarum.
Collator Regia Majestas.
Custodia, custos est Joachimus a Welle.
Aediles Joannes scribae pagi.

Op folio 50 verso begint de visitatie van den Ham; op folio 51 recto die van Ommen; na vele onbeschreven bladzijden volgt:

[KAMPEN].

Visitatio facta in Campis viij May xv^cxxxv [1] per me Franciscum de Monte, archidiaconum Daventriensem.

De cura ut supra.

Vicaria Aldegundis.

Rector D. Gerbrandus Joannis, senior Campensis, celebravit primitias ab anno xix.

Onus vicariae est duarum missarum in hebdomada.

Collator, a quo obtinuit, fuit mater; successit in locum matris, post eum succedit soror et heredes praedictae sororis.

Idem altare habet aliam vicariam onere et valore aequalem.

Rector dictae vicariae est Quirinus Ecberti, studet Swollis [2].

Deservitur per praedictum Gerbrandum Joannis.

Solent providere de ornamentis et aliis necessariis ad altare die wolwevers; periit autem congregatio; sic non possunt cogi ad restaurationem: supersunt calix et casula quas dicto altari restituerunt.

Vicaria sancti Eligii. Joannes Swarchot Hasselensis obtinuit jure devoluto ab episcopo Traiectensi [3].

Collator alioquin est D. Joannes Peregrini ex parte paterna.

Rescribitur ad LX flor.

Onus trium missarum in hebdomada; deservitur per Joannem Peregrini sed duntaxat celebrat duas missas; tertia omittitur.

Secunda Eligii. Vicarius est D. Joannes Peregrini.

---

[1] Lees: xv^cLXXXV.

[2] Aan den kant staat: absens.

[3] Aan den kant staat: absens, dubitatur de institutione; dicitur religiosus in Sepikeloo.

Rescribitur ad xxii golden gulden.

Onus duarum missarum.

Perierunt multa bona vicariae per resartionem aggerum.

Dictum altare male ornatum. Fabri ferrarii [1]) concedunt sua ornamenta ut non peteret vicario; non habet antipendium nec cortinas.

Item rector est praedictus D. Joannes Peregrini memoriae altaris sanctae Cunerae.

Procuratores memoriae pro hoc tempore sunt Lambertus Baers pistor, Lafferus Sticker [2]).

Jubent celebrari duas missas in hebdomada nempe dominica et mercurii.

Mercurii cantatur missa sancti Anthonii.

Vicaria sancti Lazari et sororum [3]).

Primus vicarius est D. Gerbrandus Joannis Campensis.

Rescribitur ad xxx flor. aureos.

Onus quinque missarum.

Deservit personaliter.

Collator praedictae vicariae Joannes De Boocop.

Secundus vicarius in dicto altari est D. Petrus Berner Swolanus [4]); residet in Frisia pastor; aequalis est primo in fructibus et onere.

Deservitur per D. Joannem Theodorici.

Collator est Jutta Berner.

Altare caret antipendio et caetera; solent praetores praedicto altari uti.

Vicaria Jacobi et Catharinae.

---

[1]) Aan den kant: connoscendi erant magistri fabrorum.

[2]) Aan den kant: memoria quod postponatur istud cum reliquis officiis.

[3]) Aan den kant: Ornamenta praedicta altaris procurat dictus rector suis sumptibus; secundus nihil ad hoc contribuit.

[4]) Aan den kant: absens.

Rector est D. Wilhelmus Mathiae, residet.
Collator est Simon Glaue nomine uxoris.
Rescribitur ad xxx flor. aureos.
Onus incertum; commissum est conscientiae ipsius rectoris.

Altare praedictum non habet antipendium uti altararia quaeque non habent nec cortinas, quae non videntur usque adeo necessariae.

Vicaria in altari transfigurationis Domini.
Primus rector est Lambertus Joannis [1]), residet.
Confert curatus sanctae Agnetis..
Rescribitur ad xv flor. aureos.
Onus duarum vel trium missarum in hebdomada.
Memoria; perierunt v philippei aurei qui assignata erant super domo licentiati Vecht; sita est domus in regione xenodochii Gertrudis, Rudolfus de Venne vendidit praedicto licentiato Vecht, dictus Rudolfus de Venne aliquando solvit praedictos philippeos: in venditione non fuit expressum onus praedictorum philippeorum, habet litteras sigillatas proprio sigillo sic ut non excedat personam.
In eodem altare est officium perpetuum.
Officians est D. Jacobus de Platea Solbeekensis in Clivia (?).
Onus dicti officii est trium missarum.
Praedictum altare habet necessaria ut supra reliqua; situm est in fine ecclesiae apud sepulchrum Christi.
Imprimis dictum officium habet redditum xxv flor. carolinorum super civitate Leidensi (?).
Item adhuc habet praedium situm in Kuenere, quod pendet annue xxxii flor. aureos.
Item in eodem loco de Kunere habet redditum vi flor. uno st. minus.
Item in pago de Oudemarck ii½ flor. aureos minus i oort.

---

[1]) Hierboven staat: sc. pastor.

Item in oppido Campensi habet redditum iiij flor. aur.

Onera ipsius officii — — — — —

Imprimis habet dictus officians redditum, quem tenetur recipere et distribuere, tot Woenhuysen een haft [half?] vat botteren.

Item tot Yselham recipit iiij modios siliginis.

Item iij flor. aureos in Kuenere.

Item iiij flor. aureos pro oleo lampadis sacramenti, quod sufficere non potest [1]).

Vicaria sanctae Catharinae est D. Henricus de Heerda.

Collator Agnes van der Helle, Swollana.

Valet xxx golden gulden.

Onus trium missarum.

Alia est vicaria in praedicto altari.

Rector est Reynerus Jacobi secretarius civitatis Campensis [2]), non gaudet praesentiis.

Valet xii flor.

Onus unius missae.

Collatores praedictae Swollanae.

Deservitur per praedictum Hendricum de Heerda.

Vicaria sancti Georgii.

Rector est D. Franciscus de Oosterhoe, agit Lewardiae [3]).

Valet L flor. aureos.

Onus duarum missarum.

Collator familia de Hacfort et Raasweet.

Deservitur per D. Hendricum de Heerde.

---

[1]) Aan den kant: Praedictum altare habet proprium calicem, cortinas sed non antipendium, sicut reliqua non habet.

[2]) Aan den kant: absens.

[3]) Aan den kant: solvit officiationem pro ao LXXiiij; absens.

Altare praedictum Georgii habet cortinam sed non antipendium et habet propria ornamenta.

Solet habere proprium calicem sed ablatum.

Vicaria sanctae Crucis Jasperus Henrici.

Valet xxxii flor. aureos.

Onus duarum missarum in hebdomada.

Collatores senatus cum aedilibus.

Habet idem rector annexum onus primae missae ex quo percipit XL flor. aur.

Aeditui cum provisoribus conferunt praedictum officium.

In eodem altari, ubi existit vicaria sanctae Crucis fundata, officium est fundatum quod deservitur per D. Everardum Witte.

Onus quatuor missarum ad libitum.

Collator familia de Schoer.

Valor xxx flor. aur.

Intertinent praedictum altare die gilden van wevers, te weten die linwevers.

Altare fundatum in honorem sepulchri domini [1]).

Habet unum officium.

Officians est Dnus Tilmanus Hermanni.

Onus habet trium missarum in hebdomada diebus dominicis et festivis circa secundam missam.

Valor est XL flor.

Collator est senatus Campensis.

Vicaria beatae Mariae virginis in sole.

Rector est D. et Mag. Joannes Bernardi.

Onus trium missarum.

Certam missam habet dominicis diebus ratione sodalitii fabrorum lignorum; reliquas ad libitum.

Collator est Goesvrunt ten Yndicht, Campensis.

Valet xxv gulden, comprensa habitatione.

---

[1]) **Aan den kant staat: In capella senatorum.**

Vicaria sancti Mathiae apostoli.

Rector est Jacobus Cunerdorff scolasticus sancti Salvatoris [1].

Collatrix Emma de Vos.

Obtinet praedictus jure devoluto.

Officians vel deservitor est dominus Joannes Bernardi.

Valor c flor. aur.

Onus trium missarum.

Vicaria trium Regum.

Rector est Hendricus Cuneredrof decanus Arnemensis.

Valor xxx flor.

Onus duarum missarnm.

Deservitur per pastorem in Ens profugum, qui praetendit actionem ad curam iu Emeloer [2].

Collator scholasticus sancti Salvatoris Cunerdorf ex sua progrenie.

In altari non sunt cortinae; situm est altare in ambitu chori; neque ornamenta neque calix; nam debet procurare rector.

Vicaria sanctae Agathae. Rector est D. Aegidius Vessenius.

Collator aediles una cum familia fundatoris simul; familia est de Linden [3].

Valor xxxiij flor. aur.

Onus redactum est ex quinque missis ad tres missas.

Altare [4]) satis ornatum; habet calicem stanneum et ornamenta pertinentia ad praedictam vicariam.

---

[1]) Aan den kant: absens.

[2]) Aan den kant: absens.

[3]) Hierachter staat: successit familia de Domseler.

[4]) Aan den kant: In hoc altari Agathae est fundatum officium primae missae, officians est Jasperus Hendrici.

Obtinet Wessenius officium in praedicto altari annuarium [1]), ex quo tenetur ad duas missas ad beneplacitum pastoris Campensis ex fundatione Harlemeer.

Altare praedictum est annexum curae ut pastor teneatur ad omnia necessaria, habet quaeque necessaria; utuntur qui celebrant in eo altari ornamentis ipsius fabricae.

Vicaria divi Erasmi prima est Albertus de Coerbeeke, studet Coloniae [2]).

Collatores sunt Lubbe Houppenbrousche et monialis conventus sanctae Agnetis.

Corpus quadraginta flor. aureorum.

Deservitor est — — — — —

Onus unius missae.

In eodem altari sunt adhuc duae vicariae et illae unitae sunt per ordinarium Traiectensem in usum Joannis Cunerdroff ad eius vitam tantum [3]).

Collator illarum est Jacobus de Lege et Jacobus Cunerdroff.

Corpus L flor. aur.

Onus quatuor missarum in hebdomada.

Deservitores Joannes Peregrini et Gerbrandus Joannis.

Altare praedictarum vicariarum caret cortinis, altera mappa; nulla habet ornamenta nec calicem.

Unicam habet mappam.

Vicaria sancti Andreae apostoli M. Joannes Scepeler, studet Lovanii [4]).

Collatrix est Lubbe Oppebracx brigitta ad sanctam Agnetem.

Valor XL flor. aur.

---

[1]) Aan den kant: altare annuarium.
[2]) Aan den kant: absens.
[3]) Aan den kant: absens.
[4]) Aan den kant: absens.

Deservitur per Minoritas.

Onus quinque missarum in hebdomada incertis diebus.

Altare habet ornamenta calicem stanneum et etiam reliqua cortinas et relliqua uti alia altaria.

Vicaria sancti Michaelis.

Rector est Dnus Jeremias Carolii Campensis [1].

Valor XL flor.

Onus, uti refertur a deservitura, duarum missarum.

Deservitor est D. Hendricus de Heerde.

Collator Catherina soror rectoris una cum familia.

Altare caret cortinis et tabula altaris medio ostio.

Vicaria undecim millium Virginum.

In altari undecim millium virginum rector filius Joannis Rengers [2].

Deservitor est M. Lambertus Joannis.

Onus trium missarum in hebdomada; diebus dominicis et festivis tenetur celebrare, finita concione, missam in quantum astrictus sodalitio portatorum saccorum.

Collator jouffre ten Water, joufvrou ter Helle.

Valet annue XL flor. aur.

Altare habet dumtaxat ornamenta sed nec calicem nec cortinas [3].

Vicaria Joannis baptistae [4].

Onus duarum missarum.

Valor XX flor. aur.

Collator Peregrinus van Indick pro hac vice.

---

[1]) Aan den kant staat: absens.

[2]) Aan den kant staat: absens.

[3]) Aan den kant staat: Visitatum est altare et repertum ut infra habere.

[4]) Hierachter staat in parenthesi: Vacat per mortem heredum de Assendorp.

In eodem altari [1]) sancti Joannis est officium.
Officians est D. Jacobus de Vilsem.
Collatores praedicti Hendrica de Oldenbroeck, agens Swollis.
Onus illius officii est trium missarum in hebdomada.

Vicaria beatae Mariae virginis scabinorum.
Rector D. Arnoldus Brant, non residet [2]).
Officians est Joannes Peregrini.
Onus duarum missarum.
Determinata est altera missa die sabbati.
Collatores confratres memoriae scabinorum.
Valet xxx flor. aur.
Praedictus vicarius est sacellanus confraternitatis scabinorum.

Vicaria prima sanctae Crucis in capella ante chorum.
Rector est D. Jacobus de Vilsen.
Onus trium missarum cum media.
Valor LXX flor. aur.
Collatores senatus Campensis.
Secunda vicaria sanctae Crucis in eadem capella.
Rector D. Theodoricus Nepos Campensis.
Collator praedictus D. Theodoricus una cum familia.
Valor xxix flor. aur.
Onus trium missarum in hebdomada.

Vicaria sanctorum Petri et Pauli.
Rector est Conrardus Berner [3]), fuit executor curiae episcopalis.

---

[1]) Aan den kant staat: Visitatum est altare, repertum est habere unicam mappam; reliqua omnia desunt.

[2]) Aan den kant staat: absens en visitatum altare repertum carere mappis, cortinis, calice.

[3]) Aan den kant staat: absens en in eodem altari est sodalitium pistorum qui jubent in eodem altari celebrari missam diebus dominicis. Praedictum altare habet necessaria.

Collator mater Judicht Berner et pater brigittarum alternatis vicibus.

Deservitor est Gerardus Kistemaker.

Valor xxx flor. aur.

Vicaria sanctae Barbarae.

Rector M. Stephanus Piggius [1]).

Collator pastor Campensis.

Valor XL flor. aur.

Onus duarum missarum.

Deservitur per D. et magistrum Lambertum Joannis Ludimagistrum.

In eodem altari sanctae Barbarae est officium.

Officians est D. Jacobus van der Strate.

Onus duarum missarum.

Collator jouffrou Christina Lentinx et procurator in tempore sanctae Crucis.

Valor x flor. aur.

Vicaria sanctorum Simonis et Judae.

Rector est rector scholae.

Collatores senatus Campensis.

Valor LXX flor. aur.

Onus trium missarum cum dimidia.

Alternis diebus dominicis tenetur celebrare missam ratione sodalitii latomorum.

Proposuit senatui de ornamentis et aliis necessariis procurandis.

SEQUUNTUR ALTARIA
IN QUIBUS NON SUNT FUNDATAE VICARIAE.

Altare [2]) Cunerae habet fundationem confraternitatis eiusdem virginis.

---

[1]) **Aan den kant staat: absens en visitatum est altare et repertum est habere unicam mappam et deesse cortinas et alia ornamenta.**

[2]) **Aan den kant staat: in hoc altari detinent calicem, pertinentem ad vicariam Aldegundis; habet praedictum altare necessaria, cortinas et alia.**

Officians D. Joannes Peregrini.

Onus duarum missarum festivis et dominicis.

Tertiam tenetur cantare de sancto Anthonio in eodem praedicto altari, feria quarta hora septima.

Officians recipit pro stipendio xv aur.

Altare sanctae Annae sodalitium nautarum habet officiantem D. Joannem Glau [1].

Onus dominicis diebus et festivis tenetur hora octava celebrare missam et feria 3 tenetur cantare missam de sancta Anna, praedicta hora.

In eodem altari est praeterea officium aluid quod obtinet praedictus D. Joannes Glau.

Collatores praedicti officii est familia de Glau et Cunerdorff.

Valor xLiii aur.

Onus trium missarum ad libitum.

Altare sacramenti habet duo officia fundata in praedicto altari; prius officium obtinet M. Wilhelmus Mathiae.

Collatores familia de Iselmuyde.

Valet xx flor. aur.

Onus duarum missarum ad libitum.

Alterum officium deserviunt Minoritae; tenentur ad quatuor missas.

Percipiunt xxv flor. aur.

Collatores familia de Veno.

Altare animarum est notatum circa vicariam sanctae Agathae.

Altare divae Virginis habet sodalitium sartorum, qui jubent celebrari diebus dominicis celebrari missam hora octava; altare praedictum non habet necessaria nec mappas nec cortinas.

---

[1]) **Aan den kant staat: Habet praedictum altare necessaria, praeter quod habeat unicam mappam.**

Altare Crispini et Crispiniani habet sodalitium sutorum qui quoque ut supra solent habere officiantem qui celebraret praedicta hora; habet dumtaxat unicam mappam.

Altare in honorem sepulchri Domini in capella scabinorum est notatum circa altare sanctae Crucis.

Altare sancti Thomae habet fundatum officium; qui obtinet dictum officium est Nicolaus Groeske [1].

Deservitor est D. Gerbrandus Joannis.

Habet onus duarum missarum ad libitum.

Valet L flor. aur.

Collatores Susanna Mulert et Magreta Mulert.

Altare [2] sancti Nicolai habet sodalitium mercatorum. Solebant jubere celebrari dominicis et festivis diebus missas et pro tempore continuant per D. Franciscum Joannis.

APUD BRIGITTAS.

Est fundatum officium in altari sanctorum Philippi et Jacobi, Lucae et Marci, Mauritii et sociorum.

Rector officii Hendricus Cunerdorff, decanus Arnemensis [3].

Onus quatuor missarum.

Deservitur per pastorem de Ens.

Collator Simon Glau, Jans ende Jacop Cunerdorp et Simon Cunerdorf.

Valor L flor. aur.

In eodem templo est vicaria beatae Mariae virginis et aliorum sanctorum, quod dicitur incorporatum cenobio brigittarum.

---

[1]) Aan den kant staat: absens en altare habet necessaria.

[2]) Aan den kant: Altare habet quoque necessaria.

[3]) Aan den kant staat: absens.

Collator familia de Budels cum aedituis.
Valor xxx golden gulden.
Onus quinque missarum.

Visitatio facta in ecclesia beatae Mariae virginis Campensis.

Summum altare concernit pastorem Campensem qui singulis diebus tenetur per se vel per alium celebrare summam missam.

Altare venerabilis Sacramenti est fundata vicaria, quam possidet D. Theodoricus Nemius vel Nepos [1]).
Valor xxx flor. aur.
Collator D. Albertus den Thoren et Arnolda Hoefts et Margarita Sclencers.
Onus trium missarum ad beneplacitum.
Altare est prorsus spoliatum ornamentis et aliis necessariis.

Vicaria prior sancti Anthonii.
Rector Tilmarus Hermannt.
Collator D, Jacobus Cunerdorff.
Onus duarum missarum.
Deservitores sunt D. Hermannus Petri et Joannes Gerardi.
Valor xx flor. aur.
Habet ornamenta in ce — — — — —

Secunda vicaria in eodem altari.
Rector Ecbertus Moor [2]); officians est Hendericus Gerardi.
Onus quatuor missarum.
Valor xxx flor. aur. et praedicti vicarii gaudent praesentiis in ecclesia sancti Nicolai.

[1]) Aan den kant staat: Gaudet praesentiis in ecclesia sancti Nicolai.
[2]) Aan den kant staat: absens.

In altari sanctae Annae est fundata vicaria.

Rector eiusdem D. Albertus den Thoeren Campensis [1]).

Praedictus rector est collator cum uxore Hugonis van den Groethuysen, Arnolda Hofst.

Valor xxiii flor. aur.

Onus quatuor missarum.

Officium fundatum in altari sancti Christofori.

Officians est D. Albertus den Thoren.

Collator familia de Ens.

Onus quatuor missarum.

Valor xxiiii flor.

Vicaria sanctae Crucis prima.

Rector D. Christianus Joannis, pastor in Gelmuyde [2]).

Valor xl flor. aur.

Onus duarum missarum.

Collatores sunt magistri fabricae.

Gaudet quoque praesentiis in ecclesia praedicta.

Secunda vicaria sanctae Crucis.

Rector est D. Everardus Witte, deservit personaliter.

Onus trium missarum.

Valor xxxv flor.

Gaudet praesentiis in praedicta ecclesia sancti Nicolai.

Collator est familia de Witte.

Vicaria sancti Georgii.

Rector est Reynerus Lubberti [3]).

Collator D. Lubbertus Gerlacii.

Onus 2 missarum.

---

[1]) Aan den kant staat: gaudet quoque praesentiis.

[2]) Aan den kant staat: absens.

[3]) Aan den kant staat: absens.

Valor xv flor. aur.
Deservitor D. Arnoldus Rudolphi.
Praedicta vicaria non gaudet praesentiis.

In eodem altari est officium perpetuum.
Officians est D. praedictus Arnoldus.
Onus trium missarum.
Valor xx flor.
Collatores procuratores memoriae.
Qui obtinet praedictum officium gaudet praesentiis de gratia in praedicta ecclesia sanctae Mariae.

Altare sancti Bartholomei est fundatum officium.
Officians D. Albertus den Toeren.
Valor — — — — —
Collator familia de Ens.
Onus duarum missarum.

Officium altaris sancti Martini.
Officians est D. Joannes Gerardi organista.
Onus trium missarum.
Valor xxx flor. aur.
Praedictum officium est affectum organistae.
Collatores sunt aeditui praedictae ecclesiae.

Officium in altari sanctae Catherinae.
Officians D. Hendricus Petri.
Valor xxi flor.
Onus trium missarum.
Collatores procuratores memoriae.

Officium in alio altari sanctae Crucis.
Officians D. Jacobus de Vilsen.
Onus unius missae cum dimidia.
Valor xxii flor. aur.
Collatrix est uxor Arnoldi de Boekop cum duobus aliis qui alternatis vicibus conferunt.

Altare sancti Jacobi habet officium.
Officians D. Hermannus Brant.
Collatores procuratores memoriae.
Onus trium missarum.
Valor xxi flor. aur.
Habet quoque praedictum altare aliud officium.
Officians est D. Jacobus de Vilsem.
Onus trium missarum.
Valor xxi flor.
Collator pater coenobii op ten Oert cum una familia fundatoris.

Altare Petri et Pauli habet officium.
Officians est D. Fridericus Gerardi.
Onus trium missarum.
Valor xxi flor.
Collatores procuratores memoriae.

Altare divae Virginis seu Magdalenae habet officium trium missarum.
Officians est D. Hendricus de Romunde.
Valor xl flor.
Praedictus tenetur in necessitate administrare sacramenta.
Collatores sunt aeditui et procuratores memoriae.

Altare sancti Olavii habet officium [1]) trium missarum.
Officiantes sunt D. Hendricus Ruremundanus et Heymannus Brant.
Valor xxx flor.
Collatores aeditui.

Altare divae Virginis de doloribus habet duo officia.
Prius officium est memoriae.
Officians est D. Joannes Theodorici.

---

[1]) Aan den kant staat: quod officium deservit — — — — —

Onus trium missarum.
Valor xxi flor.
Collatores sunt domini memoriae.
Posterum officium obtinet D. Everardus Witte.
Collator Fenna de Lovanio.
Onus unius missae.
Valor x flor. aur.

Altare sancti Francisci, sanctae Mariae et aliorum habet officium.
Officians D. Joannes Theodorici.
Valet xxx aureos.
Onus quatuor missas.
Collator oeconumus memoriae pro tempore una cum provisore et aedituo.

Notandum quod quicunque obtinent officia de memoria gaudent praesentiis et distributionibus in ecclesia sanctae Mariae una cum sacellano pastoris qui fungitur officio et ludimagistro et custode.

[HASSELT].

Visitatio facta in Hasselt in Loco sancto LXXV.

Imprimis prima portio, vel vicaria primae portionis.
Rector est juvenis Lambertus Bertoldi.
Deservitur per dominum Henricum Thomae ad quatuor missas [1]).
Collator Regia Majestas.

Secunda portio. Rector pastor Maganus [2]).
Deservitur per dominum Joannem Gisberti eodem onere ut supra.

---

[1]) Aan den kant staat: absentes officiatus (officiantes?)
[2]) Boven dezen naam staat: Hubertus Mathei.

Tertia. Rector est Joannes Visbeeke; militat regi onere quo supra.

Deservitur per dominum Joannem Jacobi.

Quarta. Rector Jeronimus Visbeeke.

Deservitur per dominum Joannem Jacobi et Hugonem de Linden.

Custos est Joannes Tenover.

Habet xvi flor. aur.

Solent celebrari in septimana xvi missae, jam non celebrantur nisi sex et unicus est calix.

In visitatione Hasselensi dominus pastor plaue restitit mihi.

Recepta in registro Anni 1574 omnium officiationum quae debentur Archidiacono ratione suae absentiae.

In oppido Campensi vicariae quae tenentur ad officiationem ratione rectorum absentium de praedicto anno.

In Campis; in parochiali ecclesia S. Nicolai

Vicaria 2 S. Aldegundis.
Vicaria S. Eligii.
Vicaria 2 S. Lazari.
Vicaria 2 S. Catherinae.
Vicaria S. Georgii.
Vicaria S. Mathiae.
Vicaria trium Regum.
Vicaria 1 D. Erasmi.
Vicaria 2 eiusdem Erasmi.
Vicaria S. Andreae.
Vicaria S. Michaelis
Vicaria undecim millium Virginum.
Vicaria b. Mariae virginis scabinorum.
Vicaria sanctorum Petri et Pauli apostolorum.
Vicaria S. Barbarae.
Officium S. Thomae.

In ecclesia beatae Mariae virginis Campis

Vicaria 2 S. Anthonii.
Vicaria 1 S. Crucis.
Vicaria S. Georgii.

Apud Cellitanos.

Campis.

Altare S Annae.

Apud Cellitas.

Altare S. Joannis evangelistae.

In xenodochio S. Spiritus.

Vicaria 3 S. Elizabet.

In Iselmuyde.

Vicaria S. Elizabet.
Vicaria S. Martini.

Quaedam notabilia ad retinendam memoriam.

Imprimis forma appellationis factae Odensalii 22 Aprilis 1584.

Quia, praetense judex, contra Fredericum Schilhuyse, pastorem in Tubbergen, tulisti decretum nempe quod praedictus Fridericus Schilhuyse pastor restituere deberet pignus quoddam quod praedictus pastor juridice evicerat, contra quemdam buranum sibi subditum debitorem, et hoc sub certa poena, nempe viginti quinque aureorum scutorum vel circiter, quod decretum latum est, inaudito praedicto pastore, contra juris ordinem, cum pastor, contra praedictum buranum agens, sequutus sit forum praedicti burani; quum ecclesiasticos deberes defendere visus fuisti velle opprimere, impediendo quominus consequi deberet a praedicto burano solutionem sibi jure debitam. Ideo procurator Friderici Schilhuyse, pastoris in Tubberghen, a vestro decreto contra formam juris lato, inaudita parte, appellat ad sanctissimum dominum nostrum papam Gregorium decimum tertium et ad eos, ad quos de jure vel consuetudine talis appellatio devolvitur; petens sibi responderi de apostilis reverente pro secundo et tertio, cito, citius, quam citissime, et in eventum ulterioris progressionis pendente appellatione contra praedictum pastorem Schilhuyse, cogetur praedictus Scilhuyse requirere viam quam reprimans (?) ne ulteriori processu continuas praedictum pastorem gravare. Actum ut supra.

Petendus est libellus appellationis et debet pars appellans exhibere illum infra decem dies C. de appell. *Anteriorum* hodie, nisi fiat incontumax appellatio; tunc sufficit unica voce suis scriptis C. de appell. C. *Ligitatoribus.*

Forma appellationis ante et post sententiam habetur ij q vj C. *Post appellationem.*

Item eodem loco habetur forma deferendi appellationem per apostolos dimissorios.

Alia mente tenenda.

Concilium Everardi a Middelburg consiliarii Mechelensis et praesidis Dicit canonistam aequiparari theologo in hunc modum qui sequitur folio 285.

Hinc est quod duo electi ad episcopatum, quorum unus est theologus alter canonista, data paritate in caeteris et haeresi non pullulante, in illo episcopatu vel vicino praeferendus est canonista. Ita notabiliter dicunt Hostiensis. Joannes Andreae, Paner et doctores in c. 1 de consanguinitate et affinitate, qui textus secundum Hostiensem et Joannem Andreae ibidem expresse probat, quod ecclesia Dei non possit regi per puram et solam theologiam, licet aliqui theologii contrarium temerarie asserere non vereantur, et male. ut ibi per eos.

Et quod canonista caeteris partibus praeferatur theologo in promotione ad dignitatem ecclesiasticam, tenet etiam Felinus in c. cleric. de judiciis.

Juri publico pactis privatorum derogari non potest.

Centuria tertia Joachimi Mijnsingeri a Frumdeck observantia xcvj.

Titulus est cessionis revocatio praemititur si cessionarius non stat pactis.

Si cessionarius non servet cedenti conventa et promissa potens cedens revocare cessionem et actionibus prioribus experiri ac rem cessam vendicare, etiam si intercesserit unus de tribus casibus in l. 3. C. de novat. secundum Bel-

LARMERAM et SELLIUM in C. pacto successorum per illum textum C. de pactis.

Ad idem videtur casus in l. 1 C. de donato quae sub mod. in l. quere § inter locatorem ff. de loca. in c. pervenit 2 de jurejurando et est elegans et singularis limitatio ad dictam l. 3 ut utilis cessionarius praeferatur directo cedentis in casibus ibi positis, nisi cessio sit facta ob causam, quae impleta non fuit, ut dicit Sellius.

Notabile de privilegiis.

Qui allegat privilegium debet illud probare distinctio centesima C. iiij C. *contra morem;* tenor privilegiorum est servandus et primum inspiciendus C. porro de privilegiis clericis iij C. *Quum personae.*

Aliud notabile in C. *Ut apostolice* libro 6.

Abbates sunt exempti qui, utentes mitra pretiosiore mitra episcopi, non habent in medio lapides preciosos, item habent lammas ferreas vel argenteas. Qui sunt exempti et tenentur in consilio provinciali comparere, utuntur solum mitris aurifisiatis, non argenteas vel aureas lammas habentibus, et istud ordinatum fuit ne detrahatur authoritati et honori episcopali, quia ignorantes putant quod qui habet maiores ornatus sit majoris authoritatis.

Juxta illud hunc decorant honores quem vestimenta decorant.

Aurifisiata mitra dicitur non habens lammas neque lapides preciosos.

Aliud notabile de judicatura.

In causa xvi q. ultima C. ultimo inhabetur in § *Rursus* etc.

Priusquam audias ne judicaveris quemque atque probationem accusationis illatae neminem a tua convictione suspendas, quia non statim qui accusatur reus, est sed qui convincitur criminosus,

Item viij q. iiij C. *Nonne* § Lex enim ecclesiastica pontificem ab aliis accusatum, priusquam sub luce objecta constiterint, exigit non relinqui.

Item xi q. iij C. *Eorum* § Ante, quam scruteris, non reprehendas: intellige prius, et tunc increpa; antequam audias non reprehendas: et licet appertissima sit contrariorum reprehensio verumtamen oportet et ab his qui dati sunt ad eorum examinationem, ordinem servari.

Glossator super verbo *appertissima:* id est appertissima et manifesta non tantum judici notoria.

De vicario generali sede vacante vide concilium Tridentinum sessio xxiiij C. xvi. Item xii q. ij C. *Non liceat* cum sequentibus.

Quid per homicidium detentorum incurratur irregularitas, a qua nisi summus pontifex absolvere potest, patet ex concilio Tridentino sess. xxiiij capite vj; melius sess. 14 capite 7.

Aliud.

In C. *seculares* xxxiij q. ij quod glossator ibidem dicit causas matrimoniales spectare ad episcopalem jurisdictionem, unde nec abbates nec alii possunt de matrimonio cognoscere, nisi ex concessione vel alia causa legitima id habeant, ut *Extra. de excessibus privilegiatorum,* C. *Accedentibus.* Praescribi enim potest talis jurisdictio ut *Extra, de praescriptionibus* C. *Auditis* in fine.

Ad memoriam.

In nomine Domini, Amen. Per praesens publicum instrumentum notum sit omnibus et singulis quod requisiti sumus ad instantiam honesti et probi viri Philippi Gosen, Regiae Majestatis subditus, quatenus nos praefato Philippo testificari non gravaremur et testimonium probitatis vitae et conversationis dare, nos igitur archidiaconus Daventriensis veritati testimonium non denegare possimus et praefati viri nostris testimoniis annuere volentes testificamur satis nobis constare per aliquot annorum proxime elapsorum

conversationem praefati Philippi vitam fuisse et esse probam et laudabilem ac in scribendo componendoque eundem bene exercitatum eumque liberis honestis et legittimis parentibus ortum ac in catholica fide enutritum et adhuc constanter perseverantem.

In quorum omnium fidem sigillum nostrum ad hujusmodi actus consuetis nomine cognomineque nostro subscriptis praesens documentum munivimus. Datum Odelzaliae 6 Octobris anno 1584.

Op de allerlaatste blz. van H S. B. staat nog het volgende aangeteekend, waarmede men blz. 202, 203 en 118 vergelijke:

In altari Sacramenti, officians magister Wilhelmus Mathei.

Duarum missarum.

Valor xx flor.

Collatores Rudolfus de Veno et caeteri de familia de Iselmude.

Item adhuc est officium quatuor missarum.

Officians incerte.

Onus quatuor missarum.

Collatores familia de Veno.

Officium altaris sancti Thomae.

Rector Nicolaus Groesken.

Collatores Susanna Mulars cum suis.

Officians D. Gerebrandus Joannis.

Valor L flor.

Actum compositum est verum in causa vicariae de Oldemarc sanctae Annae, tam pro institutione quam etiam pro retardatione praesentationis et dedit ad computum iiij daleros de xxxij str.; restant solvendi sex daleri de xxxij str. cum instituetur (?).

LOSSE STUKKEN.

Visitationes factae per me Franciscum de Monte, archidiaconum Daventriensem anno LXXI.

In ecclesia sancti Nicolai, sita in Monte, oppidi Daventriensis in anno LXXI uti habetur folio primo.

Eodem anno in parochiali ecclesia de Wyhe 12 Martij [1].

Eodem anno in oppido Campensi 15 Junij [1].

In parochiali ecclesia de Mastebroeck.

In Giethoren.

In Gelmuyden uti habetur folio 16.

In anno LXXII non fuit visitatum nec per me nec per Rmum propter seditiones tunc exortas ratione decimi denarii.

In anno LXXIIJ propter adversam meam valetudinem non valui visitare.

In anno 1574.

Visitavi in Olst, uti habetur folio 45.

In Hellendoeren, eodem folio.

In Twello, eodem folio.

In Raelte, uti folio 42 habetur.

In Batman 46.

In Lochem 47.

In Goer 48.

In Wye folio 3.

---

[1]) Deze twee regels zijn doorgehaald en daartusschen geschreven: In Yselmuiden.

Anno 1575.

Visitavi in Odenzaale et convocavi omnes pastores Twuentiae Odensaliam; ibidem fuit celebrata sinodus.

Postea visitavi corporaliter in Enschede [1].

In Rissen uti habetur 43.

Eodem anno visitavi in Vollenhoeve et septem alias cunctas parochias, nempe Steenwick, Steenwicwoldis, Oldemarch, Kundert, Iselham, Scherwolt, Giethoren, Waneperveen, Swertesluyse, Gelmuyde.

Item eodem visitavi ecclesias et monasteria non exempta in oppido Campensi, ut patet ex visitatione

Item eodem anno parochialem ecclesiam de Ham.

Item parochialem ecclesiam de Ommen.

II.

Ordo et modus visitandi ecclesias.

Imprimis oportet inquirere et scripto annotare patronum ecclesiae, quis sit rector, quis collator, quale sit onus missarum, quanti sint fructus annui et quales, an pecuniarii, frumentarii au possiones agrorum, nemorum an decimae, etc. [2]) an annotent nomina battizatorum et susceptorum, quantus sit numerus communicantium, an aeditui reddant computum, an detur osculum pacis an sint qui non solemnizent matrimonium.

Similiter agendum est de vicariis, scil. diligenter inquirendum quaenam sint beneficia, quaenam officia.

Inquirendum de custodia, an sit beneficium, an nudum officium et qui sint proventus.

De omnibus beneficiis inquiratur quae requirant actum sacerdotis et personalem residentiam, etc.

Postea inquirendum de vita pastoris, vicariorum, officiarij loci et subditorum, utrum nullus sit aperte haereticus,

---

[1]) Deze regel is doorgehaald.

[2]) Aan den kant staat: de calicibus et ornamentis ecclesiae.

excommunicatus manifestus adulter, incestuosus, concubinarius, usurarius; si tales inveniuntur, vocandi erunt et monendi, deinde si se non corrigerent, citandi.

In visitatione requiratur procuratio.

III.

Mercurii post Pontiani martyris Anno D. 85.

Dominus Egbertus Nitert, officialis ex speciali mandato et commissione Reverendissimi domini Aegidii de Monte, vicarii generalis (uti asseruit), virum dominum Arnoldum ab Amssel, canonicum cathedralis ecclesiae Daventriensis, tanquam procuratorem honorabilis domini Woltheri Brunonis, ad vicariam beatae Mariae virginis in Gronlo, recepto tamen primitus ab eodem nomine principalis sui juramento solito fidelitatis et obedientiae, praesentibus honorabilibus domino Zelcone Sinema pastore Oethmersensi et Henrico ten Thie judice Aldenzalensi, tanquam testibus ad praemissa vocatis specialiter atque rogatis ob contumaciam citatorum non comparentium, instituit et investivit.

IV.

Jaerlicke sekere upkomsten der pastoryen van Wilsem, geextraheert uth een supplicatie des raedes van Wilsem, an den Drosten van Zallant Anno 83 den 9 Januarij overgesonden.

Voer eersten 6½ schaer weyden, elcke schaer so min so meer des jaers getaxeert up 2½ gh. gh. facit in alles 16 ggh. ½ gh. gh.

Noch 6 strepelen ofte aekerckens kolzaess so kleyn als groot tsaemen geestimiert up 6 ggh.

Noch 2 margen landes binnen genoempt tKaerlant ofte Paepenkamp, die morgen ingeliken up 3 ggh. facit 6 ggh.

Noch een rente den raeth unbekent van 5 oft 6 ggh. jaerlix.

Facit tsaemen 34½ ggh.

Daerentegen gaen uth der pastoryen guederen eenighe sekere renthe van 15 gh. gh.

Daerbeneffens een onraet van een quaeden Iseldijck des jaers so min so meer getaxeert up 20 ggh.

V.

Belangende dye pastorye tho Olst wat die lande in den selvichen kerspel in pacht hebben, dar tho gehorende.

1. Mens Krummedijck gijfft van eenen stuck saalandes schetende an dat landt so dye scholtys van Olst van Gijsbert Loosz gekofft hefft, jarlix 4 goltg. des hefft die pastoer wydderum eyn stuck landes van hem die Cuccuck genant.

2. Henrick Joerdens hefft een stuck landes van dem pastoer tho Olst den Kerckekampt genant, wylches hye mit dem pastoir seyit umme die helffte an die weme tho leveren; uthgenomen dat die pastoer den tienden dar vor uth hefft.

3. Jan up den Kolck hefft een stuck landes Bennekempgen genant, mijt noch een kleen stuck landes in dem Sandt gelegen, gifft jarlicks daervan 9 goltgl. Des gait dar wydderum een halven goltgl. uth, so Henrick int Elsbroeck jarlicx van hem krycht. Noch hefft die pastor van den twen buitesten acker, an den Bonnekamp jarlichz den thenden van hem.

4. Derick up den Boszkamp hefft een stuck landes genant den Papenslach, und 4 morgen heulandes int Holtbrock dat jarlichs 30 goltgl.

5. Wychman Lammertsen hefft een stuck landes van der pastorien ten halven geseyet, dye Wyer genant, darvan die pastoer den theenden vor uth hefft.

6. Vinkenhoffstede gyffl jarlix 10 goltgl. een vette gans und eenn par hoener.

Dem Baden.

Bastian Janszoon van die Hoffstede gifft 4 goltg. und vant landt Bennekempgen genannt gifft hy dijt jaer 6 ggl.,

sunsten hefft hy idt then halven geseit. *Dit hefft nu Willem Janszen, die nu in het schultessehusz to Olst woont.*

Dat kempgen by des schulten hoffstede doet jarlicx 2 goltgl.

Pachter Wijllem Janszoon.

Wijllem Jansoon gifft jarlicx 3 goltgl. des makt hy der pastorie dijcken und weteringe.

Anna Wyers hefft een hoffstedeken vor 1½ goltgl.

Wylsen.

Wijchman Jacobsen hefft een hoppenhoffstede, dat 1 goltgl.

Johan Luloffs hefft an lande by de 6 morgen mijn een verdel, plecht eermaelts daruth tho geffen 12 goltg., des gifft hy daruth an swygende tinse an den Rentmeister van Arnem 1 olden schilt.

Up het Hundestuck een acker wort gebrucket dorch Else Wevers; noch een acker beneden up het endstucke de Else Wevers ock brucket; noch ij ackers geheten het korte stucken dat Jan Elkers gebrucket.

Noch i acker up het Sylener hefft duslange gebrucket Alyt Kosters.

Noch ij acker bij Luloff Stevens husz.

Dreesz Lammersz gifft een vette gans oder 14 st. vor een ackergen in synen lande liggende.

Werner Swakenberch up de Kerckenhoffste hefft een acker landts van den pastorye.

Kotter Derick hefft eenen morgen.

Hijlle Buicks hefft een kleen ackergen gifft darvan 14 st.

VI.

Visitatie geholden in die collegiale karcke van Sunte Clemens, paus ende martyr, in Steenwick int jaer ons

Heeren 1587 pridie oft des daeges te voeren Nonarum des maentz May durch den Vicarium generalem Aegidium de Monte.

Die canoinci inde voirsz karcke van St. Clemens, paus ende martyr, binnen sess indt getall.

Die Decanus vander selvige karcke was dhoe inder tyt Heer Bernardus van Cronenborch.

Der canoincus Lucas a Tongeren was doe ter tyt jegenwordich.

Die absentes canoinci waeren daer 4 int getall, nemptlick Albertus van Thill, Helmicus van Oistendarp, Fredericus Haelwech. Theodoricus Roelinck.

Die fruchten offte upkumsten der voergen karcke binnen in tyt des vredes 400 dalers.

Dat onus otte die belastinge der voirben. karcke is, alle sondage ende festdagen die gewoontelijcke horas canonicas tho singen; ende op die worckeldage dat ampt der H. Missen tho administreren.

In der selviger karcke binnen 8 vicarien.

Vicaria S. Eligii; daer binnen Collatoren van Decanus et capittulum met sampt die burgemeesteren vander stadt van Steenwick, desse vicarie bedient Ewoldus Gerrhardi, een student van Coelen.

Die last ofte besweer is van drie missen.

Die fruchten ofte opcomsten binnen in tyt des vredes 60 dlr.

Die Vicarye van onsere L. Vrouwen; daer binnen Collatoren van die erffgen. Gerbrandi Coeps; rector ofte bediender desser vicaryen is des rentemeesters soene van Nieumegen.

Die last is van 4 missen.

Die fruchten ofte opcompsten binnen in tyt des vredes 80 dlr.

Die Vicarye van onszer L. Vrouwen onder dat Cruce,

daer binnen Collatoren van Deecken ende Capittell; ende heeft geenen Rectoir dan der Drost van Covorden gaudeert van die fruchten, alsmen secht.

Die besweer is van drie missen, die opcomsten binnen int tyt des vredes 50 dlr.

Die Vicarye van St. Antonius. Collatoren als baven.

Die possessor is H. Johan Boncke.

Die besweer is van drie missen.

Die profyten ofte upcomsten binnen in tijt des vredes 50 dlr.

Die vicarie des H. Cruces, daer binnen Collatoren van Deecken ende Capittel, sampt oock die karckmeesters der selviger kercken Sancti Clementis papae et martyris.

Die regent ofte possessor Rodolphus Wolteri.

Die besweer is drie missen, die valoer ofte opcomsten binnen in tijt des vredes 50 dlr.

Die vicarye van die kosterye, daer binnen Collatoren van Decanus ende Capittulum.

Possessor is Harmannus Masius.

Die besweer is drie missen, die fruchten binnen in tijt des vredes 60 dlr.

Die vicarye des hoochweerdigen H. Sacramentes, daer binnen Collatoren van als hyer baven.

Rector ofte possessor is Reynerus Walsim, unde is schuldich tho singen 2 missen.

Die opcomsten binnen in tijt des vredes 50 dlr.

Die vicarie van St. Barbara.

Collatoren daervan als baven, ende is hyervan rector ofte possessor Fredericus Halwech.

Die besweer is drie missen, die opcomsten binnen in tijt des vredes 50 dlr.

Die vicarye van St. Crispini ende Crispiniani.

Collatoren daervan die erfgen. Boldewini ter Steghe.

Rector Dnus Rodolphus Bentinck.

Die besweer is drie missen; die valoir 40 dlr.

Nota Jtem is tho wetten, dat een jeder vicaria requireert ofte eyschet personale jegenwoordige residentie.

Die karckmeesters ofte raeden van die voirben. karcke binnen Petrus Princen ende Andreas Luitgeri.

Custos Franciscus — —, substitutus der vicaryen van de costerye

In der selviger stadt van Steenwick is een capelle, dwelcke genoempt wordt onser L. Vrouwen Capelle.

Collatoren daervan die Borgemeistern in der tijt.

Jtem die pastoir van desse karcke Mr. Nicolaus Wolteri.

Die besweer is 4 missen.

Die fruchten ofte opcompsten 50 dlr.

In der selvige karcke ofte capelle binnen drie vicaryen.

Die vicarye van de memorie daer binnen Collatoren van die broderschap; possessor daervan Rodolphus Bentinch.

Die besweer is alle vrijdagen tho celebreren; die renten ofte incompsten binnen in tijt des vredes 50 dlr.

Die vicarye des H. Cruces.

Collatoren binnen Decanus ende Capittulum.

Rector ofte administratoer is Rodolphus Wolteri.

Die besweer is 3 missen.

Die valoir ofte incompsten in tijt des vredes 30 dlr.

Die darde vicarie en heeft geenen authoir.

In die selvige voirbenoemde karcke placht men alle weecken voir den armen vuyt tho deylen een mudde rogge unde een achtendeell botteren.

Daer beneffens is oock nog inder selvige voirben stadt eyne capelle des hylligen Geestes.

Collatoren binnen die Schepenen.

Die Regent is Heer Bernhardus van Cronenborch.

Die besweer is 3 misseu.

Die incompsten ofte profyten binnen in tijt des vredes 50 dlr.

Visitatie der pastorie in Iisselhamme,
geschiet als baven anno 1587 Nonarum den 18 Maij.

Collatoren van deese pastorie Deecken ende Capittel.

Patroon der selviger karcken is St. Stephanus.

Jegenwoordiger rector ofte possessor is Dnus Joannes Boncke.

Die fruchten binnen in tijt des vredes omtrent 90 dlr.

Die last ofte besweeringe des voirgen. pastoryen is alle sondage ende alle hijllige dagen tho predicken, die H. Sacramenten tho administreren, ende vortz alles tdoen, dat tot stichtinge der ondersaten ende tot eenen gueden getrouwen pastoir behoert ende betaemt ter eeren Godz ende tot zalicheyt der ondersaten.

Daar beneffens is hy oock geholden tot synen walgevallen twy ofte driemael tho celebreren.

Jn desse voirben. karcke is eyne vicarie van St. Nicolaus.

Collatoren daervan is die pastoir met sampt die karckmeesters.

Die possessor hyervan is Joannes Boncke die jonckste.

Die besweer is in eene weecke driemaele tho celebreren.

Die fruchten ofte proufyten binnen 50 dlr.

Daer beneffens is daer eene vicarie die kosterye.

Die besweer is in der karcken broot ende wijn tho bestellen.

Die fruchten binnen 30 dlr.

In der selviger karcke is eyne vicarie de welcke der fabrijck geincorporeert is ende dat dorch die authoriteyt des

Eerweerdigen Bisschops Dni Aegidii de Monte zaliger gedachten.

Die voirben. pastoir is oock een regent ofte administratoir van die pastorie in Blanckenham, dan hy is meede participant ende deelafflich omme desse oorloge tyden; nochtans binnen die fruchten in tijt des vredes hondert 100 dlrs.

Visitatie der pastorye in Steenwickerwolt,
geschiet in den jaere ende maendt als baven.

Collatoren binnen Deecken ende Capittell van Steenwick.
Die patroon in die karcke van Steenwickerwolt is St. Andries.
Rector ofte pastoir is Petrus Wicheri.
Die besweer is als baven.
Die fruchten in tijt des vredes 50 dlr.

In die selvige karcke is eene vicarie van St. Dionisius.
Collatoren daervan binnen die bueren.
Die possessor is Petrus Wicheri.
Die besweer is eenmael in een weecke tho celebreren.
Die fruchten 10 dlr.
Hy begeert vereeninge.

In die selve karcke is eene vicarie van onser L. Vrouwen.
Collatoren Harmannus van Ham.
Rector Rodolphus ab Ham.
Die besweer des saterdages tho celebreren.
Die fruchten 60 dlr.

Item daer is eene vicarie des H. Cruces.
Collatoren die erffgen. van Schultinck.
Rector Cornelius Schultinck, licentiaet in de Godtheyt.
Die fruchten ofte valoir 30 dlr.

Op gueden geloven heeft desse Joannes Boncke, pastor in Jisselhamme aengenamen. Die pastoir van die voorben. karcke heeft authoriteit ende macht die karckmeesters tho kiesen.

Dat officium heeft gaer weynich ofte niet.

Visitatie der pastorye opt Wenneppervene, geschiet als baven

Collatoren binnen die van Vollenhove.

Heeft geenen rectoir.

Giedthorn.

Collatoren die bueren.

Rector Rodolphus Wilhelmi.

Patroon van de selvige karcke is St. Marten

Die besweer en weet men niet om die absentie van den pastoir.

Die fruchten binnen 100 dlr.

In die selvige karcke is eene vicarie van onser L. Vrouwen.

Collatoren die bueren.

Rector Rodolphus Bentinck.

Die vicarye inde voerben. karcke van dat hoochweerdige H. Sacrament, ende van St. Annen binnen inden anderen gesmolten dorch authoriteyt des Erweerdigen, zaliger gedachten Aegidii de Monte.

Die vicarie des H Cruces in de selvige karcke schyent verdruct ende ondergeslagen tzijn van den bueren.

Schierwolde.

Collatoren van deese pastorie Decanus ende Capittell.

Die patroon en weet men niet om die absentie des pastoirs.

Rector Theodoricus Hertzini.

Die besweer als baven vande pastorye in Jisselhamme.

Die fruchten in tijt des vredes 100 dlr.

II. Dijkregten van:

i. Vollenhove, 1872, f 1.50.
ii. Hasselt, 1873, f 0.25.
iii. Zuidbroek, 1873, f 0.25.
iv. Hasselt (oud), 1878, f 0.15.
v. Zalk, 1879, f 0.80.
vi. Cellemuiden, 1883, f 0.20.
vii. IJsselham, 1883, f 0.50.

De drie eersten te Zwolle bij W. E. J. Tjeenk Willink; de laatsten bij De Erven J. J. Tijl.

III. Markeregten van:

i. Leusen, 1872, f 0.35, te Zwolle bij W. E. J Tjeenk Willink.
ii. Emmen, 1874, f 0.30.
iii. Dalmsholte, 1874, f 0.50.
iv. Archum, 1874, f 0.20.
v. Verssen, 1875, f 0.40.
vi. Steggeren, 1875, f 0.40.
vii. Herfte, 1875, f 0.30.
viii. Zalne, 1872, f 0.20.
xi. Lenthe, 1876, f 0.50.
x. Gietmen, 1877, f 0.35.
xi. H[illegible]lo, 1877, f 0.25.
xii. de Lutte, 1878, f 1.20.
xiii. Hengvorden, 1879, f 0.35.
xiv. Rande, 1879, f 0.25.
xv. Markelo, 1882, f 0.35.
xvi. Albergen, 1883, f 0.60.
xvii. Laarwolde, 1886, f 0.45.

De zestien laatsten bij De Erven J. J. Tijl.

Markekaart van Overijssel. Zwolle, W. E. J. Tjeenk Willink.

Plattegrond van Campen, door P. Vtenwael, a°. 1598. Deventer, J. de Lange.

Quohier der bezittingen van 's Konings vijanden in Salland, opgemaakt in 1583. Zwolle, de Erven J. J. Tijl, 1881, f 2.
